

**T.C.
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
BÖLGE ÇALIŞMALARI ENSTİTÜSÜ**

**SÖYLEM ANALİZİ ÜZERİNDEN BİR OKUMA: Xİ JİNPİNG
VE MEŞRUIYET İNŞASI**

Yüksek Lisans Tezi

Abdurrahman AÇAR

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet KOÇAK

Asya Çalışmaları

Haziran 2024

**T.C.
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
BÖLGE ÇALIŞMALARI ENSTİTÜSÜ**

**SÖYLEM ANALİZİ ÜZERİNDEN BİR OKUMA: Xİ JİNPİNG
VE MEŞRUIYET İNŞASI**

Yüksek Lisans Tezi

Abdurrahman Açar

Asya Çalışmaları

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet KOÇAK

Haziran 2024

İÇİNDEKİLER TABLOSU

GİRİŞ	1
LİTERATÜR ÖZETİ.....	2
METODOLOJİ: SÖYLEM ANALİZİ YÖNTEMİ	7
VERİ TOPLAMA VE ANALİZ SÜRECİ	8
YÖNTEMİN SINIRLILIKLARI.....	9
TEZDE KONU ALINAN DÖNEM VE ÖNEMİ	10
1. İKTİDARIN MEŞRUIYETİ	14
1.1. İKTİDAR VE MEŞRUIYETİ.....	14
1.2. MEŞRUIYET KAVRAMI	17
1.3. SİYASAL İKTİDAR.....	17
2. GEÇMİŞ DÖNEMLERİN MEŞRU ZEMİNLERİ TEMELİNDE ÇİN HALK CUMHURİYETİ’NİN Xİ DÖNEMİNE UZANAN.....	20
SİYASAL DÖNÜŞÜMÜ	20
2.1. ÇİN’DE HANEDANLIKTAN GÜNÜMÜZE UZANAN SÜREÇ	20
2.2. GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE İKTİDAR YAPISI	24
2.3. GÜNÜMÜZ MEŞRU ZEMİNİ ODAĞINDA Xİ JİNPİNG VE SÖYLEMLERİ	28
2.4. KOMÜNİST PARTİ’DE Xİ JİNPİNG DÖNEMİ	30
2.5. GÜNÜMÜZ İKTİDAR YAPISININ BELİRLEYİCİSİ: ÇKP ULUSAL HALK KONGRESİ.....	32
3. KOMÜNİST PARTİ KONGRE KONUŞMASI-2017.....	34
4. KOMÜNİST PARTİ KONGRE KONUŞMASI-2022.....	55
4.1. DEĞİŞEN MEŞRUIYET ZEMİNİNİN YORUMLANMASI VE KONJONKTÜR	79
SONUÇ	84
KAYNAKÇA	89

Özet:

Bu çalışma, siyasal iktidar ve meşruiyet arasındaki ilişkiyi detaylı bir şekilde incelemekte ve siyasal iktidarın toplumsal rıza arayışının nasıl bir meşruiyet inşası sürecine dönüştüğünü söylem analizi yöntemiyle ele almaktadır. Çalışmanın temel amacı, siyasal iktidarın meşruiyet kazanma süreçlerini, özellikle de Çin'de, Xi Jinping dönemi üzerinden analiz ederek bu süreçlerin parti içi meşruiyet inşası üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Araştırmanın sorusu, Xi Jinping'in nasıl bir meşruiyet inşası stratejisi izleyerek 3. dönem Çin Devlet Başkanı olmayı sağladığı üzerinedir. Bu bağlamda, çalışma statükonun nasıl haklılaştırıldığına ayrıca toplumun siyasal, sosyal ve ekonomik olarak nasıl yeniden yapılandırıldığına dair eleştirel bir perspektif sunmaktadır. Yöntem olarak nitel araştırma yöntemlerinden söylem analizi kullanılmış, Xi Jinping'in 19. ve 20. Ulusal Kongreleri sırasında yaptığı konuşmalar analiz edilerek, dönemler arası söylemsel devamlılıklar ve değişiklikler karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Çalışma, Çin'in siyasal yapısında görülen bu dönüşümün, hem yerel hem de uluslararası arenada nasıl yankılandığını ele alarak, siyasal söylemin ve liderlik stratejilerinin toplumsal yapılar üzerindeki etkilerini belgelemektedir. Bu bağlamda, söylem analizi yönteminin kullanılması, literatürde nadiren ele alınan Çin siyasal dinamikleri ve liderlik retoriği üzerine derinlemesine bir bakış sağlamaktadır. Bu tez, Çin'in siyasal sistemi ve liderlik yaklaşımları üzerine yapılan çalışmalara metodolojik ve teorik katkılar sunmaktadır zira Xi Jinping'in söylemlerinin dönüşümünü ve bu dönüşümlerin toplumsal ve politik yapılarla olan dinamik etkileşimlerini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Bulgular, Xi Jinping'in meşruiyet inşasının ÇKP içindeki ve genel toplum üzerindeki etkilerini detaylı bir şekilde gözler önüne sermekte ve bu stratejilerin Çin politikasında nasıl bir yenilik getirdiğini karşılaştırmalı yöntem ile vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Siyasal İktidar, Çin, Xi Jinping, Meşruiyet, Söylem Analizi

Abstract:

This study comprehensively examines the relationship between political power and legitimacy, and how the pursuit of societal consent by political power transforms into a legitimacy construction process through discourse analysis. The primary objective of this research is to analyze the processes of legitimacy acquisition by political power, specifically during the Xi Jinping era in China, revealing their effects on internal party legitimacy construction. The research question focuses on the legitimacy construction strategy employed by Xi Jinping, which enabled him to become the President of China for a third term despite constitutional limitations. In this context, the study offers a critical perspective on how the status quo is justified and how society is restructured politically, socially, and economically. The method of discourse analysis, a qualitative research approach, was utilized; Xi Jinping's speeches during the 19th and 20th National Congresses were analyzed to comparatively examine the discursive continuities and changes across periods. The study addresses how this transformation in China's political structure resonates both locally and internationally, documenting the impact of political discourse and leadership strategies on societal structures. The use of discourse analysis provides a profound insight into China's political dynamics and leadership rhetoric, topics that are seldom explored in the literature. This thesis contributes methodologically and theoretically to studies on China's political system and leadership approaches, extensively covering the transformation in Xi Jinping's rhetoric and the dynamic interactions of these transformations with social and political structures. The findings meticulously display the effects of Xi's legitimacy construction within the CCP and the wider society, emphasizing the innovations these strategies introduce to Chinese politics through a comparative approach.

Keywords: Political Power, China, Xi Jinping, Legitimacy, Discourse Analysis

KISALTMALAR

ÇKP

Çin Komünist Partisi

ÇHC

Çin Halk Cumhuriyeti

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1 Çin Komünist Partisi Hiyerarşisi	33
Şekil 2 Xi Jinping'in anahtar kelime kullanım sayısı	81

TABLO LİSTESİ

Tablo 1	54
Tablo 2	78

GİRİŞ

Bu giriş bölümü, araştırmanın genel çerçevesini çizmekte ve okuyucuları tezin yapısına ve ana argümanlarına hazırlamaktadır. Çalışma, siyasal iktidarın toplumsal rıza arayışı ve meşruiyet inşası süreçlerini Çin örneği üzerinden, Çin lideri Xi Jinping'in konuşmalarını söylem analizi metoduyla inceleyerek detaylı bir şekilde ele almaktadır. Bu çalışmanın ana motivasyonu, Xi Jinping'in liderliğinde Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP) nasıl bir meşruiyet stratejisi izlediğini, bu stratejilerin iç ve dış politikalar üzerinde nasıl bir etki yarattığını detaylı bir şekilde analiz etmek üzerinedir. Tez, siyasal iktidarın meşruiyet kazanma sürecine teorik bir çerçeve sunar.

Bu bakıma söylem analizi ve teorik çerçeveler aracılığıyla Xi Jinping'in söylemlerinin nasıl meşruiyet inşa ettiğini ve bu süreçlerin Çin Komünist Partisi'nin iç yapıları ve uluslararası politikalar üzerinde nasıl etkiler yarattığını ele alır. Böylece Çin'deki parti dinamiklerin ve lider meşruiyeti üzerine sürecin daha iyi anlaşılmasına olanak tanır. Teori ile sınırlı kalmayan bu karşılaştırmalı çalışma, Xi Jinping'in siyasal stratejilerinin ve meşruiyet inşa süreçlerinin, Çin'in iç ve dış politikaları üzerindeki pratik etkilerini de incelemektedir böylece Çin'in uluslararası ilişkilerdeki konumunu ve iç politikadaki stabilitesini etkileyen söylemleri detaylı bir şekilde sunmaktadır. Bu bakıma çalışma, Çin'in dış ve iç politikadaki stratejik kararlarının altında yatan motivasyonları daha iyi kavramak üzere sağladığı perspektif ve kullandığı yöntem ile bölge çalışmaları literatürüne önemli bir katkıyı temsil etmektedir. Bu katkının bir diğer yönü ise tezde kullanılan ana metodolojinin söylem analizi olarak belirlenmiş olmasıdır. Bölge çalışmaları literatüründe kendisine kısıtlı bir alan bulan söylem analizi, Xi Jinping'in konuşmalarının karşılaştırılması ile meşruiyet inşası sürecinin anlaşılabilmesi için iyi bir analiz temeli sağlamaktadır.

Bu yöntem sayesinde liderlerin kullandığı dilin ve politik söylemlerin, toplum ve siyaset kurumları üzerindeki etkileri detaylı bir şekilde ele alınabilmektedir.

Bu çalışmada, söylem analizi yöntemi kullanılarak Asya bölgesinden Çin'in seçilmesinin temel nedeni, son yıllarda ülkenin küresel politikadaki artan önemi ve etkisidir. Xi Jinping'in liderliği altında, Çin ekonomik büyümesini sürdürmekle kalmayıp, aynı zamanda uluslararası alanda giderek daha aktif bir rol almaya başlamıştır. Bu dinamikler, Xi Jinping'in liderlik stratejileri ve meşruiyet inşası süreçlerinin hem iç politikada hem de uluslararası ilişkilerde önemli etkiler yaratması nedeniyle, bu konuda derinlemesine bir araştırma yapılmasını gerektirmektedir. Bu bakıma Xi Jinping'in meşruiyet inşası, Çin'in siyasi yapısını ve uluslararası ilişkilerini şekillendirme biçimini anlamak için ehemmiyete sahiptir. Çin'e dair okumanın sağlanması içinse Xi Jinping'in son yıllarda nasıl bir liderlik sergilediğini ve bu liderliğin meşruiyet kazanma süreçlerini, özellikle söylem ve politik stratejiler aracılığıyla nasıl şekillendirildiğinin analiz edilmesi gerekmektedir, bu gerekliliğe paralel olarak “Xi Jinping, üçüncü dönem Çin Devlet Başkanı olmayı nasıl sağlamıştır ve bu sürece uzanan yolda otoritesini koruyarak hangi meşruiyet inşası stratejilerini izlemiştir?” sorusuna bir cevap aranmıştır. Bu cevap ise Xi Jinping'in üçüncü dönem başkanlığa ulaşmasında, ÇKP yapısı, meşruiyet inşası stratejileri, anayasal düzen ve zemin ile toplumsal ve politik desteğin inşasında aranmıştır. Bu arayış basit bir hipotez haline getirildiğinde ise Xi Jinping'in meşruiyetin inşasının onun söylemlerinden ortaya çıkacağı varsayılmaktadır.

Literatür Özeti

Çin'in iç ve dış politikasındaki yakın dönem dönüşümlerinin, Xi Jinping'in siyasi gücünü nasıl pekiştirdiğini ve Çin'in küresel sahnede nasıl konumlandırıldığını ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada, kritik bir diğer nokta ise Çin'de siyasal iktidar ve meşruiyet ilişkisinin incelenmesidir.

Bu noktada iktidar kavramını irdelleyecek olursak, Max Weber, iktidarın meşruiyetini geleneksel, karizmatik ve yasal-rasyonel olmak üzere üç farklı temele dayandırarak açıklamıştır (Weber, 1978). Bu çerçeveler, iktidarın salt baskı aracına dönüşmeden nasıl sürdürülebileceğini gösterir. Çin örneğinde, bu meşruiyet türlerinin her birinin nasıl işlediği ve ÇKP'nin yönetimini nasıl etkilediği önemli bir inceleme konusudur. Araştırma, ÇKP'nin meşruiyetini sürdürmek için hangi mekanizmaları, söylemleri veya ideolojileri geliştirdiğini ve bu süreçlerin toplumsal ve ekonomik yapılar üzerindeki etkilerini analiz etmektedir.

Michel Foucault ve David Beetham'ın teorileri ile iktidarın toplumsal kurumlar ve pratikler aracılığıyla nasıl yayıldığını ve meşruiyetin bu süreçlerde nasıl inşa edildiği detaylandırılmıştır. ÇKP'nin toplumsal kurumlar ve pratikler üzerinden nasıl bir meşruiyet inşa ettiği ve bu sürecin toplum üzerindeki geniş etkileri, Foucault'nun teorileriyle açıklanabilir zira Foucault'nun analizleri, ÇKP'nin siyasal iktidarını nasıl meşrulaştırdığı ve toplumsal rızanın nasıl sağlandığı konusunda derinlemesine bir bakış sunmaktadır. Ayrıca David Beetham, meşruiyetin sadece yasalara uygunlukla değil, aynı zamanda toplumsal değerlerle uyum ve açık toplumsal onayla da ilgili olduğunu belirtmiştir. Bu açıdan, ÇKP'nin toplumsal değerlerle nasıl uyum sağladığı, yasaları nasıl kullandığı ve toplumsal onayı nasıl elde ettiği, Beetham'ın teorileriyle incelenebilir.

Bu teoriler, ÇKP'nin meşruiyetini nasıl pekiştirdiğini ve toplumsal rızanın sürekliliğini nasıl sağladığını anlamada kritik öneme sahiptir. Sonuç olarak, bu çalışma, siyasal iktidarın meşruiyetini ve toplumsal rızayı nasıl kazandığını, bu süreçlerin sosyo-politik ve ekonomik yapıları nasıl dönüştürdüğünü kapsamlı bir şekilde ele almakta ve Çin örneği üzerinden spesifik bir değerlendirme yapmaktadır. Yani siyasal iktidarların sadece baskı araçlarıyla değil, aynı zamanda meşrulaştırıcı ideolojiler ve pratiklerle nasıl yönetildiğini göstermektedir. Bu durumun kanıtı ise Xi Jinping tarafından farklı dönemlerde yapılan politik konuşmaların değişen kontekstinin anlaşılmasıyla mümkündür.

Bu bakıma, eleştirel bir perspektiften hareketle, siyasal iktidar geleneğinin, özellikle Xi Jinping döneminde, kendisini nasıl meşrulaştırdığı ve toplum üzerindeki etkileri derinlemesine incelenmiştir. Meşruiyet inşası süreci; statükonun haklılaştırılması, muhalif görüşlerin dışlanması ve topluma yönelik mesajlar gibi temel fonksiyonlar üzerinden detaylandırılmıştır. Siyasal iktidarın meşruiyetine ilişkin bir diğer kilit nokta olan iktidar kavramı da göz ardı edilmemelidir. Zira iktidar genellikle siyasal alana özgü görülse de aslında yaşamın her alanında karşımıza çıkan geniş kapsamlı bir etkiye sahiptir. Bu etki, Hannah Arendt tarafından değerlendirildiği üzere, iktidarın sosyal dünyayı şekillendirme kapasitesine dayanmaktadır (Arendt,1958:7-73). Arendt, iktidarın insan etkinliğinin temel bir yönü olarak bu kapasiteyi ön plana çıkarmıştır. Bu perspektif, iktidarın sadece yönetsel bir araç olmadığını, aynı zamanda sosyal yapıları ve toplumsal ilişkileri şekillendiren bir güç olduğunu göstermektedir. Bu çerçevede, iktidarın sosyal hayata nasıl nüfuz ettiği ve toplumsal yapılar üzerindeki etkilerini daha iyi anlamamızı sağlamaktadır.

Philip Pettit'in "Republican Theory and Criminal Punishment" adlı çalışmasında ise iktidar ile özgürlük arasındaki ilişki detaylandırılarak, özgürlük ve kontrol kavramları arasındaki dinamik merkeze alınır yani iktidarın nasıl hem sınırlayıcı hem de olanak sağlayıcı bir rol oynayabileceğini odak noktasındadır (Pettit, 1997:63).

Tüm bu bakış açıları ve dahası, meşruiyet kadar iktidar kurumunun da kritik rolüne dikkat çekmektedir, bu bakıma Çin iktidar elitinin bir numarası olan Xi Jinping'in söylemlerini ele almadan evvel iktidarın yapısının incelenmesi önemlidir. Ancak sadece iktidar, meşruiyet ve Xi Jinping'in söylemleri, Çin üzerine yapılan bu çalışmada yeterli bulunmamış, tarihsel sürecin de etkileri olabileceği göz önüne alınmıştır. Çin tarihinin siyasal dönüşümleri de meşruiyetin nasıl farklı temeller üzerine inşa edildiğini derinlemesine göstermektedir. Hanedanlığın yıkılmasından sonra, 1912'de milliyetçi liderlerin kontrolü ele almasıyla Çin Cumhuriyeti'nin kurulması, süregelen meşruiyetin de temelinde önemli bir kayma yarattı.

Bu dönemde geleneksel Konfüçyüs değerleri yerini modern milliyetçilik ve halk egemenliği kavramlarına bırakmıştır (Fairbank & Goldman, 2006:153). Meşruiyetin bu yeni temellere dayandırılarak, “milli egemenlik ve halkın iradesi” üzerine kurulduğu söylemi geliştirilmiştir. 1949'da ise, Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP) iç savaş sonrası iktidarı ele geçirmesiyle meşruiyet yine yeniden tanımlanmıştır (Bekcan, 2017:371). Bu kez, Mao Zedong liderliğindeki yeni hükümet, sosyalist ideoloji ve "halkın devrimci ruhu" üzerine kurulu bir meşruiyet söylemi geliştirilmiştir. Bu dönemde, Mao'nun düşünceleri ve sosyalist değerler, meşruiyetin ana kaynağı olarak ön plana çıkmıştır. Bu süreç, ÇKP'nin iktidarını pekiştiren ve yönetim biçimlerindeki değişiklikleri ideolojik bir temelde sağlamlaştıran önemli bir evreydi. Mao'nun 1976'daki ölümü ve ardından yaşanan yönetim değişiklikleri, Çin'de meşruiyetin bir kez daha dönüşüm geçirmesine neden olmuş, Zhou Enlai'nin ölümünden sonra ise radikal ve ılımlı fraksiyonlar arasında güç mücadelesi yaşanırken, ekonomik ve sosyal değişimler politik çekişmelerin ana odağı olmuştur. (Çakan, 2017:120).

Deng Xiaoping döneminde ise, ekonomik kalkınma ve refah artışı, yeni meşruiyetin temelini oluşturulmuştur (Vogel, 2011:49). Deng'in reform ve dışa açılma politikaları, Çin'in meşruiyet anlayışını ekonomik başarıya ve halkın yaşam standartlarının yükseltilmesine bağlanmıştır. Bu süreçler, Çin'in siyasal ve toplumsal yapısını belirleyen ve değişimlerle birlikte evrilen meşruiyet kavramını, her dönemde farklı bir temelde yeniden inşa etmiştir. Geleneksel ideallerden sosyalist ideolojiye ve sonrasında ekonomik kalkınmaya dayalı bir yaklaşıma kadar uzanan bu değişim, Çin'in modern tarihindeki siyasal iktidarın nasıl meşrulaştırıldığını ve toplumsal düzenin nasıl şekillendirildiğini anlamamızı sağlayan kritik bilgiler sunmaktadır. Her bir dönem, Çin'in siyasal dönüşümüne ışık tutarken, meşruiyetin sadece politik bir kavram olmadığını, aynı zamanda ekonomik ve sosyal faktörlerle de iç içe geçtiğini göstermektedir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin siyasal sisteminde Mao Zedong'un 1976'da ölümünden sonra gerçekleşen değişimler, ülkenin ekonomi politikasında ve

yönetim anlayışında yeni bir dönemi işaret etmektedir. Özellikle 1978'de başlatılan ekonomik reformlar ve dışa açılma politikaları, Çin'in küresel ekonomiyle bütünleşmesine olanak sağlamıştır ve iç piyasadaki serbestleşmeyi teşvik etmiştir. Bu süreç, Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP) iktidar tekelinde çizilen yeni rotada ülkeyi kontrol altında tutulan bir kapitalizme yöneltti ve sosyalizmden sermaye odaklı ekonomiye geçişin temellerini attı. Ancak bu dönemde Seymour Martin Lipset gibi Batılı teorisyenlerin beklediği “piyasa ekonomisi liberal demokrasi getirir” savı gerçekleşmemiştir. ÇKP'nin yönetim anlayışı, ekonomik liberalizmi benimsemesine rağmen siyasal alanda otoriter yapısını korudu. Bu durum, Çin'in siyasal sisteminin daha derinlemesine incelenmesi gerekliliğini ortaya koymuştur. Çin siyasi tarihinde, Mao sonrası dönemde ve Sovyet bloğunun çözülmesiyle 1980'li yılların sonlarında piyasa odaklı sistemi entegre etme çalışmaları ivme kazandı (Çakan, 2017:120). Çin, bu dönemde piyasa ekonomisi ve komünizm'i harmanlayarak kendine özgü bir sistem oluşturmuştur.

Çin'de 1970'lerde başlatılan tarım reformları ve 1978'de kırsal reform hamlesi ile ülke kendi kendine yeter hale geldi. Bu dönemde, devlet dışı sektörün ilk emareleri de görülmeye başlandı. Bu reformlar, siyasal ortamda görece ılımlı bir zeminin oluşmasına yol açtı ancak 1989'da Tiananmen olaylarının kanlı biçimde sonlanması, ÇKP'nin evrim sürecinde yeni bir kırılma noktası oldu (Bag, 2022). Mao yıllarına kıyasla daha serbest bir tartışma ortamının oluşması, Çin'de 1980'lerden itibaren liberal, eleştirel ve Yeni Konfüçyüsçü düşünce akımlarının siyasal sistem ile etkileşime girmesini sağladı. Ancak Tiananmen olaylarının sert bir şekilde bastırılması, ÇKP'nin süregelen meşruiyetini büyük ölçüde yitirmesine neden oldu.

Egemen ideolojik ve ahlaki değerlerin kaybı, yeni bir siyasal meşruiyet zeminin inşasına olan gereksinimi ortaya çıkardı. Çin'de solcu, Konfüçyüsçü, yeni otoriter, liberal ve milliyetçi siyasal tartışmaların ortaya çıkması, özellikle aydınlar arasında yoğunlaşmıştır (Demir, 2021:850). Çin siyasal düşünce tarihinde önemli bir payı olan aydınların, siyasal ve toplumsal alanda kısıt hızla

uzaklaştırılanların olduğu bir sürece geçilmiştir. Kalkınmacı ekonomik yaklaşımlar ve sivil toplumu, kamusal tartışmaları dikkatli bir biçimde şekillendirme çabaları, ÇKP'nin temel görevlerinden biri olarak öne çıkmıştır.

Metodoloji: Söylem Analizi Yöntemi

Bu alışma, Xi Jinping döneminde Çin Komünist Partisi'nin siyasal söylem ve meşruiyet inşası süreçlerini incelemektedir bu bağlamda, söylem analizi, araştırmanın temel metodolojisi olarak seçilmiştir. Söylem analizi, sosyal bilimlerde kavramsal ve metodolojik bir yaklaşımlar olarak tanımlanır ve dilin sosyal eylemler içindeki rolünü incelemektedir. Bu yöntem, geleneksel araştırma metodolojilerine alternatif bir bakış açısı sunarak, dilin sadece iletişim aracı olmadığını, aynı zamanda sosyal yapıları ve ideolojileri şekillendiren aktif bir faktör olduğunu vurgulamaktadır (Wood & Kroger, 2000: 16-23) böylece Xi Jinping'in meşruiyet inşa sürecinin dönemler arasını değişiminin analizine yönelik iyi bir temel sağlamaktadır.

Son yıllarda sosyal bilimlerde artan bir önem kazanan söylem analizi, anlamın değişkenliği üzerine odaklanmaktadır. Dilin, günlük etkileşimlerde nasıl kullanıldığını ve sosyal eylemleri nasıl etkilediğini inceleyerek, anlamın çeşitliliğini ve dilin dinamik yapısını araştırmaktadır. Bu yaklaşımlar, dil felsefesi ve etnometodolojinin yanı sıra, konuşma eylemi teorileri gibi disiplinlerarası alanlardan beslenmektedir (Elliott, 1996). Bu oklu disiplinler alanına erişim, bir bölge çalışması olan bu tez için makul bir yöntem olarak öne çıkmaktadır. Söylem analizi, farklı disiplinlerden gelen teorik perspektifleri de bir araya getirerek “sosyoloji, dilbilim, antropoloji ve medya çalışmaları” gibi çeşitli alanlardan ilham almaktadır (elik & Ekşi, 2013: 3). Bu eşitlilik, söylem analizini, tek bir teori veya metoda bağlı kalmadan, geniş bir araştırma geleneği içinde yürütülen zengin bir nitel yöntem haline getirmektedir. Söylem analizinin temel amacı, dil kullanımının sosyal ve kültürel bağlamlar içinde nasıl işlev gördüğünü, dilin sadece biçimsel özelliklerinin ötesinde, sosyal olaylarla olan ilişkisini incelemektir. (Barker & Galasinski, 2001: 63).

Eleştirel teori için kritik bir önemde olan Michel Foucault'nun söylem analizine katkıları yadsınamaz bir boyuttadır. Foucault, dil ve sosyal yapılar arasındaki ilişkiyi vurgulamaktadır. Böylece analiz edilecek söylemler sosyal ve hiyerarşik bir zeminde ele alınarak, iktidara dair olan karmaşık ilişkileri ortaya koymaktadır (Çelik & Ekşi, 2013: 4). Bu perspektif, söylem analizinin, geleneksel düşünce ve yazım pratiklerinin, kültürel yapılar içinde nasıl politik ve ideolojik amaçlara hizmet ettiğini ortaya koymasıyla beraber, Xi'nin ve Çin politikasının dönemsel analizini de mümkün kılmaktadır. Ek olarak Foucault'ın meşruiyet üzerine çalışmalarının bulunması da bu çalışmayı destekler niteliktedir.

Metodolojik yaklaşım tercihi, Xi Jinping döneminde Çin Komünist Partisi'nin söylemleri üzerinden meşruiyet inşasını analiz etmek için seçilmiştir. Söylemlerin içeriğinin ve formunun detaylı analizi, Xi Jinping'in liderlik stratejileri ve ideolojik yaklaşımlarının toplumsal yapılarla nasıl iç içe geçtiğinin anlaşılmasını sağlayacaktır.

Veri Toplama ve Analiz Süreci

Bu çalışma, Xi Jinping'in liderlik süresinin kritik dönüm noktalarında yaptığı konuşmalar üzerine odaklanmaktadır. Veri toplama sürecinde, Çin'de gelecek dönem yönetimin belirlendiği, Çin Komünist Partisi'nin 19. ve 20. Ulusal Kongreleri sırasında yapılan konuşmalar temel alınmıştır. Bu konuşmalar, Çin iç politikası ve dışa yönelik stratejilerde belirleyici dönüm noktaları sunmaktadır ve Xi'nin liderlik yaklaşımı, politik felsefesi ve meşruiyet inşasındaki stratejileri açısından birinci ağızdan zengin bilgiler içermektedir. Konuşmaların seçiminde, dönemin sosyo-politik gelişmelerine ve uluslararası ilişkilere yön veren anahtar temaları içermesi kriterleri göz önünde bulundurulmuştur. Ayrıca, Xi Jinping'in politik söylemindeki değişiklikleri ve söylemlerinin toplumsal algı üzerindeki etkilerini gözlemlemek amacıyla, her

iki kongredeki konuşmaları karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Bu sayede, söylemdeki devamlılıklar ve dönüşümler arasındaki farklar daha net bir şekilde ortaya konmuştur.

Konuşmaların metinleri, resmi Çin Komünist Partisi web sitesi, haber ajansları ve uluslararası basın yayın organlarından temin edilmiştir. Ek olarak Youtube üzerinden konuşmanın tamamına erişilerek süre gibi nicel verilere ulaşılmış ve metinlerin doğrulanması sağlanmıştır. Her bir konuşmanın tam metni, dil analizi ve içerik analizi teknikleri kullanılarak detaylı bir şekilde incelenmiştir. Veri analizi süreci, söylemin yapısını, kullanılan dilin ve temaların toplumsal ve politik bağlamdaki etkilerini olabildiğince anlamak üzere tasarlanmıştır.

Bu metodolojik yaklaşım, Xi Jinping'in liderlik stratejilerinin ve meşruiyet inşa etme yöntemlerinin derinlemesine bir anlayışını sağlamayı amaçlamaktadır. Analiz edilen konuşmalar, Çin'in güncel politik iklimini ve Xi Jinping'in liderlik altındaki Çin Komünist Partisi'nin ideolojik temellerini yansıtmaktadır.

Yöntemin Sınırlılıkları

Bu çalışmada kullanılan söylem analizi yöntemi, dil ve metinler üzerinden toplumsal yapıları ve iktidar ilişkilerini ele alma konusunda etkileyici bir çerçeve sunmasına karşın, belirli sınırlamalara tabidir. İlk olarak, söylem analizi uygulaması, incelenen metinlerin bağlamına ve yorumlayıcıların kişisel yorumlarına oldukça bağımlıdır. Bu bakıma araştırmacının kendi önyargıları ve teorik eğilimleri, analiz sürecine doğrudan etki edebilir ve bu da farklı yorumlayıcılar arasında sonuçların tutarlılığını zorlaştırabilir.

İkinci olarak, nitel veriye dayalı olan söylem analizi yönteminin bulgularının genellenmesi sınırlıdır. Xi Jinping'in konuşmaları gibi özel veriler üzerinden yürütülen bu analiz, daha geniş bir Çin toplumu veya farklı politik ve zaman dilimlerine ilişkin sonuçlar üretmek için yeterli olmayabilir. Dolayısıyla, elde edilen sonuçların yalnızca belirli bir dönem ve koşullar altında değerlendirilmelidir.

Üçüncü olarak, söylem analizi, metinlerde yer alan derin anlamları ve niyetleri eksiksiz bir şekilde açığa çıkarmada yetersiz kalabilir özellikle de Çin diline tam olarak hakim olunmamasıyla nüanslar kaçırılabilir. Metinlerin ve ifadelerin çok katmanlı olması ve bazen yazarın asıl niyetinin ardında gizlenmesi, özellikle politik metinlerde yorumlamayı zorlaştırabilir. Bu, politik söylemlerin çoğu zaman karmaşık ve gizli niyetler barındırması nedeniyle daha da güçleşir. Bu sınırlılıklar göz önünde bulundurularak, söylem analizi yönteminin sonuçları, dikkatli bir şekilde ele alınmalı ve yorumlanmalıdır. Çalışmanın bulguları, bu metodolojik sınırlamalar ışığında değerlendirilmelidir.

Tezde Konu Alınan Dönem ve Önemi

Çin Halk Cumhuriyeti'nde Xi Jinping'in önderliğinde başlayan dönem, özellikle 14 Mart 2013 tarihinden itibaren belirginleşen siyasi ve idari değişikliklerle dikkat çekmektedir. Jinping'in 5-20 Mart 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen Çin Ulusal Halk Kongresi 13. Dönem 1. Genel Kurul Toplantıları kapsamında başkanlık görevine ikinci defa seçilmesi, Çin siyasi yapısında önemli bir dönüm noktası olmuştur (Özkömür, 2022). Bu kongre sırasında, Çin Anayasası'nda yapılan önemli bir değişiklikle devlet başkanlığı görev süresini sınırlayan yasal düzenlemeler kaldırılmış, böylece Xi Jinping'in üçüncü dönemine ve sonrasına yönelik yasal zemin hazırlanmıştır. Mao döneminden sonra ilk defa 3. dönem başkanlık görevinin Xi Jinping tarafından devralınması başlı başına araştırmaya değerdir. Üstelik Xi Jinping dönemi, Çin'de siyasal sistemin ve parti yönetiminin merkezileşmesi açısından önem taşımaktadır.

Jinping'in siyasal iktidardaki gücünü pekiştirmesi, parti içinde ve devlet yapısında otoriter bir liderlik anlayışının güçlenmesine yol açmıştır. ÇKP'nin Ulusal Kongresi, parti içinde büyük bir rol oynarken, devletle ilgili en kritik kararlar ise genellikle Ulusal Halk Kongresi ve Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı gibi diğer organlar tarafından alınmaktadır. Her beş yılda bir ekim veya kasım aylarında düzenlenen Ulusal Kongre, parti ve devlet yönetiminde

yer alacak kişileri belirlemede büyük bir yetkiye sahiptir. 1987'den bu yana her beş yılda bir ekim veya kasım aylarında düzenlenen bu kongre, gelecek dönem için parti ve devlet yönetiminde yer alacak kişileri belirlemekte büyük bir yetkiye sahiptir. Bu süreçte Prezidyum, üst düzey devlet görevlileri için adayları belirleme görevini üstlenmekte, böylece Çin'in siyasi geleceği şekillenmektedir (ÇHC Anayasası, 1982, Madde 89, Fıkra 1).

Ulusal Kongre'nin ve Prezidyum'un faaliyetleri, Çin'in siyasi sisteminde merkeziyetçiliği ve parti kontrolünü pekiştiren önemli unsurlardır (Chen, 2020:45). ÇKP Ulusal Kongresi tarafından yapılan düzenlemeler ve alınan kararlar, ülkenin iç ve dış politikasında belirleyici olmaya devam etmektedir. Jinping'in liderliği altında Çin, sadece uluslararası arenada daha aktif ve etkili bir rol üstlenmekle kalmamış, aynı zamanda iç politikada da parti kontrolünü daha da sıkılaştırmıştır. Bu süreçte, Çin Komünist Partisi'nin politikaları ve Jinping'in yönetim anlayışı, ülkenin ekonomik ve sosyal politikalarının şekillenmesinde daha belirleyici hale gelmiştir. Araştırma bulguları ise Xi Jinping'in üçüncü dönemine ve ötesine yönelik yapılan anayasal değişiklikler ve Ulusal Kongre'nin faaliyetlerinin, Çin'de siyasal iktidarın merkeziyetçiliğini ve otoriter yapıyı daha da pekiştirdiğini ortaya koymaktadır.

Çin'deki bu politik ve ideolojik evrim, Xi'nin meşruiyet inşası ve toplumsal rıza arayışıyla doğrudan ilişkilidir. Çalışma, Xi'nin politik söyleminin nasıl bir dönüşüm geçirdiğini ve bu dönüşümün Çin'in iç ve dış politikasına nasıl yansıdığını ortaya koymaktadır. Bu süreç, Xi'nin siyasal iktidarını pekiştiren ve Çin'in küresel konumunu etkileyen faktörler arasında yer almaktadır. Çalışmada, Çin Komünist Partisi'nin 19. ve 20. Ulusal Kongreleri esnasında Jinping'in konuşmalarını, meşruiyet inşası sürecinin derinlemesine anlaşılabilmesi için kritik bir materyal olarak değerlendirilmiştir. Bu konuşmalar, Xi Jinping liderliğinde ÇKP'nin nasıl bir siyasal ve ideolojik yol izlediğini ve bu sürecin getirdiği iç ve dış politik mesajları inceleme imkânı sunmuştur. Konuşmalar, hem iç hem de dış politikada izlenen yol ve gelecekteki politikalarını şekillendirmede önemli bir rol oynamıştır.

Tüm bu başlıklar altında Xi Jinping döneminde Çin Komünist Partisi'nin meşruiyet inşası ve söylem stratejileri analiz edilerek, mevcut literatüre katkı hedeflenmektedir. Literatür taraması sürecinde, Çin'in siyasi retoriği ve liderlik söyleminin detaylı bir şekilde incelendiği çalışmaların sınırlı gözlemlenmiştir. Türkçe literatürde söylem analizi yöntemi ile Xi Jinping incelenmemişken İngilizce literatürde Covid 19 dönemi (Jinshuang, & Rong, 2020) veya “Çin Rüyası” (Wang, 2017) gibi spesifik söylemlerin yer aldığı çokça inceleme görülmektedir. Ayrıca İngilizce Literatürde sürece yönelik çalışmalarda bulunmaktadır ancak bu çalışmalar karşılaştırmalı bir analiz veya söylem değişimine odaklanmamakta veya bu çalışma kadar yakın tarihi olayları ele almamaktadır. Örneğin Klimeš ve Marinelli tarafından literatüre kazandırılan “*Ideology, propaganda, and political discourse in the Xi Jinping era*” (Klimeš & Marinelli, 2018) çalışması 2012 ve 2017 dönemleri aralığında bir analiz sunmakta ve süregelen süreci ele alarak karşılaştırmalı yöntemi sunmamaktadır. Ek olarak, mevcut çalışmalar genellikle Jinping'in politikalarının yüzeydeki etkilerine odaklanmış, söylemlerin derinlemesine analizi ve toplumsal meşruiyet inşası süreçleri göz ardı edilmiştir. Çalışmada ele alınan döneme yönelik olarak Xi Jinping'in ulusal ve uluslararası arenada yürüttüğü politik söylemlerin kapsamlı bir analizini sunarak, Çin liderliğinin retorik stratejilerini ve bu stratejilerin toplumsal meşruiyet algısını nasıl şekillendirdiğini detaylandırmaktadır. Bu analiz, Xi'nin söylemlerinin içsel yapısını ve bu söylemlerin Çin toplumu üzerindeki etkilerini incelemekte, literatürde nadiren ele alınan bir boyutu işlemektedir.

İkincil olarak, söylem analizi metodolojisinin bu denli kapsamlı kullanıldığı çalışmalar Çin politikası literatüründe nadirdir. Bu tez, söylem analizini kullanarak, Xi Jinping'in meşruiyet inşası ve iktidar konsolidasyonu süreçlerini, dil ve retorik üzerinden ele almakta ve bu süreçlerin kültürel ve politik bağlamlarla nasıl iç içe geçtiğini ortaya koymaktadır. Böylece, Çin liderliğinin kullanmış olduğu dilin ve retoriğin, toplumsal yapılar ve iktidar ilişkileri üzerindeki etkilerini aydınlatmaktadır. Son olarak, bu çalışma, Xi Jinping yönetiminde ÇKP'nin ideolojik ve politik retoriğinin evrimini 2017 ve 2022

sürecini kapsayacak biçimde karşılaştırmalı bir şekilde analiz ederken, Çin siyasetine ilişkin literatüre teorik ve metodolojik bir katkı hedeflemektedir. Çalışma, Xi dönemindeki politik söylemlerin dönüşümünü ve bu dönüşümlerin toplumsal ve politik yapılarla olan dinamik etkileşimlerini belgelemektedir.

Araştırmanın akışına bakıldığında, tezin birinci bölümü “meşruiyet ve siyasal iktidar” kavramlarına dair temel tanımlar ve teorik çerçeveler sunmaktadır. İkinci bölüm, Çin'nin siyasal dönüşümlerini tarihsel bir perspektifle ele alarak, geçmişten günümüze siyasal düşüncelerin ve yapıların nasıl evrildiğini detaylandırmaktadır. Son bölümde ise, Xi Jinping'in liderliği altında ÇKP'nin meşruiyet inşası süreçleri, parti içi dinamikler ve ulusal kongrelerde yapılan konuşmalar üzerinden analiz edilmiştir.

1. İKTİDARIN MEŞRUIYETİ

Bu bölüm, siyasal iktidarın meşruiyet kazanma süreçlerini derinlemesine inceleyerek, tezin temel argümanlarının ve analizlerinin kurulmasına zemin hazırlamaktadır. İktidarın meşruiyetinin, yalnızca hukuki ve otoriter yapılar üzerinden değil, aynı zamanda toplumsal rıza ve normatif değerler üzerinden de inşa edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu çerçevede, iktidarın nasıl meşrulaştırıldığı, yönetim biçimleri ne olursa olsun, baskı aracı olmaktan çıkarılması ve toplumsal yapılarla uyumlu hale getirilmesi gerektiği ele alınmıştır. Bu süreçlerin, iktidarın sürdürülebilirliği ve toplumsal kabul görme düzeyi üzerinde belirleyici olduğu göz ardı edilmemektedir. Bu bakıma bölüm, ilgili teorik çerçeveleri kullanarak, iktidar ve meşruiyet inşası arasındaki dinamik etkileşimleri gözler önüne serer ve bu etkileşimlerin siyasal sistemler üzerindeki etkilerini anlamamızı sağlamaktadır. Bu yaklaşım, tezin ilerleyen bölümlerinde Çin üzerinden yapılan analizler için temel oluşturmaktadır ve siyasal iktidarın meşruiyet kazanma süreçlerinin kompleks yapısını ve bu süreçlerin toplumsal, politik ve ekonomik yapılar üzerinde nasıl etkili olduğunu kapsamlı olarak açıklamaktadır.

1.1. İktidar ve Meşruiyeti

Siyasal iktidarların güç sahibi olması haricinde toplumsal rıza unsurunu da içermesi gerekmektedir (Fanid, 2014:28). Bu noktada “bazen, başkalarının davranışlarını etkileme amacı nedeniyle güç ve otorite kavramları eş anlamlı olarak” kullanıldığını belirtmek gerekmektedir.” Ancak, bu iki terim arasında farklar bulunmaktadır. Gücün yasal bir geçerliliği yoktur, oysa otoritenin böyle bir geçerliliği vardır. Otorite kurumsaldır ve meşru kabul edilmektedir. Güç ise kişiseldir ve herhangi bir meşruiyete sahip değildir. Ancak, güç hâlâ

organizasyonel durumlarda davranışları etkilemede önemli bir faktördür.” Yani güç tek başına meşruiyet sağlayamamaktadır (Saravanakumar, 2019:10).

Max Weber, iktidarın meşruiyetini üç farklı temele dayandırarak açıklar: geleneksel, karizmatik ve yasal-rasyonel meşruiyet. Bu çerçeveler, iktidarın salt baskı aracına dönüşmeden nasıl sürdürülebileceğini göstermektedir (Weber, 1978). Aksi durumlarda, yönetim biçimi ne olursa olsun devleti yöneten siyasal iktidar/iktidarlar salt baskı aracına dönüşür. Bu nedenle devletin kaba kuvvet olarak algılanmaması ve iktidarın meşruluğunu sürdürmesi için, siyasal iktidar meşrulaştırıcı birtakım mekanizmalar, söylemler ya da ideolojiler geliştirmekte zorunludur (Fanid, 2014:28). Ancak Weber’in sosyolojik analizleri meşruiyeti kategorilere ayırarak üç farklı tip ile kısatlar ve bu durum süreç içerisinde değişim gösteren otoritenin olası geçişlerini dar bir alanda yorumlamaya yol açabilir.

Michel Foucault ise iktidarın toplumsal kurumlar ve pratikler aracılığıyla nasıl yayıldığını ve meşruiyetin bu süreçlerde nasıl inşa edildiğini detaylandırmaktadır (Foucault, 1977). Bu nedenle her siyasal iktidar güç sahibi olmanın yanı sıra toplumsal rızaya da sahip olmalıdır. Aksi halde, iktidara rıza gösterilmemesi onun meşruiyetine olan inancın da kaybolması anlamına gelir. Bu bakıma Foucault’ın daha Batı odaklı bir meşruiyet inşası geliştirdiği yanılmasına düşülebilir zira kamusal alanı meşruiyetin faili olarak gördüğü iddia edilebilir ancak düşünürün inşacı bir perspektife sahip olması var edilen kurumların da iktidarın yönetimi altında olabileceğine işaret etmektedir.

Terimsel anlamıyla iktidar, muktedir olanı temsil eder bu nedenle güç ile bir anılır (TDK, nd). Bu tanım iktidarın başkalarına istediğini yaptırabilme gücüne sahip olduğunu öne çıkarmaktadır. Siyasal düşünce tarihi, çeşitli iktidar kuramları ve iktidar modellerinin sıklıkla tartışıldığı bir alan olarak öne çıkmaktadır. Ancak uzlaşmış ve her yere uygulanabilir net bir kavram bulunmaması iktidarın evrensel bir tanımının ortaya konmasının önüne geçmektedir (Çetin, 2003:63).

David Beetham, meşruiyetin sadece yasalara uygunlukla değil, aynı zamanda toplumsal değerlerle uyum ve açık toplumsal onayla da ilgili olduğunu belirtir (Beetham, 1991). Net bir kavramsal tanım bulunmamasına rağmen iktidara dair tanımlamalarda meşruiyete atıf yapılmadan fikir beyan edilmemiştir. David Beetham (1991) sosyal bilimlerin perspektifinden meşruiyeti ele alır ve Max Weber'in meşruiyet yorumunu sınırlayıcı bulmuştur. Beetham'a göre, Weber'in analizinde "inançlar" aşırı derecede önemli bir yer tutmaktadır, bu durum sosyal bilimlerde meşruiyet tartışmalarını zorlaştırır. Beetham, meşruiyetin üç temel koşulunu öne sürer: gücün kurallara uygun kullanılması, bu kuralların toplumun hâkim inançlarına dayanması ve güç altındakilerin bu güç ilişkisine rızalarının olup olmadığının kanıtlanması üzerinedir. Ayrıca Beetham'a göre bu üç koşul birbirinin yerine geçmez; hepsi birlikte, güçsüzlerin güçlülere uyum sağlamasının ya da onlarla iş birliği yapmasının ahlaki temellerini oluşturur (Beetham, 1992:16).

Buna karşın, Weber'in yaklaşımında güçsüz tarafın rızasına ilişkin kanıtlar eksik kalmaktadır. Bu bağlamda meşruiyet, iktidarlara bir anılırken kavramın toplumsal gerçekliğin oluşumunda ve onun anlamlandırılmasında oynadığı rolü ön plana çıkmaktadır. Zira, meşruiyet toplumsal gerçekliği inşa eden bir güç olarak da öne çıkmaktadır üstelik bu inşa sürecinin bütünüyle kurgusal olduğu da inşacı ve çeşitli farklı görüşlere sahip araştırmacılarca da öne sürülmektedir. Jürgen Habermas gibi eleştirel düşünürler, meşruiyeti, sosyal sistemin kendini haklılandırma çabasının bir sonucu olarak görür ve bu sürecin toplumsal anlamda nasıl işlediğini tartışır (Habermas, 1991:29).

Bu çalışmada Weber'yen sınıflandırma, Foucault ve Beetham'ın yaklaşımı baz alınmış olup Çin devlet liderinin söylemlerinin meşruiyet inşası her iki yaklaşımla da ele alınmıştır böylece Çin sisteminin koşulları göz önüne alınarak ve Xi Jinping'in söylemlerinden hareketle Batı'nın tarihsel gelişimine odaklı teorik yaklaşımlarla yorumların getireceği anlamsal çatışmanın önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

1.2. Meşruiyet Kavramı

Meşruiyet kavramı çoklu disiplinler bir alana hitap etmektedir. Kavram ağırlıklı olarak Hukuk, Sosyoloji ve Siyaset literatüründe kendisine yer bulmaktadır. Meşruiyete ilişkin bu atıfların çoğunluğu ise iktidar faaliyetlerine ilişkin olarak tartışılmaktadır (Heywood, 2017). Öte yandan disiplinler kavrama yönelik farklı odaklara yoğunlaşmaktadır. Bu noktada tez çalışmasında Xi Jinping'in meşruiyet inşasında Siyaset Bilimi ve Sosyoloji disiplinleri ön plana alınmıştır. Zira Batı odaklı teorilerin ağırlık olarak demokratik meşruiyet inşasına odaklanılmasının ötesine ancak çoklu bir yaklaşım ve farklı perspektiflere odaklanılarak geçilebilir. Bu bağlamda Batı'lı anlamda demokratik ortamın Çin'de tam olarak sağlamamaktadır çünkü iktidara ilişkin öne sürülen fikirler ancak ÇKP'nin izin verdiği ölçüde etkili olabilmektedir (Demir, 2021) ayrıca Çin'in böyle bir siyasi ajandası bulunmadığı da görülmektedir.

Sosyoloji disiplininde ise kavram, Anthony Giddens gibi öne çıkan isimlerce meşruiyet, yapılaşmanın temel unsuru olarak görülmektedir. Ancak gerçekliğin sosyal inşasına odaklanan Peter L. Berger ve Thomas Luckmann meşruiyet için gerçekliğin inşasına referans vermektedir. Benzer bir yaklaşım Frankfurt okulunun ünlü düşünürü Jürgen Habermas tarafından da benimsenmiştir. Bu tanımlamalar çerçevesinde kavram, teorik düzeyde bir anlamlandırma aracı olarak öne çıkmaktadır, ilişkisel düzeyde ise yönetici elitin karar alıcı failliğine dair açıklama sunmaktadır.

1.3. Siyasal İktidar

Meşruiyetle bir anılan siyasal iktidar kavramı, sıklıkla siyasal alanla ilgili görülse de yaşamın her alanında karşımıza çıkmaktadır. İktidar olgusu, kamusal alandaki en temel süreçlerden birisine işaret etmektedir (Bulut, 2018). Bu geniş kapsamlı etki, Hannah Arendt'in "The Human Condition" adlı eserinde tartışılmıştır. Bu eserde, iktidarın insan etkinliğinin temel bir yönü olarak sosyal dünyayı şekillendirme kapasitesine vurgu yapılmıştır (Arendt, 1958:7).

Ayrıca, Siyaset Bilimi literatüründe siyasal olan, yaşama dair her şey ile özdeşleştirilmektedir (Krugman, 2020), bu da Pierre Bourdieu'nin "The Forms of Capital" makalesinde ele aldığı gibi, iktidarın sosyal sermaye, kültürel sermaye ve ekonomik sermaye aracılığıyla nasıl işlediğine dair geniş bir çerçeve sunmaktadır (Bourdieu, 1986). Bu bakıma, iktidar kavramı sosyal hayatı bütünüyle saran bir terimi karşılamaktadır.

Toplumsal yaşamın getirdiği etkileşimler neticesinde ortaya çıkan örgütlenmeler veya cemiyetler, bütünüyle organize olmuş toplumsal yaşamla iktidara doğru güçlü bağlar kurar. Bu sürecin anlaşılması, Philip Pettit'in "Republican Theory and Criminal Punishment" adlı çalışmasında ele alınan özgürlük ve kontrol kavramları arasındaki ilişki ile de aydınlatılmıştır, Pettit, iktidarın ve özgürlüğün nasıl birbirleriyle etkileşim içinde olduğunu ve toplumsal düzenin nasıl sürdürülebileceğini tartışır (Pettit, 1997:63). Bu noktada, iktidarın organize olmuş sosyal aktivitelerin bir sonucu olarak görme eğilimi, toplumun dinamik yapısının bir yansıması olarak kabul edilir (Bulut, 2018).

Öte yandan bu makalede siyasal iktidar kavramı Robert Dahl'ın ele aldığı biçimde yorumlanmaktadır. Zira Dahl, iktidar kavramını güç ya da etki kavramıyla özdeşleştirir. Bu tanımlama iktidarın tepeden inme olabileceğine de işaret etmektedir. Böylece yalnızca güçlü toplulukların bir araya gelmesiyle iktidarın var olduğu anlayış yerine tam olarak toplumsal rıza sağlanmayan durumlarda dahi iktidarın var olabileceği ihtimali göz ardı edilmemektedir. Bu tanımlama iktidarın tepeden inme olabileceğine de işaret etmektedir. Böylece yalnızca güçlü toplulukların bir araya gelmesiyle iktidarın var olduğu anlayış yerine tam olarak toplumsal rıza sağlanmayan durumlarda dahi iktidarın var olabileceği ihtimali göz ardı edilmemektedir. Bu tanımlama iktidarın tepeden inme olabileceğine de işaret etmektedir.

Dahl'ın iktidar tanımını derinleştiren ve genişleten diğer çalışmalar da literatürde bulunmaktadır. Örneğin, Lukes (2005), iktidarın sadece açık etkileşimlerde değil, aynı zamanda bireylerin tercihlerini ve inançlarını

şekillendirmede de var olduğunu öne sürerek, iktidarın daha gizli ve ince mekanizmalarını vurgulamıştır. Lukes, iktidarın tek bir boyutta değil, çeşitli katmanlarda işlediğini ve toplumsal rızanın varlığı veya yokluğuna bakılmaksızın etkisini sürdürebileceğini belirtmektedir. Böylece Dahl yaklaşımı ile yalnızca güçlü toplulukların bir araya gelmesiyle iktidarın var olduğu anlayış yerine tam olarak toplumsal rıza sağlanamayan durumlarda dahi iktidarın var olabileceği ihtimali göz ardı edilmemektedir.

2. GEÇMİŞ DÖNEMLERİN MEŞRU ZEMİNLERİ TEMELİNDE Xi JİNPİNG DÖNEMİNE UZANAN SİYASAL DÖNÜŞÜMÜ

Bu bölüm, Çin'in tarih boyunca yaşadığı idari ve ideolojik dönüşümleri, özellikle Xi Jinping'in liderliğindeki döneme odaklanarak inceler. Çin Halk Cumhuriyeti'nin siyasal dönüşüm süreci, hanedanlık döneminden günümüze değin uzanan geniş bir zaman dilimini kapsamaktadır. Bu süreçte, yönetim biçimlerindeki değişiklikler ve meşruiyetin nasıl farklı zeminler üzerine inşa edildiği, Çin siyasi tarihinin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Xi Jinping dönemi, bu uzun tarihsel serüvenin en son evresi olarak öne çıkar. Bu bölümde, Xi'nin politikaları ile söylemleri ve reformları detaylı bir şekilde ele alınarak, Çin'in modern dünya sahnesindeki yeri üzerine derinlemesine bir bakış sunulmaktadır.

2.1. Çin'de Hanedanlıktan Günümüze Uzanan Süreç

Bu çalışmada ele alınan Çin'in tarih sahnesindeki yeri binlerce senelik bir geçmişe işaret eder. Zira hanedanlık dönemi, M.Ö. 1600 yıllarında Shang Hanedanı ile başlamış ve 1912 yılında Qing Hanedanı'nın sona ermesiyle nihayete ermiştir. Bu süre zarfında, çeşitli hanedanlar aracılığıyla Çin, siyasi, kültürel ve ekonomik yapılarını şekillendirme sürecinden geçmiştir. Özellikle Han Hanedanı döneminde, M.Ö. 206 ile M.S. 220 yılları arasında, Çin merkezi yönetimi sağlamlaştırılmış ve Konfüçyüsçülük devletin resmi ideolojisi olarak benimsenmiştir. Tang Hanedanı ise M.S. 618 ile 907 yılları arasında Çin'in altın çağını müjdelemiş, sanat, edebiyat ve bilim alanlarında önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. En son olarak Qing Hanedanı, 1644'ten 1912'ye kadar süren yönetimiyle Çin'in sınırlarını en geniş kapsama taşımış ve bu dönem, hanedanlıkların son buluşu olarak tarihe geçmiştir. Bu dönemler, Çin'in tarih sahnesindeki evrimini anlamada kritik öneme sahiptir ve global tarih açısından da merkezi bir rol oynamaktadır (Fairbank & Goldman, 2006:153).

Hanedanlık dönemine daha yakından bakılacak olunursa, Shang dönemi Çin'i yazılı tarihinin başlangıcı olarak kabul edilir ve bu dönemde bronz döküm tekniklerinin gelişimi ve Orakul kemiklerinde yazılı ilk Çince karakterlerin kullanımı görülmüştür. Bu dönem, aynı zamanda politik ve dini ritüellerin merkezileşmesine tanıklık etmiştir, bu da Shang krallarının hem siyasi hem de dini otoriteyi elinde bulundurduğunu göstererek kayda değer bir döneme işaret etmektedir (Chang, 1981:664).

Han Hanedanı sırasında ise İmparator Wu'nun hükümdarlığının Konfüçyüsçülüğün yükselişiyle eş zamanlı olarak Çin'in merkezi idaresinin ve imparatorluk bürokrasisinin genişlemesiyle karakterize edildiği görülmektedir. Bu dönemin Çin açısından tarihsel önemi ise İpek Yolu'nun açılması ve Çin'in Batı ile olan ticaretinin başlaması olarak öne çıkmaktadır zira Çin'in kültürel ve ekonomik olarak dış dünyaya açılmasını sağlamıştır. Bu dönemin Çin çalışmalarına yönelik bir diğer önemi ise tarihçi Sima Qian'ın "Shiji" adlı eserinin yazımı ile Çin tarihinin sistematik bir şekilde kaydedilmesine öncülük etmesidir (Watson, 1961:154).

Tang Hanedanı dönemi, Çin tarihinde bir kültürel, ekonomik ve politik yönlerden bir altın çağ olarak kabul görür. Tang dönemini liderlerinin, bürokrasiyi merkezileştirmek ve eğitim yoluyla yönetim kadrolarını standardize etmek gibi yöntemlerle meşruiyetlerini nasıl pekiştirdikleri üzerinde bugün dahi durulmaktadır zira bu dönemde uygulanan sivil hizmet sınav sistemi, yönetimin meşruiyetini artırma ve yöneticilerin yetkinliğini sağlama konusunda kritik bir rol oynayarak bugün dahi Çin devlet sistemine etki etmektedir (Lewis, 2009:618).

Çin'in en son hanedanlığı olarak kaydedilen Qing Hanedanı (1644-1911) Çin'in siyasi tarihinde önemli bir dönemdir. Mançu kökenli Aisin Gioro klanı tarafından kurulan Qing Hanedanı, Çin'in yönetim biçiminde ve siyasi yapısında derin izler bırakmıştır (Çakan, 2017:111). Hanedan, Ming Hanedanı'nın çöküşünün ardından köylü isyanlarını bastırarak ve Ming'in kalan güçlerini yok ederek ülkeyi birleştirmiştir.

Qing Hanedanı'nın yönetimi, merkeziyetçi bir monarşi altında, sınıflar arası çatışmaları azaltacak politikalar uygulayarak, özellikle tarım politikaları ve vergi indirimleri ile iç ve sınır bölgelerde ekonomik ve toplumsal yapıyı güçlendirmiştir. Ancak 19. yüzyılın ortalarında Qing yönetimi, Batılı güçlerin artan baskıları ve denge gözetilmeden yapılan anlaşmalar ile zorlanmış, bu durum Qing Hanedanı'nın uluslararası ve iç politikada zayıflamasına yol açmıştır. Qing Hanedanı'nın son dönemlerinde yönetimin yozlaşması ve toplumsal çelişkiler, özellikle Afyon Savaşları sonrası yapılan adaletsiz anlaşmalarla belirginleşmiş, Qing hanedanı çökmeye başlamış ve 1911 Xinghai Devrimi ile yıkılmıştır. Qing Hanedanı'nın çöküşü, Çin'de imparatorluk döneminin sonunu ve modern Çin Cumhuriyeti'nin başlangıcını işaret etmiştir, bu da Çin siyasetinde derin dönüşümlere yol açmıştır (Çakan, 2017:120).

Binlerce yıl boyunca süren köklü bir hanedanlık döneminin ardından, 1912'de milliyetçilerin siyasal alanı ele geçirmesi ile hükümdarların dönemi sona ermiştir ve Çin Cumhuriyeti kurulmuştur (Yu, 1966). Milliyetçi Parti Kuomintang'ın lideri Sun Yat-sen tarafından başlatılan bu yeni dönem, Yuan Shikai'nin liderliği altında cuntacı eğilimlerle zorlu bir sürece girmiştir. 1921'de Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP) kurulması ve Sun Yat-sen'in ölümüyle iki parti arasındaki ilişkiler bozulmuş, Chiang Kai-shek liderliğindeki Kuomintang ile ÇKP arasındaki çatışmalar ülkeyi iç savaşa sürüklemiştir, bu süreç milliyetçilerin kurduğu cumhuriyetin ömrünün çok uzun olmadığını işaret etmiştir. Japonya'nın 1937'de Çin'i işgali (ikinci Çin-Japon Savaşı), Mao Zedong liderliğindeki ÇKP'nin halk desteğini artırarak komünist kuvvetlerin güçlenmesine yol açmıştır. Böylece İkinci Dünya Savaşı sonrası, Kuomintang'ın zayıflaması ve halk desteğini kaybetmesi ile ülkede çıkan iç savaş neticesinde Çin Komünist Partisi (ÇKP) mevcut hükümeti yenmeyi başardı. Mao Zedong liderliğinde komünist ordu tarafından devralınan Çin yönetimi, 1 Ekim 1949 tarihinde Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunu ilan etmiştir (Yu, 1966).

Mao'nun 1976'da ölümüyle yönetim Hua Guofeng'e geçmiştir. Ancak bu sürece kadar Çin'de oldukça zorlu bir dönem yaşandı; özellikle Büyük İleri Atılım (1958-1962) planı, yaklaşık 30 milyon kişinin açlık ve zorlu koşullardan ölümüne yol açmıştır. Ayrıca Mao döneminde, Sovyet lideri Stalin'in ölümü sonrası Sovyetler Birliği'nde başlayan yumuşama sürecine rağmen, Mao eleştirilere kapalı ve yoldaşlarına güvenmeyen bir liderlik sergilemeye devam etmiştir. Büyük İleri Atılım hareketinin başarısızlığı, parti içinde Maocular ve pragmatistler olarak ikiye bölünmeye yol açmıştır ve Mao'nun politik olarak zor durumda kalmasına neden olmuştur (Çakan, 2017:120).

Zhou Enlai'nin 1976 yılında ölümüyle, Çin Komünist Partisi içinde reformcular ve radikaller olmak üzere oluşan ana kutuplar daha da belirginleşmiştir. Bu politik ayrışma, günümüz Çin siyasi yapısında zayıf olsa dahi etkisini sürdürmektedir. Reformcular daha çok ekonomik ve siyasi açıdan yumuşama yanlısırken, radikaller Mao'nun devrimci politikalarını sürdürme taraftarıydı. Ancak Mao'nun ölümünden sonra yaşanan güç değişimi göz ardı edilmemelidir; zira Mao'nun en büyük gücü, devlet başkanı olmasından gelmektedir. Mao'nun eşi Jiang Qing ve radikal destekçilerinin, Mao'nun ölümünden sonra politik arenada güç kaybettiği görülmüştür. Üstelik Eski Başkan Mao'nun eşi Qing ve destekçileri aşırılık gerekçesiyle tutuklanmıştır. Bu tutuklamalar, Mao döneminde başlatılan Kültür Devrimi'nin de sona ermesi anlamına gelmiştir (Kayaoğlu, 2016).

Mao'nun ölümünden sonra Deng Xiaoping, Çin siyasetinde etkisini artırarak ülkenin liderliğine yükseldi. 1978'de başlattığı "Reform ve Dışa Açılım" politikalarıyla Çin'i radikal bir ekonomik dönüşüme sokmuştur. Deng, Çin ekonomisini kapitalist dünya sistemiyle entegre etmeyi başarmıştır ve ülkeyi bir üretim gücü haline getirmiştir (Vogel, 2011:184). Bu politikalar, 1980'ler ve 1990'lar boyunca Çin'in ekonomik büyüme yaşamasını sağlamıştır.

Deng Xiaoping'in ardından gelen liderler Jiang Zemin ve Hu Jintao, Deng'in reformlarını sürdürerek Çin'in küresel bir ekonomik güç haline gelmesine katkıda bulunmuştur. Jiang Zemin (1989-2002) dönemi, Çin'in

Dünya Ticaret Örgütü'ne (WTO) katılımıyla ve özel sektörün daha fazla desteklenmesiyle öne çıkmıştır (Fewsmith, 2001:190-220). Hu Jintao (2002-2012) ise, ekonomik büyümeyi sürdüren ancak gelir eşitsizlikleri ve çevresel sorunlar gibi meselelerle karşı karşıya kalan bir dönemi yönetmiştir. Hu, “Harmonious Society” (Uyumlu Toplum) gibi politikalarla sosyal istikrarı sağlamayı hedeflemiştir (Lam, 2006:262).

Xi Jinping'in 2012'de liderliğe gelmesiyle birlikte, Çin yeni bir kalkınma modeline yönelik adımlar atmıştır. Xi, “Çin Rüyası” olarak adlandırdığı vizyonla Çin'in uluslararası arenada daha güçlü bir konum elde etmesini amaçladı (Callahan, 2013). 2013'te başlatılan “Bir Kuşak Bir Yol” projesi ile Çin, küresel ekonomide daha belirgin bir rol oynamaya başlamıştır (Fallon, 2015). Xi'nin liderliğinde, Çin'in ekonomik modeli, yüksek teknoloji yatırımlarına, iç tüketimi artırmaya ve sürdürülebilir kalkınmaya odaklanmıştır. Bu dönemde, Çin'in ekonomik ve askeri gücü daha da artarken, iç ve dış politikada ekonomi politiğine verilen ağırlıkla dikkat çekmiştir (Economy, 2018:121).

2.2. Geçmişten Günümüze İktidar Yapısı

Çin Halk Cumhuriyeti'nin siyasal dönüşümünde görülen tarihsel süreç, sadece yönetim biçimlerindeki değişiklikleri değil, aynı zamanda meşruiyetin nasıl farklı zeminler üzerine inşa edildiğini de gözler önünü sermektedir. Zira hanedanlık döneminden cumhuriyete ve sonrasında Mao Zedong liderliğindeki komünist rejime geçiş, meşruiyetin temellerinde önemli dönüşümlere işaret etmektedir.

Hanedanlık döneminin sona ermesi ve Çin Cumhuriyeti'nin kurulması, meşruiyetin geleneksel Konfüçyüs değerlerinden, modern milliyetçilik ve halk egemenliği kavramlarına doğru kaydığına işaret etmektedir. Böylece bu dönemde meşruiyet, halkın iradesi ve milli egemenlik fikirlerine dayandırılmaya başlanmıştır (Fairbank & Goldman, 2006:153) ancak, ÇKP'nin iktidarı ele geçirmesiyle birlikte, meşruiyetin temelini yeniden şekillendiği görülmüştür. Çünkü Mao'nun yönetimi altında, meşruiyet sosyalist ideoloji ve

“halkın devrimci ruhu” üzerine söylemlere dayandırılmıştır. Böylece dönem içerisinde, Mao'nun düşünceleri ve sosyalist değerler, meşruiyetin ana kaynağı haline gelmiştir (Schram, 1989:95).

Mao'nun ölümünden sonra yaşanan dönemde ise meşruiyet, ekonomik kalkınma ve refahın artırılmasına odaklanarak yeniden tanımlanmıştır. Deng Xiaoping'in reform ve dışa açılma politikaları, Çin'in meşruiyet anlayışında yeni bir evreye işaret etti. Bu dönemde, hükümetin meşruiyeti, halkın yaşam standartlarını yükseltme kapasitesine paralel görüldü (Vogel, 2011:49). Her bir dönemde, meşruiyetin temelinde yatan değerler ve idealler, Çin'in siyasal yapısını ve toplumsal düzenini şekillendirmede belirleyici olmuştur. Geleneksel (Konfüçyüsçü) ideallerden sosyalist ideolojiye ve ekonomik kalkınma odaklı bir yaklaşıma kadar uzanan bu değişim, Çin'in modern tarihinde siyasal iktidarın nasıl meşrulaştırıldığını anlamamızı sağlamaktadır.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin siyasal sistemi Mao Zedong'un ölümüyle 1970'lerin sonunda önemli bir kırılım yaşamıştır. Bu kırılım, sosyo ekonomik alana yönelik bir rota değişimine işaret etmiştir. Zira ekonomik Liberalizm bu tarihten itibaren Çin Komünist Partisi'nin programında adım adım yerini almıştır. ÇKP'nin iktidar tekelinde çizilen yeni rotada ülke komünist parti eliyle kontrollü bir kapitalizme yöneldi (Sezen, 2021). Batılı Liberteryen düşünürlerin beklentilerinin aksine aradan geçen 50 yılda ekonomik serbest piyasa aracılığıyla Liberal Demokrasi'ye bir geçiş görülmemiştir. Bu durum Çin Halk Cumhuriyeti'nin siyasal sisteminin incelenmesi gerekliliğine işaret etmektedir.

Çin siyasi tarihine dönüp bakıldığında, Mao sonrası dönem ve 1980'li yılların sonunda Sovyet bloğunun çözülmesini sosyalist sistemine piyasa odaklı sistemi entegre çalışmaları momentum kazandırmıştır. Böylece Çin, iki farklı siyasal yaklaşım olan liberalizm ve sosyalizmi daha net biçimde harmanlayarak kendine özgü yeni bir sistem oluşturmuştur (Sezen, 2021). Çin'de 1970'lerde tarım reformlarına başlanmasıyla devlet dışı sektörün ilk emareleri görüldü, 1978'de ise kırsal reform hamlesiyle ülke kendine yeterli hale gelmiştir (Zuo, 2009).

1978 yılında başlayan reform ve dışa açılma süreci siyasal ortamda görece ılımlı bir zeminin oluşmasına yol açarken, 1989'daki Tiananmen olayları, Mao sonrası Çin'de ÇKP'nin kendi meşruiyetini koruma çabalarını yeniden şekillendirme ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Zira Mao yıllarına kıyasla daha serbest bir tartışma ortamının oluşması ile 1980'lerden itibaren liberal, eleştirel ve Yeni Konfüçyüsçü düşünce akımları aydınlar aracılığıyla siyasal sistem ile etkileşime girmiştir (Demir, 2021:850). 1989 yılında yaşanan Tiananmen olaylarının, Çin Halk Kurtuluş Ordusu aracılığıyla sert kuvvetle bastırılması (Bag, 2022) ve sosyalizm temelli ekonomide neoliberal bir dönüşümün ayak seslerinin gelmesi sebebiyle ÇKP yönetiminin meşruiyet kaynağı olma vasfını büyük ölçüde yitirdiği öne sürülmüştür. Yaşanan bu kırılımlar, egemen ideolojik ve ahlaki değerlerin kaybına yol açarak yeni bir siyasal meşruiyet zeminin inşasına olan gereksinimi ortaya çıkarmıştır. Böylece Çin'de solcu, Konfüçyüsçü, yeni otoriter, liberal ve milliyetçi siyasal tartışmaların ortaya çıktığı görülmüştür (Cheek, 2014:924). Bu noktada tartışmaların halk tabanı yerine aydınlar arasında yaşandığının altı çizilmelidir.

Bu noktada kısıtlı siyasal alanın bu denli tartışılması gereksiz görülebilir; ancak geçmişte, özellikle Çin siyasal düşünce tarihinde önemli bir yeri olan aydınların, Mao Zedong'un düşünce sistemini kabul etmeleri zorunluydu. Zira bu ön kabulün dışına çıkanlar, siyasal ve toplumsal alandan hızla uzaklaştırılmaktaydı (Cheek, 2015: 165-166). Bu nedenle Mao sonrası süreçte yaşanan gelişmeler oldukça kayda değer görülmektedir. Bugün Xi Jinping ile anılan Komünist Parti, Mao döneminden farklı olarak, siyasal alanı sadece kontrol etmekle kalmayıp, aynı zamanda propaganda aracı olarak da kullanmaktadır. Yani kalkınmacı ekonomik yaklaşımlarda olduğu gibi 'sivil toplum' ve 'kamusal tartışmalar' da dikkatli bir biçimde şekillendirilmektedir. Xi Jinping, propaganda ve siyasal düşünce biçimlerine yönelik çalışmanın ÇKP'nin temel görevlerinden olduğunu sıklıkla vurgulamaktadır (Gan, 2018).

Mao Zedong önderliğinde Çin Komünist Partisi, milliyetçi Guomindang Partisi (GMD) üyelerine karşı verilen iç savaşı kazanarak Çin Halk

Cumhuriyeti'ni kurmuştur. Yeni kurucu iktidar, merkezden kontrolü benimseyerek ekonomi ve sosyo politiği tek merkezden yürütecek bir sistem üzerine Çin Halk Cumhuriyeti'ni inşa etti. (Wu, 2001: 144) Ayrıca kurucu iktidar açık biçimde Sosyalist reform planları hedeflediğinden yönetim birimlerini buna uygun oluşturulmuştur. Bu bakıma iktidar tekiline sahip olan ÇKP'nin muhalif grup ve derneklerin faaliyetleri yasakladığı görölmüştür. (Wu, 2001: 143). Xi Jinping dönemine denk gelen bugün dahi Çin'deki politik gücün asıl kaynağı ÇKP'dir. Zira parti, tüm siyasi ve toplumsal örgütlenmeleri kontrol edebilme yetkisine sahip konumdadır.

Çin Komünist Partisi Anayasası ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin "yazılı olmayan" devlet anayasası, ülkede gerçekleşen hukuki gelişmeleri ve siyasi düzeni belirlerken devlet ile parti arasındaki zaten bulanık çizgilerin tespitini daha da zorlaştırmaktadır (Pankaj, 2017:1). Bu noktada ÇKP Genel Sekreteri ve Devlet Başkanı Xi Jinping anayasa ile devletin teorik ve siyasi güçlerini nasıl aşabildiğı söylem analizi bölümünde çeşitli işaretler sunmuştur. Xi Jinping'in, ÇKP'nin Genel Sekreteri, Merkezi Askeri Komisyon (MAK) Başkanı ve ÇHC'nin Başkanı olarak görev yaptığı bir dönemde gerçekleşen Devlet Anayasası değişikliğinde iktidarını nasıl güçlendirdiğı söylemlerinde yer almıştır.

ÇKP yönetimin merkezinde yer almasına rağmen Çin siyasi sistemini oluşturan başlıca kurumlar da bulunmaktadır. Bu kurumlar Ulusal Halk Kongresi (yasama organı), Devlet Konseyi (yürütme organı), Halk Kurtuluş Ordusu (askeri güç) ve Çin Halkı Siyasi Danışma Konferansı'dır (toplum kesimlerinin toplandığı danışma yapılanması). Bu kurumlarda güçler ayrılığı bulunmadığı gibi açıkça ÇKP'nin kolektif liderliği altında faaliyet göstermektedirler. (Shambaugh vd., 2000: 173). Bu kurumların yöneticileri ÇKP tarafından atanmaktadır (Lawrence ve Martin, 2013: 2). ÇKP'ye bağlı bu yönetim birimleri, ufak değişimler yaşamış ancak günümüze kadar varlıklarını sürdürmüştür (Teiwes, 2000).

2.3. Günümüz Meşru Zemini Odağında Xi Jinping ve Söylemleri

Xi Jinping Xi Jinping liderliği altında Çin Komünist Partisi (ÇKP), yakın dönem Çin siyasi tarihinin en etkili aktörlerinden biri olarak dikkat çekmektedir. Jinping'in meşruiyet inşasında ideolojik söylemler ve politik stratejiler aracılığıyla nasıl bir meşruiyet kazandığı ve bu sürecin parti içi ve ulusal düzeyde nasıl yansıtıldığı, derinlemesine incelenmesi gereken önemli bir konudur. Xi'nin üçüncü dönem devlet başkanlığına uzanan yolculuğu, bu süreçte yapılan anayasal değişiklikler ve parti içi dinamiklerle nasıl entegre olduğu gibi sorulara da odaklanmak gerekmektedir. Zira Xi Jinping, kendi adını ve düşüncelerini ÇKP'nin resmi ideolojisi olarak konumlandırarak, parti içinde ve geniş Çin toplumunda meşruiyet ve otorite inşa etmeyi başarmıştır.

Xi Jinping'in liderliği, sadece Çin'in iç politikalarını değil, aynı zamanda ülkenin küresel stratejilerini de etkileyen bir dönemi temsil etmektedir. Xi'nin liderlik tarzı, karar alma süreçlerinde merkeziyetçi bir yaklaşımı vurgulamakta olup, bu süreçte kendi ideolojik çerçevesinin parti politikasının temel unsuru haline gelmesini sağlamıştır. Bazı gözlemciler, Xi'nin parti içinde ve ulusal düzeyde oluşturduğu bu güçlü liderlik modelinin, Çin'de karar alma süreçlerinin merkezileşmesine yol açtığını öne sürmektedir. Xi'nin konuşmalarında ve politikalarında kendi ismine sıkça yer verilmesi, onun liderlik stratejisinin bir yansıması olarak görülmektedir. Bu durum, Çin'de devlet politikalarının büyük ölçüde Xi'nin vizyonu doğrultusunda şekillendiği izlenimini vermektedir.

Bu nedenle, Xi Jinping'in liderlik stratejileri ve bu stratejilerin parti içindeki ve Çin toplumuna yönelik mesakları, ideolojik söylemler ve politik manevralar üzerinden detaylı bir şekilde incelenmelidir.

Çin Komünist Partisi, Mao Zedong döneminden farklı olarak, günümüzde kamusal alanı doğrudan kontrol etmemektedir. ÇKP artık kamusal alana doğrudan müdahil olmak yerine çeşitli “propaganda aygıtları ve parti tarafından denetlenen sivil toplum örgütleri aracılığıyla düzenlemektedir” (Demir, 2021: 854).

Böylece Çin Halk Cumhuriyeti'nde parti aracılığıyla sivil toplum ve kamusal tartışmaların da tıpkı ekonomi ve diğer alanlarda olduğu gibi devlet merkezli yönlendirmeleri görülmektedir. (Cheek, 2014). Merkezi yönetimin başında bulunan Xi Jinping'in bilgi üretiminin daha sıkı kontrol edildiği görülmektedir. Bu duruma yönelik olarak, meşruiyet inşasına yönelik söylemler çok daha güçlü bir ivme kazanmıştır.

Jinping artık “propaganda ve siyasal düşünce biçimlerine yönelik olarak çalışmanın ÇKP'nin en temel görevlerinden biri olduğunu” sıklıkla öne çıkarmaktadır (Gan, 2018). Bu söylemlerin güçlü şekilde devam ediyor olması, Mao sonrası atılan ekonomik liberalizasyon adımları neticesinde kamusal alanın daha fazla söz sahibi olmasına rağmen, vatandaşların sansürden muaf oldukları anlamının çıkarılmasının önüne geçmektedir (Demir,2021: 854). Bu bakıma parti veya devlete yönelik eleştiriler düşük tonda olsa veya toplumunun yaşadığı sorunlara dair görüşleri ifade etse dahi inşa edilen meşruiyet söylemleri karşısında konumlandığı an dolaylı cezai işlemlerle karşılaşmaktadır. Örneğin perakende devi Alibaba'nın kurucusu olan Çin'in en zengin ikinci ismi Jack Ma, ülkenin finansal sistemini eleştirmesinin ardından 3 ay ortadan kaybolmuştur. Üstelik bu konuşmadan sonra Çin düzenleyici kurumları Jack Ma'nın şirketlerine yönelik bir dizi inceleme başlattı ve Alibaba hakkında tekelleşme suçlamasıyla soruşturmalar açtı (Congar, 2021). Çin'de sistemi eleştiren kişilere yönelik dolaylı cezalandırmalardan dolayı devlete yönelik söylemlerde, kişilerin mevcut meşruiyetin zeminini göz önünde bulundurmaları ve dikkati elden bırakmamaları gerekmektedir (Cheek, 2014). Çin'in artık ticari faaliyetleri aracılığıyla Batı ülkeleri ile bütünleşmesi neticesinde katı cezaları yumuşatma eğilimi gösterse de ülkede henüz meşruiyet kazanmış bir muhalefet görülmemektedir. Xi Jinping'in parti sekreterliğinden aldığı güç ve anayasayı değiştirerek 3. dönemine girmiş olması ile 1990'lar ve 2000'lere kıyasla ülkede daha da kısıtlanmış bir muhalef alan ve artan devlet baskısı öne çıkmaktadır (Cheek 2014:921).

2.4. Komünist Parti’de Xi Jinping Dönemi

Çin Halk Cumhuriyeti’nde bu tezin üzerinde durduğu dönem, Xi Jinping’in liderlik yıllarıdır. Bu nedenle Çin siyaset tarihinin ardından kısaca Xi’nin geçmiş yaşamına bakmak kayda değerdir. Xi’nin 1953 yılında Beijing’de dünyaya geldiği görülmektedir, Xi Zhongxun’un oğlu olarak, babasının Çin Komünist Partisi içerisindeki önemli rolleri sayesinde adeta siyasetin içerisinde doğmuştur. Babasının politik tasfiye edilmesi ve sonrasında yaşadığı zorluklar ise kayda değerdir zira Xi’nin karakterinin ve liderlik tarzının şekillenmesinde önemli rol oynamıştır. Gelecekte Çin devletinin lideri olacak bu kişinin, Kültür Devrimi sırasında zorunlu olarak Shaanxi’ye gönderilmesi ve burada yerel bir parti sekreteri olarak görev yaparken, adım adım yükselişine başladığı bilinmektedir (Rayhan, 2023, s. 14).

Üniversite eğitimini Tsinghua Üniversitesi’nde kimya mühendisliği üzerine tamamlayan Xi, yüksek öğrenimini esnasında Marksizm-Leninizm ve Mao Zedong düşüncesi üzerine yoğunlaşmıştır. 1974 yılında Çin Komünist Partisi’ne katılmasının ardından Fujian, Zhejiang ve Shanghai’de çeşitli idari ve siyasi pozisyonlarda bulunmuştur. Bu görevlerin ona, ulusal siyaset sahnesinde yükselmesi için gerekli deneyim ve itibarı kazandırdığının altı çizilmelidir. (Rayhan, 2023, s. 19).

2007 yılında Shanghai’da parti sekreteri olarak atanması ve kısa süre sonra Politbüro Daimî Komitesi’ne seçilmesi, Xi’nin siyasi kariyerinde bir dönüm noktası olmuştur. 2012 yılında ise Çin Komünist Partisi’nin Genel Sekreteri olarak seçilerek, ülkenin en güçlü liderlerinden biri haline gelmiştir. Görev süresi boyunca yolsuzlukla mücadele, ekonomik reformlar ve “Çin Rüyası” projesi hayata geçirmek gibi söylemleri öne çıkarmıştır (Rayhan, 2023, s. 29). Ayrıca Xi ile bir anılan “Kuşak Yol Projesi” Çin’in global ticarete söz sahibi olma hedefleriyle ciddi bir yankı uyandırmıştır. Xi’nin bu kapitalizm odaklı hedeflerinin gerçekleştirmesi durumunda, küresel olarak rekabet ettiği ABD’den ekonomik olarak %50 daha büyük hale gelmesi söz konusu olacaktır (Nathan, 2016:11).

Çin halk Cumhuriyeti'nde Xi Jinping dönemin kırılımı ise 14 Mart 2013 tarihinde başlamıştır. Xi Jinping yönetiminde internet üzerindeki sansür, muhaliflerin tutuklanması gibi uygulamalar ülkedeki sivil alanın giderek kısıtlanmasına yol açmıştır. Söz konusu kısıtlayıcı tedbirlerin giderek artması Jinping'in kongre söylemlerinde de yıllar içerisinde şahinleşen bir ton ile uyumluluk göstermiştir. Böylece bazı yorumcular tarafından Xi Jinping, Mao'dan bu yana en otoriter lider olarak görülmüştür (BBC News, 2018). 5-20 Mart 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen Ulusal Kongrede ise Jinping başkanlık görevine yeniden seçilmesi ise bu yorumlara güç kazandırmıştır. Bu seçim oldukça kritik görülmektedir çünkü kongre sürecinde Çin Anayasası'nda önemli bir değişiklik yapılmış ve devlet başkanlığı görev süresini beş yıllık iki dönemle sınırlayan hüküm kaldırılmıştır. Böylece 2 dönem ile sınırlandırılan başkanlığın önündeki yasal engelin ortadan kalkmasıyla beraber 2022 Ekim'inde Xi Jinping yeniden göreve seçilmiştir. Böylece Xi Jinping, Mao Zedong'dan sonra iktidarını üçüncü döneme taşıyan ilk Çin devlet başkanı olmayı başarmıştır (Özkömür, 2022).

Xi Jinping dönemini inceleyen geçmiş dönemlerden bu yana ihtilaflı bir konu olan Hong Kong göz ardı edilmemelidir zira Hong Kong'da 2014 yılında başlayan Şemsiye Hareketi, 1989'daki Tiananmen'dan sonra Çin topraklarında yaşanan en önemli protesto olarak görülmektedir. Hong Kong'da yaşananlar Xi Jinping'in tıpkı söylemlerinde görülen değişim gibi bir politik sertleşmeye işaret etmektedir zira 2008 yılında merkezi hükümet beklenmedik bir açıklama yaparak, 2017'den itibaren Hong Kong'da doğrudan seçimlere izin verilebileceğini açıklamıştır (BBC Türkçe, 2014). Ancak Xi Jinping, Hong Kong'da siyasi ağırlığını korumak için sert kararlar alarak 31 Ağustos 2014 itibarıyla "2008 yılında açıklanan 2017 seçimleri kararını" değiştirmiş ve Hong Kong'da seçimlerin halk oylaması ile yapılamayacağını bildirmiştir (Ergenç, 2015: 297).

2.5. Günümüz İktidar Yapısının Belirleyicisi: ÇKP Ulusal Halk Kongresi

Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP) parti kongresi, 'Ulusal Kongre' olarak adlandırılmaktadır ve partinin en yüksek karar alma organıdır. Bu kongre, her beş yılda bir ekim veya kasım aylarında düzenlenmektedir ve gelecek 5 yıl için ÇKP'nin merkez yönetim organlarına gelecek isimleri belirlemektedir. Bu süreçte yalnızca parti lideri değil, parti yönetici kadroları da burada belirlenmektedir. Ancak, ÇKP'nin bu Ulusal Kongresi, Çin devletinin değil, partinin iç işleyişini düzenleyen bir yapıdır. Devletin en yüksek yasama organı olan Çin Ulusal Halk Kongresi (National People's Congress, NPC) ise ayrı bir yapıdır ve Çin Halk Cumhuriyeti Anayasası'na göre devlet başkanını ve diğer önemli devlet yöneticilerini seçme yetkisine sahiptir (Çin Halk Cumhuriyeti Anayasası, 1982, Madde 89, Fıkra 1). Her ne kadar ÇKP ile devlet iç içe olsa da bu iki yapı kurumsal olarak ayrıdır. Çin Ulusal Halk Kongre üyelerinden oluşan Prezidyum, 178 temsilci ile görevini yönetmektedir. Üst düzey devlet görevlileri için adayları belirlemek Prezidyumun görevlerindendir. 1982'den bu yana Çin Ulusal Halk Kongresi tarafından Prezidyum'un önerdiği aday başkan seçilmektedir (Chen, 2020:45).

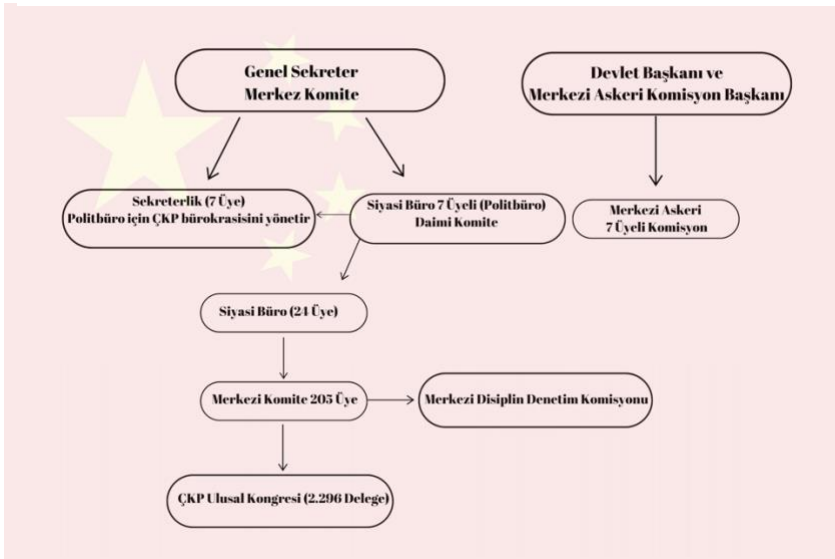
Ulusal Kongre'nin stratejik önemi, ÇKP'nin devlet üzerindeki kontrolünü ve parti içi güç dinamiklerini yansıtmaktadır. Kongre, parti liderliğinin ideolojik yönelimlerini ve politik hedeflerini belirler. Xi Jinping döneminde, ÇKP'nin Leninist-Stalinist modeline dönüş yapılarak parti kontrolü ve merkeziyetçilik daha da güçlendirilmiştir (OSW Raporu, 2020, s. 8). Bu model, parti monolitinin arkasında çok katmanlı ve dinamik bir yapı olduğunu, iç güç mücadelelerinin ve çıkar gruplarının etkili olduğunu göstermektedir. Kongreler, bu dinamiklerin ve güç dengesinin sahne aldığı önemli platformlardır (OSW Raporu, 2020, s. 6).

ÇKP Ulusal Kongresi, aynı zamanda parti ve devlet arasındaki ilişkinin en belirgin örneklerinden biridir. Parti, devlet yapılarının üzerinde ve paralelinde hareket ederek, tüm karar alma süreçlerini yönlendirmektedir. Bu bağlamda, Kongre, partinin gelecekteki yönelimlerini ve stratejilerini belirlerken, devletin

de bu stratejilere uygun hareket etmesini sağlamaktadır (OSW Raporu, 2020, s. 9). Xi Jinping'in liderliği altında, ÇKP'nin merkezîyetçi ve otoriter yapısı daha da pekişmiş, parti disiplini ve ideolojik bağlılık ön plana çıkmıştır (OSW Raporu, 2020, s. 9). Şekil 1'de Xi Jinping'e bağlı olan organlar daha detaylı yer almaktadır.

Bu çerçevede, ÇKP Ulusal Kongresi'nin rolü, sadece parti liderlerinin seçimi ve görev dağılımı ile sınırlı kalmamakta, aynı zamanda Çin'in uzun vadeli politik ve ekonomik stratejilerinin belirlenmesinde de kritik bir öneme sahip olmaktadır. Xi Jinping'in liderliği döneminde, kongrelerde alınan kararlar ve belirlenen politikalar, Çin'in hem iç hem de dış politikasında belirleyici rol oynamaktadır (OSW Raporu, 2020: 9).

Şekil 1 Çin Komünist Partisi hiyerarşisi ve en üst karar alma organları

Kaynak: Çin Komünist Partisi'nin haber portalı <http://cpc.people.com.cn/>'den alınan verilere dayanan CRS grafiği.

3. KOMÜNİST PARTİ KONGRE KONUŞMASI-2017

Xi Jinping'in 19. ve 20. Kongre konuşmaları arasındaki farklar, liderin meşruiyet inşa süreçlerindeki değişimi yansıtmaktadır. Jinping'in 20. Kongre'de güvenlik ve istikrarı ön plana çıkması 19.Kongre'den bariz bir ayrışmaya işaret ettiği gibi Çin'in iç ve dış politikalarında daha korumacı ve müdahaleci bir yaklaşım benimseyeceğine işaret etmiştir. Weber, Beetham ve Foucault'nun perspektifleri ile bu değişimi anlamak için çeşitli teorik çerçeveler kullanılmış, meşruiyetin nasıl inşa edildiğine dair daha derinlemesine ve kapsamlı bir analiz sunulmuştur.

Xi Jinping, Çin Komünist Partisi'nin 19. Ulusal Kongresi'nde, Çin'in güç ve etkinliğinin "yeni bir dönem"e girdiğini ifade ederek daha büyük küresel bir rol hedeflemiştir. Üç saat yirmi üç dakika süren bu konuşma, Çin'in geleceği için dinamik ve görece reformist bir gündem ortaya koymuş, bunu Çin'in modern tarihinde bir dönüm noktası olarak konumlandırmıştır.

Xi, ekonomik ilerlemelerin ve teknolojik yeniliklerin, Çin'in küresel öne çıkışının temelini oluşturduğunu vurgulamıştır. Liderliği altında, Çin'in politik, ekonomik, askeri ve çevresel alanlarda dünya liderliğine soyunabilecek güçlü bir kuvvet olarak dönüşümünü tasvir etmiştir. Bu vizyon, Çin'in küresel sahnedeki hareketini ve insanlık için daha büyük katkılarda bulunma arzusunu "Çin Rüyası" olarak nitelendirdiği hedeflerle özetlemiştir.

Ayrıca, Tayvan'a yönelik sert duruşunu sürdürerek, bu bölgedeki demokrasi yanlısı hareketlere ve bağımsızlık aktivistlerine karşı hoşgörü gösterilmeyeceğine yönelik mesajlar vermiştir. Xi, Çin'in toprak bütünlüğünü koruma konusunda taviz verilmeyeceğini belirtmiş ve "tek ülke, iki sistem" modelinin bozulmasına izin verilmeyeceğini söylemiştir.

Bu konuşma, Xi'nin Çin'i güçlendirmek ve uluslararası düzende Çin'in rolünü genişletmek için vizyonunu ve Çin Komünist Partisi'nin geleceğini

şekillendirme planını net bir şekilde ortaya koymaktadır. Xi'nin bu iddialı hedefleri, Çin'in iç ve dış politikasına yön verirken, onun Mao ve Deng gibi önceki liderlerin mirasını devraldığı ve Çin için yeni bir politik çağ başlattığı anlamına gelmektedir.

Konuşmada yukarıda ifade edilen tüm bu konulara değinilmesine rağmen üç saatlik bu konuşmanın ana odağı ekonomiye ilişkin söylemler yer almıştır. Ekonomik kalkınma, ÇKP'nin meşruiyetini sağlama çabalarının temel taşlarından biridir. Xi Jinping, konuşmasında ekonomik kalkınmayı teşvik etmenin, Çin'in global ekonomideki yerini güçlendirmenin ve halkın refahını artırmanın önemine sıklıkla vurgu yapmıştır.

a. Ekonomi Söylemleri

Çin Devlet başkanı, geçmiş 5 yılı değerlendirirken ekonomik başarıları ön plana almış ayrıca bu başarılar global ölçekte bir kıyaslama ile desteklenmiştir. Konuşma Metni, Çin'in ekonomik ve sosyal alanlarda kaydettiği ilerlemeleri vurgulayan bir söylemle yapılandırılmıştır böylece başarı ve ilerleme temaları öne çıkarılarak, mevcut yönetimin etkinliği ve politikalarının başarısı vurgulanmaktadır. Bu tür söylemler, yönetimin meşruiyetini güçlendirmek ve halkın desteğini pekiştirmek için kullanılarak bu başarılar global ölçekte bir kıyaslama ile desteklenmiştir:

“Ekonomik kalkınmada büyük başarılar elde ettik. Doğru kalkınma yaklaşımını benimsedik ve büyüme modelini dönüştürmeye çalıştık. Sonuç, geliştirmenin kalitesinde ve etkisinde sürekli bir gelişme oldu. Ekonomi orta- yüksek büyüme oranını korudu ve Çin'i büyük ekonomiler arasında lider yaptı. Gayri safi yurtiçi hasılası 54 trilyondan 80 trilyon yuan'a yükselen Çin, dünyanın en büyük ikinci ekonomisi konumunu korudu. Küresel ekonomik büyümeye yüzde 30'dan fazla katkı sağladı. (Jinping, 2017)”

Xi Jinping'in geçmişe yönelik referanslarında, arz yönlü yapısal reformların ekonomik istikrarı ve ilerlemeyi sağladığı vurgulanmaktadır. Dijital ekonomi ve altyapı yatırımları, modernleşme ve teknolojik ilerlemeyi simgelerken,

tarımsal modernizasyonun başarıları gıda güvenliğinin sağlandığını gösterir. Kuşak ve Yol Girişimi gibi büyük ölçekli projeler, bölgesel kalkınma ve uluslararası iş birliği konusundaki başarıları öne çıkarır. Bu söylemler, Çin'in ekonomik kalkınma yolunda istikrarlı ve yenilikçi bir ilerleme kaydettiğini mesajını vermektedir, üstelik bir kez daha nicel verilerle mesajlar güçlendirilmiştir:

“Arz yönlü yapısal reform, ekonomik yapıda istikrarlı bir iyileşme sağlayarak daha fazla ilerleme kaydetmiştir. Dijital ekonomi gibi gelişmekte olan endüstriler gelişiyor; yüksek hızlı demiryolları, otoyollar, köprüler, limanlar, havaalanları ve diğer altyapı türlerinin inşası hız kazanmıştır. Tarımsal modernizasyon, yıllık tahıl üretiminin 600 milyon mt'a ulaşmasıyla istikrarlı bir şekilde ilerledi... Kuşak ve Yol Girişimi, Pekin-Tianjin-Hebei bölgesinin koordineli gelişimi ve Yangtze Ekonomik Kuşağı'nın gelişimi, kayda değer ilerlemeler kaydetti...” (Jinping, 2017).

b. Kalkınmaya İlişkin Söylemler

Çin devlet lideri, her yönüyle orta derecede refah bir toplum inşa etme ve modern bir sosyalist Çin inşa etme hedeflerini belirterek, Partinin meşruiyetini bu stratejik hedefler üzerine inşa etmektedir. Reform ve açılım politikasının ardından belirlenen üç stratejik hedef, halkın temel ihtiyaçlarının karşılanması, yaşam kalitesinin iyileştirilmesi ve orta derecede refah bir toplum oluşturulmasını kapsamakta yani bir kez daha ekonomik gelişmelere yönelik söylemlere odaklanmaktadır. Bu hedeflerin planlanandan önce gerçekleştirilmesi, liderliğin etkinliğini ve başarısını vurgularken geleceğe yönelik projeksiyonda da ekonomiye ilişkin olarak Çin'i canlandırma, kaliteli iş gücü geliştirme, yenilik odaklı kalkınma, kırsal canlanma, bölgesel kalkınma, sürdürülebilir kalkınma ve askeri-sivil entegrasyon stratejileri, kapsamlı bir kalkınma ve modernleşme vizyonunu yansıtmıştır:

“Reform ve açılım politikasını benimsedikten sonra, Partimiz Çin'de sosyalist modernleşmeyi başarma konusunda üç stratejik hedef belirledi. İlk

iki hedef -halkın temel ihtiyaçlarının karşılanmasını ve yaşamlarının genellikle düzgün olmasını sağlamak -planlanandan önce gerçekleştirildi. Bunun zerine inşa ederek, Partimiz yzyılımızı kutladığımızda, toplumumuzu daha güçlü bir ekonomi, daha fazla demokrasi, daha ileri bilim ve eğitim, gelişen kültür, daha fazla toplumsal uyum ve daha iyi yaşam kalitesi ile orta derecede refah bir toplum haline getirme vizyonunu geliştirdi. Bunun ardından, 30 yıl daha çalışarak ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin yüzyılını kutladığımızda, modernleşmeyi esas olarak başarmış ve Çin'i modern bir sosyalist ülkeye dönüştürmüş olacağız.

şimdi ve 2020 arasındaki dönem, her yönüyle orta derecede refah bir toplum inşa etmenin tamamlanmasında belirleyici olacaktır. 16., 17. ve 18. Ulusal Kongrelerimizde ortaya konan bu toplumun inşası gerekliliklerine uymalı, Çin toplumunun ana çelişkisinin evrimine yanıt vermeli ve ekonomik, siyasi, kültürel, sosyal ve ekolojik ilerlemeyi koordine etmeliyiz. Bilim ve eğitim yoluyla Çin'i canlandırma stratejisini, kaliteli iş gücü geliştirme stratejisini, yenilik odaklı kalkınma stratejisini, kırsal canlanma stratejisini, bölgesel kalkınma stratejisini, sürdürülebilir kalkınma stratejisini ve askeri-sivil entegrasyon stratejisini uygulamada kararlılıkla hareket etmeliyiz. nceliklere odaklanmalı, eksiklikleri ele almalı ve zayıf noktaları güçlendirmeliyiz. Bu bağlamda, büyük riskleri önlemek ve çözmek için sert adımlar atmamız, hedefli yoksullukla mücadele yapmamız ve kirliliği önleyip kontrol altına almamız gerektiğini vurgulamak istiyorum, böylece inşa ettiğimiz orta derecede refah toplum halkın onayını kazanacak ve zamanın testine dayanacaktır.” (Jinping, 2017).

Çin devlet lideri, her yönüyle orta derecede refah bir toplum inşa etme ve modern bir sosyalist ülke kurma hedeflerini belirlerken, konuşmanın ilerleyen bölümlerinde de partinin meşruiyetini bu ekonomik hedefler üzerine inşa etmektedir. İki yüzyıl hedefi ve iki aşamalı kalkınma planı, halkın refahını artırma ve ulusal kalkınmayı sağlama vaadiyle, Partinin liderlik meşruiyetini pekiştirdiği görülmektedir.

"Hukukun üstünlüğü esas olarak yerine getirilmiştir" ifadesi ile Jinping, hukukun üstünlüğünü vurgularken, bu söylem ile pratikte hukuku araçsallaştırmaya yönelik sinyaller de vermiştir zira lider yeni bir dönem için henüz seçilmeden bu konuşmayı yapmaktadır. Ek olarak Xi Jinping gelecek dönemlere ilişkin gelişimlere yönelik projeksiyon sunsa dahi Çin'in hali hazırda zaten arzulan bir çizgide olduğunun altını çizmiş ve bir eksiklerinin bulunmadığı mesajını güçlü biçimde vermek istemiştir:

“20. Ulusal Kongreler arasındaki dönem, iki yüzyıl hedefinin zaman çerçevelerinin birleştiği dönemdir. er yönüyle orta derecede refah bir toplum inşa etmeyi bitirmek ve ilk yüzyıl hedefine ulaşmakla kalmamalı; aynı zamanda bu başarıya dayanarak ikinci yüzyıl hedefine doğru tam kapsamlı modern bir sosyalist ülke inşa etmek için yeni bir yolculuğa çıkmalıyız...2020'den 2035'e kadar olan ilk aşamada, her yönüyle orta derecede refah bir toplum tarafından oluşturulan temele dayanarak, 15 yıl daha sıkı çalışarak sosyalist modernizasyonun esas olarak gerçekleştirildiğini göreceğiz. Bu aşamanın sonunda, şu hedefler yerine getirilmiş olacaktır: Çin'in ekonomik ve teknolojik gücü önemli ölçüde artmıştır. Çin, inovasyonda küresel bir lider haline gelmiştir. Halkın eşitlik içinde katılım ve gelişim hakları yeterince korunmuştur. Ülke, hükümet ve toplum için hukukun üstünlüğü esas olarak yerine getirilmiştir. Tüm alanlarda kurumlar daha da geliştirilmiş; Çin'in yönetim sistemi ve kapasitesinin modernizasyonu esas olarak başarılmıştır... Sosyal nezaket ve medeniyet önemli ölçüde artmıştır. Çin'in kültürel yumuşak gücü çok daha güçlenmiştir; Çin kültürünün çekiciliği artmıştır. İnsanlar daha rahat bir yaşam sürmekte ve orta gelir grubu önemli ölçüde büyümüştür. Kentsel-kırsal kalkınma, bölgeler arası kalkınma ve yaşam standartlarındaki farklılıklar önemli ölçüde azaltılmıştır...Çevrede temel bir iyileşme vardır; Güzel Çin inşa etme hedefi esas olarak gerçekleştirilmiştir...” (Jinping, 2017).

Xi Jinping, konuşmasının omurgası olan ekonomi için modernize edilmiş geliştirmeler hedeflediğini bildirerek, "Çin'i kaliteli bir üretici yapmak için daha hızlı çalışacağız" ve "ileri üretimi geliştireceğiz" ifadelerini kullanmıştır.

Ayrıca ülkenin küresel ekonomik rekabet gücünü artırma hedefini yansıtarak, “internet, big-data ve yapay zekanın” gerçek ekonomi ile entegrasyonunun teşvik edilmesine değinmiştir. Ek olarak yenilik odaklı kalkınma ve yeşil ekonomi gibi yeni büyüme alanlarının geliştirilmesi, Çin'in ekonomik modernizasyon stratejilerini vurgulayan söylemleri ile partinin ve liderin küresel gelişmeler ve mevcut sorunların farkında olduğu mesajını vermiştir. Dikkat çekici şekilde, devlet politikalarının ötesinde sivil alana ait olan kültürel kodlara yönelik söylemler de Xi'nin konuşmasında yer almıştır:

“Modernize edilmiş bir ekonomi geliştirmede, gerçek ekonomiye odaklanmalı, arz sisteminin kalitesini artırmaya öncelik vermeli ve ekonomimizin kalite açısından gücünü artırmalıyız. Çin'i kaliteli bir üretici yapmak için daha hızlı çalışacağız ve ileri üretimi geliştireceğiz, internetin, büyük verinin ve yapay zekanın gerçek ekonomi ile daha fazla entegrasyonunu teşvik edeceğiz ve orta-yüksek düzeyde tüketim, yenilik odaklı kalkınma, yeşil ve düşük karbon ekonomisi, paylaşım ekonomisi, modern tedarik zincirleri ve insan sermayesi hizmetlerinde yeni büyüme alanları ve sürücülerini geliştireceğiz.. Geleneksel endüstrilerin kendilerini yenilemesini destekleyeceğiz ve modern hizmet endüstrilerinin uluslararası standartlara yükselmesini hızlandıracacağız... Eğitimli, yetenekli ve yenilikçi bir iş gücü oluşturacağız, model işçilere saygı göstereceğiz, kaliteli işçiliği teşvik edeceğiz ve işte mükemmellik aramanın iyi bir iş ahlakı olarak değer gördüğü bir sosyal norm haline gelmesini sağlayacağız.” (Jinping, 2017).

Xi Jinping, konuşmasının ilerleyen bölümlerinde liberal ekonomik söylemlere başvurarak “modern bir kamu maliyesi sistemi oluşturma” hedefini açıklayarak partinin ekonomik meşruiyetini ve yönetim kapasitesini işaret etmiştir. Jinping'in "Modern bir kamu maliyesi sistemi oluşturma" ve "merkezi ve yerel hükümetler arasındaki mali ilişkiyi, yetkiler ve sorumluluklar, uygun mali kaynak tahsisi ve bölgeler arasındaki denge üzerine kurulu olarak oluşturma" ifadeleri, ekonomik yönetimin merkezi rolünü ve yerel yönetimlerin etkinliğini artırmaya yönelik açık mesajlar vermiştir. Bu söylem,

merkezi otoritenin ekonomik başarı ve mali disiplin aracılığıyla meşruiyetini pekiştirme stratejisine hizmet ederken faiz oranları ve döviz kurlarının daha piyasa tabanlı hale gelmesine yönelik söylemler piyasa ekonomisine geçiş sürecine dair önemli mesajlar olarak görülmüştür:

“Modern bir kamu maliyesi sistemi oluşturma çalışmalarını hızlandıracak ve merkezi ve yerel hükümetler arasındaki mali ilişkiyi, yetkiler ve sorumluluklar, uygun mali kaynak tahsisi ve bölgeler arasındaki denge üzerine kurulu olarak oluşturacağız. İyi düşünülmüş standartlar kullanan ve etkili kısıtlamalar getiren kapsamlı, prosedüre dayalı ve şeffaf bir bütçe sistemi oluşturacak ve performansa dayalı yönetimi ülke çapında uygulayacağız. Vergi sistemi reformunu derinleştirecek ve yerel vergi sistemini iyileştireceğiz. Finans sektöründe kurumsal reformları derinleştirecek, gerçek ekonomiye daha iyi hizmet etmesini sağlayacak, doğrudan finansmanın oranını artıracak ve çok seviyeli bir sermaye piyasasının sağlıklı gelişimini teşvik edeceğiz...

Para politikası ve makro ihtiyati politika ile desteklenen düzenleme çerçevesini iyileştirecek ve faiz oranlarının ve döviz kurlarının daha piyasa tabanlı hale gelmesini sağlayacağız. Sistemik finansal riskleri önlemek için finansal düzenleme sistemini iyileştireceğiz.” (Jinping, 2017).

c. Mevcut Sistemin Meşruiyeti ve Halkın Refahı

Jinping konuşmasının neredeyse başlangıcından ortasına kadar ağırlıklı olarak ekonomi üzerine söylemlerde bulunurken meşruiyet kaynaklarını bu ekonomi politiğinin dışına çıkarmasını da bilmiştir. Görece az değinilse dahi halkın ülkeyi yönetme kapasitesini geliştirmek ve sosyalist demokrasiyi güçlendirmek amacıyla, meşruiyetini halkın iradesi ve demokratik süreçler üzerinden kurma çabasını yönelik söylemler dikkat çekmiştir. Jinping, *"Devletin tüm yetkisi halka aittir"* ifadesi ile halkın egemenliği temelinde inşa edilen meşruiyet anlayışını öne çıkarmıştır. Bu söylem, Partinin halkın temel çıkarlarını koruma ve halkın demokratik katılımını sağlama taahhüdünü yansıtmaya yönelik olarak görülebilir. Çin devlet lideri, sosyalist demokrasiyi

geliştirme amacının, *"halkın iradesini tam olarak ifade etmek, haklarını ve çıkarlarını korumak"* olduğunu belirtmiştir yani bu söylem, halkın iradesinin yönetime yansması ve halkın haklarının korunmasının, partinin meşruiyetini güçlendiren unsurlar olarak sunulmasını sağlar. Ek olarak, *"halkın ülkeyi yönetmesini sağlamak için sistematik ve kurumsal garantiler"* sağlama vurgusu, yönetimin demokratik ve katılımcı bir yapıya sahip olduğu iddiasını beraberinde getirmiştir.

Xi, halk iradesi vurgusunun hemen ardından mevcut sistemin meşruiyetine yönelik olarak *"hiçbir iki siyasi sistem tamamen aynı değildir ve bir siyasi sistem, sosyal ve siyasi bağlamı, tarihi ve kültürel gelenekleri dikkate alınmadan soyut bir şekilde yargılanamaz"* ifadesi ile Çin'in kendine özgü siyasi sisteminin meşruiyetini savunmuştur. Bu söylemin altta yatan mesajı ise Çin'in benzersiz sosyal ve tarihsel koşullarının, sosyalist demokrasinin en etkili ve uygun yönetim biçimi olarak kabul edilmesi gerektiğini üzerinedir. Çin devlet lideri, *"Parti liderliği, halkın ülkeyi yönetmesi ve hukukun üstünlüğü birliğini korumak"* ifadesiyle, bu üç unsurun sosyalist demokrasinin ayrılmaz bileşenleri olduğunu belirtir yani bu söylem üzerinden partide liderlik rolünü pekiştirirken, hukukun üstünlüğü ve halkın demokratik katılımı üzerinden meşruiyetini sağlamlaştırmayı amaçlamıştır. *"Halk kongreleri sistemini uzun vadeli olarak korumalı ve sürekli iyileştirmeliyiz"* ifadesi, halkın devlet yetkisini halk kongreleri aracılığıyla kullanmasını destekler. Bu, halkın doğrudan katılımının ve temsilinin, yönetimin meşruiyetini güçlendiren temel unsurlar olduğunu gösterir. Sonuç olarak, ekonomiye değinilmeyen bölümlerde liderin söylemleri, halkın iradesi, demokratik süreçler ve hukukun üstünlüğü üzerinden meşruiyet inşasına yöneliktir.

Xi Jinping parti, liderlik ve mevcut sisteme değinmesini takiben konuşmasının 5. bölümünde kültürel programlar hedeflerine kısa bir bölüm ayırmıştır. Sonrasında ise *"Halkın Refahını Sağlama ve Geliştirme ile Sosyal Yönetişimin Güçlendirilmesi ve Yeni Yaklaşımlar Geliştirilmesi Konusunda Daha İyi Olmak"* başlığı altında bir kez daha ekonomiye ilişkin konulara

dönmüştür. Çin devlet liderinin konuşmasının bu bölümü, halkın refahını sağlama ve sosyal yönetişimi güçlendirme hedeflerine vurgu yaparak partinin meşruiyetini bu alanlar üzerinden pekiştirme çabasını işaret etmiştir. "*Halkı daha iyi bir yaşama yönlendirmek, partimizin değişmeyen hedefidir*" ifadesi, partinin halkın çıkarlarını her şeyin üstünde tutma taahhüdü verdiğini gösterdiği gibi ekonomik kalkınma ve sosyal adalet üzerinden meşruiyet inşa hedefini de göstermiştir:

"Halkın çıkarlarını her şeyin üzerinde tutmalı, reform ve kalkınma kazanımlarının tüm halkımıza adil bir şekilde fayda sağlamasını sağlamalı ve herkes için ortak refaha ulaşmaya çalışmalıyız..." (Jinping, 2017).

Bu bölümde Çin lideri, halkın refahını ve sosyal yönetişimi geliştirerek meşruiyetini pekiştirmeye çalışmış böylece eğitim, istihdam, sosyal güvenlik, yoksullukla mücadele, sağlık politikaları, sosyal yönetim modeli ve ulusal güvenliği kalkınma başlığı altında toplamıştır. Halkın refahını ve sosyal yönetişimi geliştirerek meşruiyetini pekiştirmeyi hedefleyen lider. "*Eğitimi güçlendirmek, ulusal canlanma arayışımızın temelidir*" ifadesi ile eğitimin önemini vurgulayarak, halkın ihtiyaçlarına cevap veren bir yönetim anlayışını öne çıkarmıştır. Bu söylem, Partinin eğitimde reformlar ve modernizasyon yoluyla halkın memnuniyetini artırma çabasını yansıtmıştır ancak mevcut durumda eğitimdeki bölgesel eşitsizliklerin ve kaynak dağılımının adil olmaması, yönetimin meşruiyeti açısından sorgulanabilir bir duruma da işaret etmiştir.

Devlet lideri, "*istihdam, halkın refahı için önemlidir*" ifadesiyle, istihdamın ve ekonomik refahın partinin öncelikli hedefleri arasında olduğunu belirtmiştir. "*Tam istihdamı sağlamaya ve daha kaliteli işler yaratmaya çalışmalıyız*" söylemi, ekonomik kalkınmanın halkın yaşam standartlarını iyileştirme aracı olarak kullanılmasını hedefler ancak, işsizlik oranları ve iş kalitesinin nasıl artırılacağı, bu hedeflerin ne kadar gerçekleştirilebileceği konusuna değinmediğinin altı çizilmelidir. Sosyal güvenlik sistemine ayrılan bölümde ise "*herkesin sosyal güvenlikten yararlanmasını sağlama*" ve "*temel*

emeklilik planlarını iyileştirme" söylemleri, halkın ekonomik güvenliğini sağlama ve sosyal adaleti temin etme amacını taşır. Bu, Partinin halkın refahını artırma yoluyla meşruiyetini pekiştirme çabasıdır.

Bu bölümünde ekonomiye ilişkin en çarpıcı söylemi olarak *"yoksullukla mücadeleyi kazanmak"* ifadesi öne çıkmıştır zira ekonomik kalkınmanın toplumsal faydalarının yaygınlaştırılması ve yoksulluğun ortadan kaldırılması hedeflerini içerir. Bu söylem, partinin yoksulluğu azaltma konusundaki kararlılığını ve halkın yaşam koşullarını iyileştirme taahhüdünü vurgular.

Sağlık hizmetleriyle ilgili olarak, *"sağlıklı Çin girişimini yürütmek"* ve *"ulusal sağlık politikasını iyileştirmek"* söylemleri, halkın sağlık ihtiyaçlarını karşılama ve yaşam kalitesini artırma hedefine dair sözleri içerdiği gibi partinin halkın sağlığına verdiği önemi işaret ederek refah ve kalkınmaya ilişkin söylemler arasında makul görülür ancak halkın refahı ile doğrudan ilgili olmayan *"Ulusal güvenliği etkin bir şekilde korunması"* başlığı güvenliğe ilişkin söylemleriyle dikkat çekicidir:

"Çin'in siyasi güvenliğini garanti altına alacak ve tüm alanlarda güvenliği sağlamak için koordineli adımlar atacağız. Ulusal güvenlik sistemimizi iyileştirecek, ulusal güvenliği artırmak için hukukun üstünlüğü önlemlerini güçlendirecek ve güvenlik risklerini önleme ve bertaraf etme kapasitemizi artıracaktır. Tüm sızma, yıkım ve sabotaj eylemlerine, şiddet ve terör faaliyetlerine, etnik ayrılıkçı faaliyetlere ve dini aşırıcılık faaliyetlerine karşı titizlikle koruyacağız ve kararlı önlemler alacağız..." (Jinping, 2017).

Jinping ekonomiye ilişkin söylemlerini *"ekoloji, doğa ve sürdürülebilirliğe"* ilişkin gelecek politikalarında da yer vermiştir. Lider *"Yeşil kalkınmayı teşvik etmek"* söylemi ile çevre dostu politikalar ve yeşil teknolojilerin geliştirilmesi aracılığıyla ekonomik büyümenin sürdürülmesi gerektiğini belirterek devlet destekli çevre dostu bir ekonomi politığına işaret etmiştir:

"Yeşil üretim ve tüketimi teşvik eden yasal ve politik bir çerçeve oluşturma çabalarını artıracak ve yeşil, düşük karbonlu ve döngüsel kalkınmayı kolaylaştıran sağlam bir ekonomik yapı geliştireceğiz. Yeşil teknoloji

inovasyonu için piyasa bazlı bir sistem oluşturacak, yeşil finansı geliştirecek ve enerji tasarrufu ve çevre koruma endüstrilerinin yanı sıra temiz üretim ve temiz enerji endüstrilerini teşvik edeceğiz. Enerji üretimi ve tüketiminde bir devrim başlatacak ve temiz, düşük karbonlu, güvenli ve verimli bir enerji sektörü oluşturacağız...” (Jinping, 2017).

d. Ordu, Güvenlik ve Dış Politika

Jinpin'in 19. Kongre konuşmasının yarıdan fazlası ekonomi ve kalkınma üzerine inşa edilen söylemlerden oluşurken ikinci en fazla ağırlık verilen konu olan güvenliğe ilişkin de geniş bir bölüm ayrıldığı görülmüştür. Çin devlet lideri *“Güçlü Silahlı Kuvvetler İnşa Etme Çin Yoluna Bağlı Kalmak ve Ulusal Savunma ve Ordunun Modernizasyonunu Tamamen İlerletmek”* başlığından itibaren güvenlik söylemlerine ağırlık vermeye başladı. Xi Jinping'in konuşmasında, ekonomik kalkınma söylemlerinden güvenlik ve savunma odaklı söylemlere geçiş, ÇKP'nin meşruiyetini güçlendirme stratejisinin bir parçası olarak görülebilir zira kongre konuşmasının tek bir politik söylem üzerine inşa edilemeyeceği ve mesajların geniş kesimlere ulaşmasının gerektiği açıktır. Bu geçiş Çin'in ulusal güvenlik ve savunma politikalarının meşruiyet sağlamadaki önemini vurgular. Konuşmada, ulusal güvenliğin ve savunma gücünün artırılması, ekonomik kalkınmanın yanında ÇKP'nin yönetim meşruiyetini pekiştiren bir unsur olarak öne çıkarılmaktadır.

Xi Jinping, ulusal güvenliğin ve savunma gücünün artırılmasını, yönetimin meşruiyetini pekiştiren bir unsur olarak öne çıkarmış ve güçlü bir ülke olma hedefiyle uyumlu olarak güçlü ordu ve güçlü ülke aynı cümle içerisinde geçirmiştir:

"Ulusal savunmayı ve silahlı kuvvetleri güçlendirmede yeni bir tarihsel başlangıç noktasına ulaştık. Ulusal güvenlik ortamımızdaki derin değişimlerle karşı karşıya kalmış ve güçlü bir ülke ve güçlü bir ordu için günün gereksinimlerine yanıt olarak, Partinin yeni çağ için orduyu güçlendirme düşüncesini ve yeni koşullar için askeri stratejiyi tamamen uygulamalı, güçlü

ve modernize bir kara, deniz, hava, roket ve stratejik destek kuvvetleri inşa etmeli, tiyatro komutları için güçlü ve verimli birleşik operasyon komuta kurumları geliştirmeli ve belirgin Çin özelliklerine sahip modern bir savaş sistemi oluşturmaliyiz." (Jinping, 2017).

Ordunun modernizasyonu ve güçlendirilmesi, ulusal güvenlik tehditlerine karşı hazırlıklı olma ve Çin'in küresel askeri gücünü artırma amacıyla ilişkilendirilmesi emperyal bir tutumun da işareti olarak görülmüştür:

"Silahlı kuvvetlerimiz, Parti ve halk tarafından kendilerine verilen yeni çağın görevlerini ve görevlerini üstlenmeye hazır olmalıdır." (Jinping, 2017).

Xi Jinping, orduda disiplin ve parti inşasının güçlendirilmesi ile parti devleti görünümü güçlendiren söylemler ve mesajlar vermiştir zira ordunun partiye bağlılığını ve ideolojik bütünlüğünü koruma hedefi ön plandadır:

"Askeri onur sisteminin geliştirilmesini ilerleteceğiz. İman, yetenek, cesaret ve dürüstlikle yeni bir dönemin devri mci subaylarını ve askerlerini yetiştirecek ve kuvvetlerimizin halkın kuvvetleri olarak doğalarını, amaçlarını ve karakterlerini sonsuza kadar korumalarını sağlayacağız." (Jinping, 2017).

Ordu üzerine konuşan Çin devlet lideri, ulusal güvenliğin ve savunma gücünün artırılmasını, yönetimin meşruiyetini pekiştiren bir unsur olarak öne çıkarırken ağırlıklı olarak iç güvenlik birimi olarak görülen polis gücüne yönelik de dikkat çeken bir söylemde bulunmuştur. Ancak otoritenin ülke içerisinde güç kullanımına yönelik polis birimini nasıl geliştireceğini detayına inilmemiş olup tek bir cümle ile modernizasyon mesajı verilmiştir:

"Gaziler için bir yönetim oluşturacak; askeri personelin ve ailelerinin yasal haklarını ve çıkarlarını koruyacak; ve askeri hizmeti kamuoyunda saygı gören bir meslek haline getireceğiz. Modernize bir silahlı polis gücü inşa etmek için daha fazla reform yapacağız." (Jinping, 2017).

Xi Jinping, silahlı kuvvetler ve ordu mesajlarının hemen ardından güvenlik söylemlerine ağırlık vererek, dış politikayla ilişkin mesajlar da vermiştir. Jinping, bir dönem Çin'in egemenliği altında olmayan Macao ve Hong Kong özelinde başarılarından bahsederken mevcut durumda bölge için kritik konumda

görülen Çin-Tayvan ilişkilerine yönelik de mesajlar vererek “Tek ülke iki sistem” formülünün uygulanması gerektiğine işaret etmiştir. Xi Jinping’in ilgili bölümde yer alan konuşmasında, güvenlik ve savunma söylemlerinden sonra dış politika ve yeniden birleşme temaları öne çıkmıştır. Bu geçiş, ÇKP’nin meşruiyetini ulusal güvenlik ve toprak bütünlüğü üzerinden pekiştirme stratejisinin bir parçası olarak geliştirdiğini göstermiştir. Konuşmada, "Tek ülke, iki sistem" ilkesinin uygulanmasının başarılarından bahsedilirken, Çin’in ulusal güvenlik ve egemenlik konularındaki kararlılığının altı bir kez daha Jinping tarafından çizilmiştir.

Xi Jinping, Hong Kong ve Macao'nun "tek ülke, iki sistem" ilkesinin başarılı bir şekilde uygulanmasının önemini vurgulayarak, bu ilkenin tarih tarafından bırakılan sorunları çözmek için en iyi çözüm olduğunu belirtir:

"Tek ülke, iki sistem politikası, tarih tarafından bırakılan Hong Kong ve Macao sorularına en iyi çözüm ve geri dönüşlerinden sonra Hong Kong ve Macao'nun uzun vadeli refahı ve istikrarı için en iyi kurumsal garantidir." (Jinping, 2017).

Jinping, Hong Kong ve Macao'nun kalkınmasının Çin anakarası ile yakından ilişkilendirilmesi gerektiğini vurgulayarak her iki bölgenin de kalkınmalarını ülkenin genel kalkınmasına entegre etmelerini destekler:

"Hong Kong ve Macao'nun kendi kalkınmalarını ülkenin genel kalkınmasına entegre etmelerini desteklemeye devam edeceğiz." (Jinping, 2017).

Çin Devlet Lideri Jinping, Tayvan sorununun çözülmesi ve Çin’in tam birleşmesinin, tüm Çin halkının ortak arzusu ve temel çıkarları arasında olduğunu vurgulayarak dış politika söyleminin parti veya lider politikası olmadığı ve tabandan geldiği iddiasına yönelik propaganda ile öne çıkmıştır: *"Tayvan sorununun çözülmesi ve Çin’in tam birleşmesinin gerçekleştirilmesi, tüm Çin halkının ortak arzusudur ve Çin ulusunun temel çıkarları arasındadır." (Jinping, 2017).*

Xi Jinping “tek Çin ilkesinin”, iki taraf arasındaki ilişkilerin siyasi temeli olduğunu ve bu ilkenin iki taraf arasındaki ilişkilerin temel doğasını

tanımladığını belirterek kendi çözümlerinin tek yol olduğuna işaret etmiş ve diyaloga kapalı oldukları mesajını vermiştir. Jinping bu bölümde söylemlerini sertleştirerek, Çin'in egemenliğini ve toprak bütünlüğünü koruma konusundaki kararlılığını vurgulayarak herhangi bir ayrılıkçı faaliyete karşı direniş göstereceklerini belirtmiştir:

"Tek Çin ilkesi, iki taraf arasındaki ilişkilerin siyasi temelidir. 1992 Konsensüsü, tek Çin ilkesini somutlaştırır ve iki taraf arasındaki ilişkilerin temel doğasını tanımlar. Çin'in egemenliğini ve toprak bütünlüğünü koruma konusunda kararlıyız ve ulusal bölünme trajedisinin tekrarını asla kabul etmeyeceğiz." (Jinping, 2017).

Bu ifadeler ile Xi Jinping, Çin'in ulusal güvenlik ve toprak bütünlüğü politikalarının meşruiyetini güçlendirme amacını taşımıştır ayrıca Tayvan, Hong Kong ve Macao üzerinden verdiği mesajlarla, ÇKP'nin bu bölgelerdeki kontrolünü ve etkisini pekiştirmeye yönelik stratejik hedeflerini ortaya koymuştur. Bu söylemler iç politikaya yönelik olmaktan öte ÇKP'nin meşruiyetini pekiştirmek için ulusal güvenlik ve toprak bütünlüğü konularını kullanma stratejisinin bir parçası olarak okunmalıdır.

Güvenlik söylemlerinin hemen ardından Xi Jinping yeniden ekonomi politiği konusuna dönüş yaparak barış ve kalkınma odaklı mesajlar ile içe dönük ve dış politikada uzlaşmadan uzak olunmadığı mesajını da vermeye çalışmıştır. Böylece ÇKP'nin barışçıl kalkınma stratejisini vurgulayan ve uluslararası iş birliğine dayalı bir meşruiyet inşa etme amacını görülmüştür zira dış sermaye ve yatırımcılar için dış politika kritik bir konudur. Xi Jinping bu bölümde, Çin'in barışçıl kalkınma yolu, küresel iş birliği ve karşılıklı fayda ilkelerini üstün tutarak "dünya barışını koruma" hedefini sürdüreceğini vurgulamıştır:

"Çin, barış, kalkınma, işbirliği ve karşılıklı fayda bayrağını yüksek tutmaya ve dünya barışını koruma ve ortak kalkınmayı teşvik etme temel dış politika hedefini sürdürmeye devam edecektir." (Jinping, 2017).

Ekonomiyi önceleyen Jinping, global ekonomik büyümenin yavaşladığına ve çeşitli belirsizlikler ile karşı karşıya olduğunu da dikkat çekerek, küresel sorunların ancak uluslararası iş birliği ve koordinasyon ile çözülebileceğini ifade eder:

"Dünya büyük gelişmeler, dönüşümler ve ayarlamalar geçiriyor... Ancak barış ve kalkınma günümüzün çağrısı olmaya devam ediyor... Hiçbir ülke insanlığın karşı karşıya olduğu birçok sorunu tek başına çözemeyeceği gibi, hiçbir ülke kendi içine kapanmayı da göze alamaz." (Jinping, 2017).

Konuşmanın bu bölümünde dikkat edilmesi gereken nokta, Xi Jinping ekonomiye ilişkin söylemlerinin iç politikadan dış politikaya doğru bir kayma göstermiş olmasıdır. Hatta Jinping, Çin'in uluslararası ilişkilerde demokrasiyi savunduğunu ve Birleşmiş Milletler'in rolünü desteklediğini belirterek, uluslararası iş birliğinin ve çok taraflılığın önemine vurgu yapmıştır:

"Çin, uluslararası ilişkilerde demokrasiyi ve tüm ülkelerin büyüklük, güç ve zenginlik fark etmeksizin eşitliğini savunur. Çin, Birleşmiş Milletler'in uluslararası işlerde aktif bir rol oynamasını destekler ve diğer gelişmekte olan ülkelerin uluslararası işlerdeki temsilini artırma ve seslerini güçlendirme çabalarını destekler." (Jinping, 2017).

Bu söylemler, ÇKP'nin meşruiyetini uluslararası barış ve kalkınma söylemleri üzerinden güçlendirme amacını yansıtmaktadır. Xi Jinping, ekonomik kalkınma ve uluslararası iş birliği mesajlarıyla, Çin'in barışçıl bir küresel aktör olarak rolünü pekiştirmeye çalışmış böylece ÇKP'nin hem iç hem de dış politikada meşruiyetini güçlendiren söylemlere başvurulmuştur.

e. Liderin Meşruiyeti ve Yolsuzluk Söylemleri

Xi Jinping'in konuşmasının takip eden bölümünde, partinin liderlik rolünü ve kendi kendini yönetme kapasitesini güçlendirme vurgusunu öne çıkartmıştır. Bu, Parti'nin meşruiyetini pekiştirmek için içsel bir reform ve yönetim stratejisinin bir parçası olarak ele alınmış olup, ÇKP'nin kendini sürekli olarak yenilemesi ve halkın desteğini kazanması gerektiğinin altı çizilmiştir. Bu bağlamda, konuşmanın sonlarında lider kendi meşruiyetine de değinmiştir.

Xi Jinping, Partinin kendi kendini yönetmesinin sürekli bir süreç olduğunu ve bu sürecin halkın desteğini kazanmada kritik bir rol oynadığını belirterek arkasında halk desteği bulunduğunu iddia etmiştir:

"Partinin kendi kendini yönetmesinin tamamen ve sıkı bir şekilde uygulanması, sonu olmayan bir yolculuktur. Bir siyasi parti veya hükümetin geleceği, halkın desteğini alıp almadığına bağlıdır. Yolsuzlukla mücadele ve Parti inşası, Partinin meşruiyetini koruma ve güçlendirme stratejisinin önemli bir parçasıdır." (Jinping, 2017).

Xi Jinping, partinin ideallerine ve inançlarına sadık kalmanın önemine dikkat çeker ve parti içindeki dürüstlüğün önemini vurgulayarak kendi politik vizyonunun parti için de en iyisi olduğu mesajını veren bir söylem inşa etmiştir: *"Çin'e özgü sosyalizmin yeni bir çağa girdiği bu dönemde, Partimiz yeni bir görünüm kazanmalı ve yeni başarılarla imza atmalıdır. Deyim yerindeyse, iyi çelik yapmak için iyi bir demirci gerekir. Partinin halkı birleştirip onları büyük mücadelemizi sürdürmek, büyük davamızı ilerletmek ve büyük hayalimizi gerçekleştirmek için yönlendirebilmesi için, Parti liderliğini kararlılıkla sürdürmeli ve iyileştirmeli ve Partiyi daha da güçlendirmeliyiz... Yolsuzlukla mücadeleyi yoğunlaştırmak ve parti inşasının etkinliğini sürekli iyileştirmek; Partiyi, her zaman zamanın önünde olan, halkın tam desteğini kazanan, kendini reform etme cesaretine sahip ve tüm sınavlara dayanabilen canlı bir Marksist yönetim partisi olarak inşa etmek."* (Jinping, 2017).

Xi Jinping doğrudan kendisine işaret etmese de parti liderliği üzerinden dolaylı mesajlar vermiştir bu önemlidir zira liderlik stratejileri de meşruiyet inşasının kritik unsurları arasındadır. Parti yetkililerinin seçimi ve eğitimine yönelik stratejilere değinen Jinping, partinin uzun vadeli başarısını ve halkın güvenini kazanmasını sağlamak için önemli olduğunu ifade etmiştir:

"Parti yetkilileri, Partimizin ve ülkemizin davası için merkezi bir güç kaynağıdır. Parti yetkililerini denetleme ilkesine bağlı kalmalı; bütünlük ve

yeteneğe dayalı olarak yetkilileri seçmeli, bütünlüğe öncelik vermeli ve kökenlerine bakılmaksızın liyakate dayalı olarak atamalıyız." (Jinping, 2017). Ayrıca Xi Jinping, yürüttüğü görevin Çin için kritik bir önemi olduğuna işaret etmiş ve kendisinin olmadığı bir senaryoda ekonomik kalkınma gibi hedeflerin gerçekleşmeyeceğine yönelik dolaylı söylemler geliştirmiştir: *"Partinin halkı birleştirip onları büyük mücadelemizi sürdürmek, büyük davamızı ilerletmek ve büyük hayalimizi gerçekleştirmek için yönlendirebilmesi için, Parti liderliğini kararlılıkla sürdürmeli ve iyileştirmeli ve Partiyi daha da güçlendirmeliyiz."* (Jinping, 2017).

Xi Jinping'in konuşmasının ana bölümlerinin ağırlıklı ekonomi ve görece az sayıda güvenlik söylemi ile şekillendiği görüldü ancak parti ve liderliğine ilişkin konuşmasıyla söylemlerine bir yenisini ekleyerek partinin yolsuzlukla mücadele etmesi gerektiğine işaret etmiştir:

"Yolsuzlukla mücadeleyi yoğunlaştırmak ve Parti inşasının etkinliğini sürekli iyileştirmek; Partiyi, her zaman zamanın önünde olan, halkın tam desteğini kazanan, kendini reform etme cesaretine sahip ve tüm sınavlara dayanabilen canlı bir Marksist yönetim partisi olarak inşa etmek..." (Jinping, 2017).

Xi Jinping, yolsuzluğun halkın en çok kızdığı şey olduğunu ve partinin karşı karşıya olduğu en büyük tehdit olduğunu vurgulamıştır. Jinping, yolsuzlukla mücadelenin Parti'nin meşruiyetini pekiştirmek için önemli olduğunu söyleyerek liderin halkın parti içerisindeki sesi olduğuna dair çeşitli söylemler geliştirmiştir:

"Yalnızca yolsuzluğun belirtilerini ve kök nedenlerini ele alarak yetkililerin dürüst, hükümetin temiz ve siyasi işlerin dürüstlükle yürütülmesini sağlayarak tarihin yükseliş ve düşüş döngüsünden kaçınabilir ve partinin ve ülkenin uzun vadeli istikrarını sağlayabiliriz." (Jinping, 2017).

Xi Jinping, konuşmasının bir sonraki konu bölümünde de parti ve lider üzerine söylemler inşa etmeye devam etmiştir. Jinping, öz yönetim ve disiplin politikalarının yeni dönemde nasıl sürdürüleceğini ve geliştirileceğini vurgulayarak, parti'nin liderliğinin merkezi ve birleşik yapısının korunması

hatta güçlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Çin devlet lideri, partinin meşruiyetini ve halk desteğini sürdürebilmek için sıkı bir öz denetim ve disiplin politikası gerektiğini savunmuş böylece güçlü bir lider olacağı mesajını vermiştir ancak bu ifadelerin otoriter yönelimlere de işaret ettiği göz ardı edilmemelidir:

"Partimiz, Çin'i her yönden modern bir sosyalist ülke olarak inşa etmede ve Çin ulusunun her alanda canlanmasını ilerletmede kilit bir role sahiptir. Dünyanın en büyük Marksist yönetici partisi olarak, büyük bir parti olarak karşılaştığı özel zorlukların üstesinden gelmek için her zaman uyanık ve kararlı olmalıyız, böylece halkın desteğini sürdürmeli ve uzun vadeli iktidar partisi olarak konumumuzu pekiştirmeliyiz." (Jinping, 2017).

Xi Jinping, yeni dönemde parti inşası ilerletmenin gerekliliğini vurgulamış ancak parti'nin başlangıçtaki amacına ve kurucu misyonuna sadık kalacağı mesajını vererek devrimci bir liderlik misyonu yerine statükoya sadık kalacağı mesajını vermiştir:

"Yeni dönemde parti inşası için genel gereksinimleri karşılamalı, tam ve katı öz yönetim sistemlerini iyileştirmeli ve kendimizi arındırma, geliştirme, yenileme ve mükemmelleştirme çabalarımızı kapsamlı bir şekilde ilerletmeliyiz. Bu, partimizin başlangıçtaki amacına ve kurucu misyonuna sadık kalmasını ve Çin'e özgü sosyalizmi inşa etmede güçlü liderlik çekirdeği olarak kalmasını sağlayacaktır." (Jinping, 2017).

Xi Jinping, Çin Komünist Partisi Ulusal Kongresi tarafından seçilerek ÇKP'nin en yüksek otoritesini temsil eden Merkez Komite'ye yönelik mesajlarla da meşruiyetini inşa etmeyi sürdürmüştür zira Çin Komünist Partisi Polit Bürosu'nu seçen bu organ, Çin devlet liderinin konumunu sürdürmesi için kritik önemdedir. Jinping, Parti Merkez Komitesinin merkezileşmiş, birleşik liderliğini korumanın ve güçlendirmenin önemini vurgulayarak içeriden gelişebilecek tepkilerin de önünü almıştır:

"Partinin genel liderliği uyguladığı ve tüm tarafların çabalarını koordine ettiği liderlik sistemlerini iyileştirecek ve Parti Merkez Komitesinin önemli karar ve

planlarının uygulanması mekanizmalarını geliştireceğiz. Bu, tüm parti üyelerinin siyasi duruş, yönelim, ilke ve yol açısından Merkez Komiteyi yakından takip etmesini ve partinin dayanışma ve birliğini korumasını sağlayacaktır." (Jinping, 2017).

Yolsuzluğun ardından gelen bu söylemler, Xi Jinping'in Parti'nin liderlik rolünü, disiplin politikalarını ve öz yönetim stratejilerini güçlendirme çabasını vurgulayarak, kendi meşruiyetini pekiştirme stratejisinin bir parçası olarak öne çıkmıştır. Çin Devlet Lideri Jinping, konuşmasının ilerleyen bölümünde yeni dönemin yol haritasını sunmuştur. Konuşmanın bitişinden önce ele aldığı bu son başlıkta, yolsuzlukla mücadele ve Parti'nin öz yönetimi konularında kapsamlı bir bakış açısı sunmuştur. Jinping, yolsuzluğun Parti'nin hayatta kalması için en büyük tehdit olduğunu vurgulayarak, bu mücadelenin Parti'nin meşruiyetini pekiştirmede kritik bir rol oynadığını belirtmiştir. Bu söylem, liderin meşruiyetini inşa etme sürecinde, yolsuzlukla mücadele ve disiplin politikaları mesajını güçlü şekilde vermeye çalıştığını göstermiştir.

Xi Jinping, yolsuzlukla mücadelenin partinin canlılığı ve yeteneği için kritik önemde olduğunu belirtmiş ve bu mücadelenin öz reformun en kapsamlı türü olduğunu vurgulamıştır. Jinping, yolsuzluğun üreme alanları ve koşulları mevcut olduğu sürece mücadelenin devam etmesi gerektiğini sert biçimde ifade etmiştir:

"Yolsuzluk, partinin canlılığı ve yeteneği için bir kanserdir ve yolsuzlukla mücadele, en kapsamlı öz reform türüdür. Yolsuzluğun üreme alanları ve koşulları hala mevcut olduğu sürece, savaş düdüğünü çalmaya devam etmeli ve yolsuzlukla mücadelede bir dakika bile dinlenmemeliyiz." (Jinping, 2017).

Xi Jinping, yeni dönemde yolsuzluğa karşı sıfır tolerans politikası benimseyeceklerinin mesajını vermiş ve yeni vakaların önlenmesi ile mevcut olanların kökünden kazınması gerektiğini vurgulamıştır. Jinping, hem siyasi hem de ekonomik unsurları içeren yolsuzlukla sert bir şekilde mücadele edeceklerini ifade ederken bir kez daha halk nezdinde meşruiyetini güçlendirecek bu söylemi gündeme taşımıştır:

"Yetkililerin yolsuzluk yapma cesaretine, fırsatına veya isteğine sahip olmamalarını sağlamak için eş zamanlı, koordineli ve kapsamlı adımlar atmaya devam edeceğiz. Yolsuzluğa ve yanlış davranışlara karşı sıfır tolerans göstermeli ve yeni vakaların önlenmesi ve mevcut olanların kökünden kazınması için daha güçlü adımlar atmalıyız." (Jinping, 2017).

Çin Devlet lideri yolsuzluk söylemini iç politika ile sınırlı tutmayarak uluslararası iş birliğinin de önemini vurgulamıştır. Bu mesajların tıpkı ekonomiye ilişkin söylemlerde olduğu gibi dış yatırımcılar tarafında karşılığı olduğu göz ardı edilmemelidir. Xi, kaçakları takip etmek, kaçışı önlemek ve çalınan varlıkları geri almak için entegre bir mekanizma oluşturacaklarının altını çizmiştir:

"Yolsuzlukla mücadelede uluslararası iş birliğini derinleştirecek ve kaçakları takip etmek, kaçışı önlemek ve çalınan varlıkları geri almak için entegre bir mekanizma oluşturacağız." (Jinping, 2017).

Bu söylemler, Xi Jinping'in Parti'nin meşruiyetini pekiştirmek ve halkın desteğini kazanmak için yolsuzlukla mücadele ve disiplin politikalarına verdiği önemi açıkça ortaya koymaktadır. Bu politikalar, liderin meşruiyetini inşa etme sürecinde kritik bir rol oynamıştır.

f. Özet Tablo

Kongre konuşmasının söylem analizine yönelik olarak hazırlanan özet tablo, konuşmada ele alınan ana başlıkları, bu başlıklar altında değinilen konuları ve meşruiyet ile bağlantılarını detaylı bir şekilde göstermektedir. Tabloda yer alan bilgiler, Xi Jinping'in liderlik stratejilerini, ekonomik kalkınma politikalarını, yolsuzlukla mücadele çabalarını, ulusal güvenlik ve dış politika yaklaşımlarını kapsamaktadır. Bu başlıklar altında yapılan analizler, Çin Komünist Partisi'nin ve Xi Jinping'in halk desteğini nasıl sağlamaya çalıştığını özet olarak ortaya koymaktadır.

Tablo 1, Kongre konuşmasında öne çıkan ana temaları ve bu temaların parti meşruiyeti üzerindeki etkilerini özetlemektedir. Bu tablo, çalışmanın sonraki

bölümlerinde 20. Kongre konuşması ile yapılacak karşılaştırmalı analizler için de önemli bir referans noktası oluşturmaktadır.

Tablo 1

Ana Başlık	Ele Alınan Mevzular	Meşruiyet ile Bağlantısı	Anahtar Kelimeler
Ekonomi Söylemleri	Ekonomik büyüme, reformlar, teknolojik yenilikler	Ekonomik başarı, halk desteği ve parti meşruiyeti sağlama	Ekonomik kalkınma, yüksek büyüme oranı, Çin'in dünya ekonomisinde liderliği
Kalkınmaya İlişkin Söylemler	Sürdürülebilir kalkınma, çevre koruma, finansal sistem	Uzun vadeli kalkınma planları, halk yararına ve merkezi güçlendirme odaklı. Lider meşruiyetini pekiştirme	Kalkınma ve yeşil ekonomi, güzel Çin, refah toplumu, mali kaynak tahsisi, Sosyalist modernizasyon
Mevcut Sistemin Meşruiyeti ve Halkın Refahı	Sosyal refah, güvenlik, eğitim ve sağlık politikaları	Sosyal adalet, halkın refahı ve sistemin meşruiyeti	Halk iradesi, sağlıklı Çin, ulusal canlanma, sosyalist demokrasi, halk katılımı, ulusal güvenlik
Ordu, Güvenlik ve Dış Politika	Ulusal güvenlik, Tayvan ve Hong Kong politikaları	Güvenlik politikaları ve uluslararası prestij üzerinden inşa	Güçlü ordu güçlü Çin, tek Çin ilkesi, tek ülke iki sistem, Hong Kong ve Macao'nun refahı
Liderin Meşruiyeti ve Yolsuzluk Söylemleri	Yolsuzlukla mücadele, parti içi temizlik	Parti içi güven, liderin meşruiyeti, geçmiş dönem yöneticilerinin meşru zeminini zayıflatma	Güçlü liderlik çekirdeği, birliğin korunması, yolsuzluğa sıfır tolerans, parti liderliğini kararlılıkla sürdürme

4. KOMÜNİST PARTİ KONGRE KONUŞMASI-2022

Çin Komünist Partisi'nin 20. Kongresinde, Xi Jinping önceki konuşmasına göre neredeyse yarı yarıya daha kısa bir süre konuşmuştur. Jinping, 1 saat 45 dakikalık konuşmasında, önümüzdeki dönemde izleyeceği siyasetin genel yönelimini ifade eden raporu okudu ve bu raporu "Xi Jinping Düşüncesi" olarak kayda geçirilmiştir. 3. dönemine giren Çin devlet başkanı, konuşmasında ekonominin başarısından ziyade ekonomik istihdama dayalı geliri artırmaya odaklanmıştır. Jinping, *"daha fazla iş için daha fazla ödeme sağlayacağız ve insanları çok çalışarak refaha ulaşmaya teşvik edeceğiz"* diyerek, artan genç işsizliği yönelik önemli mesajlar vermiştir. Konuşmanın genelinde ise Xi Jinping'in, ekonomik büyümeden çok güvenlik ve istikrara odaklandığı görülmüştür. Çin'in yüksek teknoloji alanında liderlik gösterme arzusunu, yabancı teknolojiye bağımlılığı azaltmak üzerine kurulmuştur. Daha güvenlikçi ve serbest piyasadan uzak bir denklem kuran Jinping, ulusal güvenliği zorunlu bir çerçeve olarak sunmuştur.

Xi Jinping, 20. Parti Kongresi'nin açılışında yaptığı konuşmada, Çin'in dış tehditler karşısında daha sıkı tedbirler alacağını belirtmiştir. 2017'deki 19. Parti Kongresi'nde, Çin'in "Doğu'da güçlü ve kararlı durduğunu" ve "uluslararası etkisinin ve yumuşak gücünün arttığını" vurgulamıştı ancak süreç içerisinde yaşanan gelişmelerin de etkisiyle bu konuşma, Çin'in daha iddialı ve aktif bir dış politika izleyeceğinin sinyallerini vermiştir. Son beş yılda Pekin hükümetinin, Tayvan üzerindeki baskıyı artırmış ve Hong Kong'un özerkliğini bastırma yolunda adımlar attığı çok defa dünya gündeminde de kendisine yer bulmuştur (Bagshaw, 2021). Bu konuşmada da Jinping, Çin'in çıkarlarını savunmada agresif taktikler ve söylemler geliştirmiştir.

Xi Jinping 20. Parti Kongresinde, Çin'in son beş yıldaki çalışmalarını özetleyerek, ülkenin dış politikasını başarılı bulduğunu ifade etmiştir. Ancak, raporda Çin'in karşı karşıya olduğu tehditler ve zorluklara dair ciddi uyarıların da yer aldığı görülmektedir. Çin devlet lideri,

ülkenin stratejik fırsatlar, riskler ve zorlukların bir arada bulunduğu bir döneme girdiğini belirtmiş ve uluslararası alanda Çin'e yönelik tehditlerin arttığını sıklıkla vurgulamıştır. Bu bağlamda, Çin'in karşı karşıya olduğu ekonomik yavaşlama ve bölgesel çatışmalar gibi güvenlik risklerini dile getirmiştir. Güvenlik yaklaşımında Çin'in karşı karşıya olduğu dış tehditler üzerine vurgular öne çıkmıştır.

Xi Jinping ifadelerinde, Çin'in ulusal güvenliğini koruma ve dış tehditlerle başa çıkma stratejileri daha da belirginleştirerek, ulusal güvenliğin "ulusal canlanmanın temel taşı" olduğu vurgulanmıştır. Ek olarak, ulusal güvenliğin her alanda ve her aşamada sağlanması gerektiği belirtilmiştir. Konuşmada, gıda, enerji ve kaynak güvenliği ile kilit sanayi ve tedarik zincirlerinin güvenliğinin sağlanması gibi konulara geniş yer verildiği görülmüştür.

Tayvan konusuna değinen Xi Jinping, Tayvan'ın birleşmesinin "Çin için doğal bir gereklilik" olduğunu belirtilmiştir. Mesajların tonu şahinleşerek, Tayvan'da bağımsızlık arayışındaki ayrılıkçılara karşı sert önlemler alınacağı da vurgulanmıştır. Güvenlik söylemleri ile bağlantılı olarak Çin'in askeri modernizasyon hedefleri de raporda geniş yer bulmuştur. Xi, Çin'in nükleer caydırıcılık sistemini güçlendireceği ve askeri eğitim ve tatbikatlara daha fazla önem vereceğini de ifade etmiştir.

Sonuç olarak, 20. Parti Kongresi raporu, Xi Jinping'in daha güvenlik odaklı ve dış tehditlere karşı daha sert önlemler almayı amaçlayan bir politika izleyeceğini göstermektedir. Çin'in dış tehditler karşısında daha hazırlıklı ve dirençli olmayı hedefleyeceği bu yeni dönemde, Xi Jinping'in liderliğine olan güvenin pekiştirilmesi ve Çin'in uluslararası arenada daha güçlü bir konuma gelmesi hedefleri öne çıkmıştır.

a. Lider Meşruiyeti ve Güvenlik Söylemleri

Xi Jinping, konuşmasının ilk başlığı olan “*Geçen Beş Yılın Çalışmaları ve Yeni Dönemin İlk On Yılındaki Büyük Değişiklikler*” bölümünde 19.Kongre’den bu yana geçen 5 yılın olağanüstü olduğunu ifade ederek başlamıştır. Jinping,

geçmiş anayasal sınırlamalarda 2 dönem olan başkanlık süresinin kendi lehine olacak biçimde düzenlenmesi sayesinde girdiği 3. döneme de göndermede bulunarak alınan tüm diğer kararların arasında saymış ve “Çin'in sistem ve yönetim kapasitesinin modernleştirilmesi” ile kendi meşruiyetini bağlantılı olduğu söylemini geliştirmiştir:

“19. Ulusal Kongre'den bu yana geçen beş yıl gerçekten çalkantılı ve olağanüstü olmuştur. Parti Merkez Komitesi, yüzyılda bir görülen küresel değişimlerin ortasında ulusal canlanma stratejisini izlemiştir. Yedi plenum düzenleyerek Çin Anayasası'nın revize edilmesi, Parti ve devlet kurumlarının reformunun derinleştirilmesi, Çin'e özgü sosyalizm sisteminin sürdürülmesi ve iyileştirilmesi, Çin'in sistem ve yönetim kapasitesinin modernleştirilmesi, Ekonomik ve Sosyal Kalkınma için 114. Beş Yıllık Plan ve 2035'e Kadar Uzun Vadeli Hedefler oluşturulması ve Parti'nin yüzyıllık büyük başarıları ve tarihsel deneyiminin kapsamlı bir şekilde gözden geçirilmesi gibi konularda kararlar ve karar tasarıları kabul etmiştir. Bu toplantılarda, Parti ve ülke davasını ilerletmek için büyük stratejik planlar da yapılmıştır. Merkez Komitesi, tüm Parti, ordu ve Çin halkını bir araya getirerek, karmaşık uluslararası gelişmelere ve bir dizi büyük risk ve zorluklara etkili bir şekilde yanıt vermiştir. Büyük çaba ve kararlılıkla, yeni dönemde Çin'e özgü sosyalizmi istikrarlı bir şekilde ilerletmiş bulunuyoruz.” (Jinping, 2022).

Çin Devlet Lideri Jinping, konuşmasının henüz başlangıcında olmasına rağmen şahin tonu artırarak, 19. Kongre konuşmasında büyük bir yer ayırdığı ekonomiye kısaca değinmiş ve güvenlik politikalarına ağırlık vermiştir. Jinping, Tayvan ve Hong Kong gibi dış politikada da önem taşıyan gündemlere dair sert mesajlar vermiştir hatta dış politika söyleminde sertleşerek daha önce verdiği globalleşme mesajlarının yerini dış ülkelerin tehdidi altında oldukları mesajıyla değiştirmiştir:

“Hong Kong Özel İdari Bölgesi'nde Ulusal Güvenliği Koruma Yasası yürürlüğe kondu ve buyasayla Hong Kong, vatanseverler tarafından yönetilmesini sağladı...”Tayvan bağımsızlığı'nı amaçlayan ayrılıkçı faaliyetler ve dış

müdahalelerin Tayvan işlerine yönelik ağır tahriklerine karşı kararlılıkla mücadele ettik ve Çin'in egemenliğini ve toprak bütünlüğünü koruma konusundaki kararlılığımızı ve yeteneğimizi gösterdik...

Uluslararası arenadaki büyük değişiklikler karşısında, özellikle Çin'e şantaj yapma, sınırlandırma, abluka ve maksimum baskı uygulama girişimlerine karşı ulusal çıkarlarımızı ön planda tuttuk, iç siyasi kaygılara odaklandık ve stratejik kararlılığımızı koruduk. Mücadele ruhu sergiledik ve zorlayıcı güce boyun eğmeme kararlılığımızı gösterdik...” (Jinping, 2022).

Xi Jinping, göreve geldiği ilk dönemden bu yana yaşanan gelişmeleri özetleyerek geçmiş başarılar temelinde kendi meşruiyetini inşa eden söylemlere odaklanmıştır. Jinping parti içindeki sorunları, yolsuzluk, formaliteler, bürokrasi ve parti liderliğinin zayıflaması gibi konuları ele almış ve bu sorunların üstesinden gelmek için atılan adımları öne çıkartmıştır. Böylece Çin devlet lideri, geçmiş yönetimi yozlaşma, yolsuzluk ve otorite eksikliğiyle suçlamış ve kendi meşruiyetini bunun üzerine inşa etmiştir:

“Parti içinde, Parti liderliğini sürdürme konusunda net bir anlayış ve etkili eylem eksikliği de dahil olmak üzere birçok sorun vardı ve pratikte zayıf, içi boş ve sulandırılmış Parti liderliğine doğru bir kayma yaşanıyordu. Bazı Parti üyeleri ve yetkilileri siyasi inançlarında tereddüt ediyordu. Defalarca yapılan uyarılara rağmen, bazı yerel bölgelerde ve departmanlarda anlamsız formaliteler, bürokrasi, hazcılık ve savurganlık devam ediyordu. Ayrıcalık arayışı zihniyetleri ve uygulamaları ciddi bir sorun teşkil ediyordu ve bazıları derinden şok edici yolsuzluk vakaları ortaya çıkarılmıştı.” (Jinping, 2022).

Xi Jinping, kalkınma ve refah gibi konularda geçmiş 10 yıla göre başarıları sayarak konuşmasını devam ettirmiştir. Ek olarak ulusal güvenlik ve ideolojiye odaklanmış ancak dikkat çekici şekilde parti liderliğine bir kez daha ön plana alarak başarının odağının kendi liderliği olduğu söylemini geliştirmiştir:

“Her açıdan Parti liderliğini güçlendirdik. Çin'e özgü sosyalizmin en belirleyici özelliğinin Çin Komünist Partisi'nin liderliği ve Çin'e özgü sosyalizm sisteminin en büyük gücü olduğunu, Partinin en yüksek siyasi liderlik gücü olduğunu ve

Parti Merkez Komitesi'nin merkezi, birleşik liderliğinin en yüksek siyasi ilke olduğunu netleştirdik.” (Jinping, 2022).

Xi Jinping, konuşmasının ilerleyen bölümdeki söylemiyle, liderliğinin meşruiyetini tarihsel başarılar ve somut kalkınma hedefleri üzerinden inşa ederken, güvenlik yaklaşımlarını da entegre ederek Parti'nin ve kendi liderliğinin vazgeçilmezliğini pekiştirmeyi hedeflemiştir. Jinping, lider meşruiyetini güçlendirmek için çeşitli stratejik söylem teknikleri kullanmaya devam etmiş ve “Çin rüyası” hatta “Çin ulusunun büyük yeniden canlanması” gibi kavramlar ile Çin halkının kolektif hayallerini ve hedeflerini temsil ettiği söylemini geliştirmiştir. Bu söylemlere ekonomik veriler eşlik ederken, liderliğin vizyoner ve tarihsel bir misyon üstlendiği algısını pekiştirilmiş dahası “Beş Küre Entegre Planı” ve “Dört Kapsamlı Strateji” gibi planlar aracılığıyla iyi düşünülmüş ve eksiksiz stratejik planların varlığına işaret edilmiştir. İlgili bölüm, ulusal güvenliğe dair güçlü vurgular da içerir “*bütünsel bir ulusal güvenlik yaklaşımı*” ve “*Ulusal güvenlik için liderlik, yasal, strateji ve politika sistemlerini sürekli olarak iyileştirdik*” ifadeleriyle, güvenlik politikalarının kapsamlı ve sürekli olarak geliştirildiğini belirtmiştir. “*Etnik ayrılıkçılar, dini aşırılıkçılar ve şiddetli teröristlerle etkili bir şekilde mücadele*” vurgusu ise içeride tehdit olarak görülenlerle mücadelenin devamlılığına yönelik mesajlar vermiştir böylelikle liderliğin güvenliği sağlama yeteneğine dair halkın güveninin artırılması hedeflenmiştir. İlgili bölümünün kalanında ise ekonomik kalkınma bir diğer önemli tema olarak görülmüştür.

Xi Jinping, “*yeni kalkınma felsefesini ileri sürdük ve uyguladık, yüksek kaliteli kalkınmayı teşvik etmek için çok çalıştık*” ifadeleriyle ekonomik başarılarla odaklanmıştır. Bir önceki konuşmada olduğu gibi Jinping, Çin'in GSYİH'sında yaşanan büyümeye de değinmiştir. Jinping, nicel verilere başvurmuş ve “*54 trilyon yuandan 114 trilyon yuana yükselen*” GSYİH'nın büyük bir başarı olduğunu ifade etmiştir. Ek olarak “*Çin'de mutlak yoksulluk sorununu bir kez ve herkes için çözdük*” söylemi, liderliğin yoksullukla mücadelede elde ettiği ve ekonomik politikalarının etkinliğini desteklemeyi

hedeflemiştir. Bu noktada COVID-19 pandemisi nedeniyle 2020 yılında büyümenin yavaşladığı ve altyapı ile gayrimenkule dayalı endüstriyel modelinin zarar gördüğü unutulmamalıdır (TAN, 2023).

b. Modernleşme ve Ekonomik Söylemler

Xi Jinping konuşmasının ilerleyen bölümünde Marksizm'in Çin bağlamına ve geleneksel kültüre uyarlanması, halk merkezli bir yaklaşım hedeflenmesi ayrıca küresel vizyon hedeflerini belirterek, Çin Komünist Partisi'nin meşruiyetini pekiştirmiştir. Bir sonraki ana başlık olan “III. Yeni Dönemin Yeni Yolculuğu: Çin Komünist Partisi'nin Misyolları ve Görevleri” kısmında ise modernleşmenin ağırlıklı olarak parti ve ideoloji bağlamında bağlamında ele alınması dikkat çekicidir. Jinping, ekonomik başarı ve modernleşme adımlarının sosyalist ideolojik çerçeve ile bir yorumlamıştır:

“1949'da Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana, özellikle 1978'de reform ve açılma sürecinin başlatılmasından bu yana yapılan onlarca yıllık keşif ve uygulama ve 18. Ulusal Kongre'den bu yana teori ve pratikte yapılan yeni atılımlar temelinde, Çin modernleşmesini ilerletme ve genişletme konusunda başarılı olduk... Çin modernleşmesi, Çin Komünist Partisi'nin liderliğinde sürdürülen sosyalist modernleşmedir. Bu, tüm ülkelerin modernleşme süreçlerine ortak olan unsurları içerse de, daha çok Çin bağlamına özgü özelliklerle karakterizedir.” (Jinping, 2022).

Xi Jinping, Çin'in modernleşme sürecinde barışçıl kalkınma yolunu izleyeceğini vurgulayarak diğer ülkelerin izlediği savaş, sömürgeleştirme ve yağmalama yollarını eleştirmiştir. Bu eleştiri sistemin küresel meşruiyetini pekiştirmeyi amaçlar gibi görünse de esasında Çin'in modernleşme sürecinde Komünist Parti liderliği ve sosyalizm ilkelerinin meşruiyet zeminine işaret etmiştir zira Xi, Çin'in kendi modelini ve ideolojisini koruyarak kalkınmasını sürdüreceğini ifade etmiştir:

“Çin modernleşmesinin temel gereklilikleri şunlardır: Çin Komünist Partisi'nin liderliğini ve Çin özellikleriyle sosyalizmi sürdürmek, yüksek kaliteli kalkınmayı

sürdürmek, tüm süreç halk demokrasisini geliştirmek, halkın kültürel yaşamını zenginleştirmek, herkes için ortak refah sağlamak, insanlık ve doğa arasındaki uyumu teşvik etmek, ortak bir geleceği paylaşan bir insan topluluğu inşa etmek ve insan gelişiminde yeni bir form yaratmak.” (Jinping, 2022).

Çin Devlet Lideri Jinping, Çin'in modernleşme hedeflerine ulaşmak için iki aşamalı bir stratejik planı gündeme getirmiştir. Jinping, ilk aşamada, sosyalist modernleşmeyi temelde gerçekleştirmeyi, ikinci aşama ise Çin'i refah, güçlü, demokratik, kültürel olarak gelişmiş ve uyumlu bir modern sosyalist ülke haline getirme hedefini dillendirmiştir. Bu plan, Çin'in uzun vadeli kalkınma hedeflerinin gerçekleşmesi için ideolojinin ön koşul olduğu söylemine işaret etmiştir:

“Çin'i her yönden büyük bir modern sosyalist ülke haline getirmek için iki aşamalı bir stratejik plan benimsedik: 2020'den 2035'e kadar sosyalist modernleşmeyi temelde gerçekleştirmek, 2035'ten bu yüzyılın ortasına kadar Çin'i, refah, güçlü, demokratik, kültürel olarak gelişmiş, uyumlu ve güzel bir modern sosyalist ülke haline getirmek...” (Jinping, 2022).

20. Kongre konuşmasının güçlenen söylemi olarak öne çıkan güvenlik başlığı yeni dönem yolculuğunda da kendine yer bulmuştur. Xi Jinping, ulusal güvenlik sistemini ve yeteneklerini güçlendirme hedefine yer verdiği gibi modernleşme başlığı altına orduyu da eklemiştir:

"Ulusal güvenlik sistemi ve ulusal güvenlik yeteneklerini her yönden güçlendirmek; ulusal savunma ve silahlı kuvvetlerin modernizasyonunu temelde gerçekleştirmek...Kişi başına düşen gelirdeki artışı ekonomik büyüme ile uyumlu hale getirmek ve ücretlerin üretkenlik artışlarıyla paralel olarak yükselmesini sağlamak; temel kamu hizmetlerine çok daha eşit erişim sağlamak; daha iyi çok katmanlı bir sosyal güvenlik sistemi geliştirmek. Kentsel ve kırsal yaşam ortamlarını önemli ölçüde iyileştirmek; Güzel Çin inşa etmede kayda değer ilerleme sağlamak; ulusal güvenliği daha da sağlamlaştırmak; 2027'de Halk Kurtuluş Ordusu'nun yüzüncü yıl hedeflerini gerçekleştirmek; Barışçıl Çin inşasında sağlam ilerleme kaydetmek." (Jinping, 2022).

Xi Jinping, modernleşme ve kalkınma hedeflerinde çeşitli zorluklarla karşı karşıya olduklarını ifade etmiştir. Jinping, bu zorluklar arasında yolsuzlukla mücadele, parti disiplini ve dış müdahalelere işaret etmiştir. Çin devlet lideri, kararlılık mesajı vererek güvenilir ve kararlı bir lider imajı çizdiği gibi ülkenin dış devletler tarafından durdurulmak istediği iddiasını ileri sürerek iç politikada da bir meşruiyet inşası söylemi geliştirmiştir:

"Yurtiçinde, reform, kalkınma ve istikrar konularında kaçınılması veya atlanması mümkün olmayan birçok derinlemesine sorunla karşı karşıyayız. Partimizi güçlendirme, özellikle davranış iyileştirme, dürüstlük inşası ve yolsuzlukla mücadele konularında birçok inatçı ve tekrarlayan sorunla karşı karşıyayız. Çin'i bastırma ve kontrol etme çabaları her an tırmanabilir." (Jinping, 2022).

Xi Jinping, modernizasyon hedefleri için partinin genel liderliğinin sürdürülmesi hatta güçlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Jinping, parti liderliğinin Çin'in sosyalist modernizasyon sürecinin doğru yolda ilerlemesi ve halkın birliğinin teşvik edilmesi için vazgeçilmez olduğunu bildirmiştir. Bu söylem, parti otoritesini ve merkezi liderliğini pekiştirme hedefi güttüğü gibi "birlik" ve "tek akıl" gibi kelimelerin de kullanımıyla daha otoriter bir eğilime işaret etmiştir:

"Parti'nin genel liderliğini sürdürmek ve güçlendirmek. Parti Merkez Komitesi'nin otoritesini ve merkezi, birleşik liderliğini kararlılıkla sürdürmeliyiz ve Parti liderliğinin Parti ve ülkenin her aşamasındaki ve her yöndeki girişimlerde uygulanmasını sağlamalıyız. Bu, Partimizin her zaman Çin halkının zor zamanlarda yaslanabileceği direk olmasını, sosyalist modernizasyonumuzun doğru yolda ilerlemesini ve halkın birliğini teşvik etmek için siyasi uyum ve kalkınma güvenimizi korumasını sağlayacaktır. Bu, tüm zorlukları tek yürek ve tek akılla aşmak için güçlü bir güç oluşturmamızı sağlayacaktır." (Jinping, 2022).

Çin Devlet Lideri Jinping, Çin'e özgü sosyalizm yolunun ve ekonomik kalkınmanın merkezi görev olarak sürdürülmesi gerektiğini sıklıkla

vurgulamaya devam etmiştir. Geçmiş dönemlerde küreselleşme ve ekonomide liberalizm mesajları veren Jinping, bu defa Çin'in kendi kendine yeten bir ülke olması gerektiği hatta bağımsızlık hedefi olduğunu ifade etmiştir. Bu noktada liderin söyleminin, ülkenin geçmişte olduğu gibi kapalı veya izole bir ekonomi ajandasına sahip olmadığını göstermiştir zira izolasyonun istenmediğinin altı çizilmiştir. Xi Jinping bu çelişkili gibi görünen söylemini bir kez daha Çin'e özgü sosyalizm kavramı altında bir mantık çerçevesine oturtmuştur:

"Çin özellikleriyle sosyalizm yolunu izlemek. Ekonomik kalkınmayı merkezi görevimiz olarak sürdürmeli, Dört Temel İlkeyi korumalı, reform ve açılmaya bağlı kalmalı ve bağımsız ve kendi kendine yeterli olmalıyız. Yolumuza bağlı kalmalı ve taahhüdümüzde sapmamalıyız. Geçmişin izolasyon ve katılık dönemine geri dönmemeli veya doğamızı değiştirerek veya sistemimizi terk ederek yoldan sapmamalıyız. Ülkemizi ve ulusumuzu kendi gücümüzle geliştirmeli ve Çin'in kalkınma ve ilerlemesinin geleceği üzerinde sağlam bir kavrayışa sahip olmalıyız." (Jinping, 2022).

c. Ekonomi ve Kalkınma Söylemi

Xi Jinping, konuşmasının bir önceki bölümüne atıfta bulunarak "bir sosyalist ülke inşa etmenin temelinde yüksek kaliteli kalkınmanın" yer aldığını vurgulamıştır. Jinping, kalkınmayı ÇKP için en öncelikli görevi olarak tanımlayarak yeni bir kalkınma felsefesinin tüm alanlarda uygulanması gerektiği ifade etmiştir. Xi Jinping, yüksek standartlı bir sosyalist piyasa ekonomisinin inşasında kamu sektörü ve özel sektörün birlikte geliştirilmesi gerektiğinin altını çizse dahi kamu sektörünün sağlamlaştırılması ve geliştirilmesi konusundaki ısrar, devlet kontrolünün devam ettirilmesi ve ekonomik faaliyetlerin parti tarafından sıkı şekilde denetimi anlamına gelmektedir. Bu durumda ilk akla gelen konu, özel sektörün gerçek anlamda serbest rekabet ortamında faaliyet gösteremeyeceği olarak öne çıkıyor ancak Jinping, tekelleşmeye karşı da dikkatli olunağı mesajını vermeyi ihmal

etmemiştir. Devlet lideri, özel sektörün teşvik edilmesi ve korunması gerektiği belirtilirken, şirketlerin partinin çıkarlarına hizmet edecek şekilde yönlendirilmesi ve kontrol edilmesine dair bir alt mesajı da beraberinde vermiştir. Bu söylemler, ekonomik meşruiyetin inşasında Parti'nin rolünü pekiştirme amacını taşımaktadır. Çin devlet lideri, sosyalist piyasa ekonomisinin geliştirilmesinde, söylemini iç talebi genişletme ve arz yönlü yapısal reform stratejileri temeline oturacağına işaret etmiştir. Ek olarak hükümet reformlarının süreceği mesajını vererek dinamik bir iktidar yapısına dair söylemler geliştirmiştir:

"Her yönden modern bir sosyalist ülke inşa etmek için, öncelikle yüksek kaliteli kalkınmayı sürdürmeliyiz. Kalkınma, Partimizin Çin'i yönetme ve yeniden canlandırma konusundaki en öncelikli görevidir, çünkü sağlam maddi ve teknolojik temeller olmadan, her yönden büyük bir modern sosyalist ülke inşa etme umudumuz olamaz. Yeni kalkınma felsefesini tüm alanlarda tam ve sadakatle uygulamalı, sosyalist piyasa ekonomisini geliştirmek için reformları sürdürmeli, yüksek standartlı açılmayı teşvik etmeli ve iç ekonomiye odaklanan ve iç ve dış ekonomik akışlar arasında olumlu bir etkileşimi olan yeni bir kalkınma modelinin oluşturulmasını hızlandırmalıyız... Hükümet yönetimini düzenlemek, yetkiyi devretmek, düzenlemeyi iyileştirmek ve hizmetleri yükseltmek için reformları yoğunlaştıracğız. Birleşik bir ulusal pazar inşa edecek, üretim faktörlerinin piyasa bazlı tahsisatı için reformları ilerletecek ve yüksek standartlı bir piyasa sistemi oluşturacağız... Tekellerle ve haksız rekabetle daha güçlü bir şekilde mücadele edecek, yerel korumacılığı ve idari tekelleri ortadan kaldıracak ve sermayenin sağlıklı gelişimini teşvik etmek için yasaya dayalı düzenlemeler ve rehberlik yapacağız..." (Jinping, 2022).

Xi Jinping, "hükümet yönetimini düzenlemek, yetki devri, düzenlemeleri iyileştirmek ve hizmetleri yükseltmek için reformları yoğunlaştırma" hedeflerini bildirmiştir. Jinping'in ekonomi politikğinde, merkezi hükümetin kontrolünü artırma hedefi de görülmüştür zira birleşik ulusal pazarın inşa edilmesi ve piyasa ekonomisinin temelini oluşturan sistemlerin iyileştirilmesi

söylemleri, ekonomik alana yönelik kontrol ajandasına işaret ederek yerel yönetimlerin ve bireysel inisiyatifleri sınırlamıştır. Bu doğrultuda, ekonomik meşruiyetin inşasında merkezi hükümetin ve partinin rolünü daha da güçlenebileceği görülmüştür:

“Hükümet yönetimini düzenlemek, yetkiyi devretmek, düzenlemeyi iyileştirmek ve hizmetleri yükseltmek için reformları yoğunlaştıracamız. Birleşik bir ulusal pazar inşa edecek, üretim faktörlerinin piyasa bazlı tahsisatı için reformları ilerletecek ve yüksek standartlı bir piyasa sistemi oluşturacağız...” (Jinping, 2022).

Xi Jinping, kalkınma ve ekonomi söylemlerine sanayi sisteminin modernizasyonu konusundaki hedefleri ile devam etmiştir. Jinping, sanayiye gerçek ekonomi olarak nitelendirirken Çin'in ekonomik ve teknolojik bağımsızlığını artırmayı hedeflemiştir. Çin devlet lideri, sanayiye aynı zamanda ulusal güvenlik söylemiyle de desteklemiştir:

"Ekonomik büyümeyi teşvik ederken, gerçek ekonomiye odaklanmaya devam etmeliyiz. Yeni sanayileşmeyi ilerletecek ve Çin'in üretim, ürün kalitesi, havacılık, ulaşım, siber uzay ve dijital kalkınmada gücünü artırma çabalarını hızlandıracamız." (Jinping, 2022).

Xi Jinping, global rekabette üstün olunan endüstrilerde lider konumun pekiştirilmesi ve stratejik kaynakların tedarik güvenliğinin artırılmasını ulusal güvenlik ile ilişkilendirmiştir. Jinping, partinin ekonomik ve ulusal güvenlik hedeflerini bir tutarken Çin'in küresel rekabet gücünü artırmak ve dışa bağımlılığı azaltma hedefini yenilemiştir. Devlet lideri, bu söylemlerle daha serbest bir yaklaşım gerektiren ve karşılıklı güvene dayalı olan dış ticareti, güvenlik söylemi ile yorumlamıştır:

“Üstün olduğumuz endüstrilerde lider konumumuzu pekiştirecek, Çin'in kalkınma güvenliği için hayati olan sektörlerdeki zayıflıkları daha hızlı bir şekilde giderecek ve stratejik kaynakların tedarik güvenliğini artırma kapasitemizi iyileştireceğiz” (Jinping, 2022).

Xi Jinping konuşmasının devam eden bölümünde kırsal kalkınma konusuna değinmiş ve modern sosyalist bir toplum inşa etme hedefinin önemli bir parçası olarak görmüştür. Jinping konuşma akışını, tarım ve gıda güvenliği konusunun öncelikli kalkınma hedefi olduğunu ifade ederek devam ettirmiştir. Böylece merkezi hükümetin çevrede de etkin faaliyetleri olacağı söylemini inşa etmiştir. Konuşmanın ilgili bölümünün son kısmında ise küreselleşmeye geçmiş kongre konuşmasına göre daha kısa bir bölüm ayırarak ekonomik mesajlar ile devam etmiştir. Jinping, yüksek standartlı açılma politikası adını verdiği küresel ekonomi politiğine ilişkin olarak dış yatırımcıların ülkeye çekilmesi hedeflerini dile getirmiştir. Devlet lideri, bu sürecin Çin'in ekonomik modelinin küresel standartlara uyum sağlama gerekliliğini de beraberinde getirdiğini ifade ederek, uluslararası ticaret ve yatırımda yönelik mesajlar vermiş ve güvenlik söylemlerine rağmen ekonomik liberalizmden vazgeçilmeyeğini ima etmiştir. Jinping, yabancı yatırımlar için negatif listeyi azaltma ve yabancı yatırımcıların haklarını koruma politikaları, Çin'in yatırım ortamını iyileştirme hedeflerini belirterek söylemlerini güçlendirmiştir.

Yatırımcılar nezdinde meşruiyet ve güven hedefleyen lider bu politikalar ile Çin'in piyasa odaklı, hukuka dayalı ve uluslararasılaştırılmış bir iş ortamı oluşturma hedefiyle uyumludur:

“Çin'in büyük pazarının avantajlarından faydalanacak, güçlü iç ekonomimizle küresel kaynakları ve üretim faktörlerini çekecek ve iç ve dış piyasalar ve kaynaklar arasında etkileşimi artıracamız...Yabancı yatırımlar için negatif listeyi uygun şekilde azaltacak, yabancı yatırımcıların haklarını ve çıkarlarını yasalar çerçevesinde koruyacak ve piyasa odaklı, hukuka dayalı ve uluslararasılaştırılmış bir dünya standartlarında iş ortamı oluşturacağız. Kuşak ve Yol Girişimi'nin yüksek kaliteli gelişimini teşvik edeceğiz...” (Jinping, 2022).

d. Parti ve Lider Meşruiyeti

Xi Jinping konuşmasının ilerleyen bölümlerinde, Çin'in halk demokrasisi ve sosyalist demokrasi tanımları üzerinden, parti ve lider meşruiyetine yönelik söylemler geliştirmeye devam etmiştir. Jiping, halk demokrasisini sosyalizmin can damarı olarak tanımlanmakta ve Çin'in demokratik ilerleme yolunda parti liderliğini ve halkın merkezi konumunu vurgulamıştır. Bu söylemler, demokratik süreçlerin ve halkın iradesinin partinin kontrolü altında şekillendiğini de işaret etmiştir. Ancak devlet liderine göre, parti halkın siyasi işlere katılımını teşvik ederek meşru bir konumdadır:

"Çin'deki tüm devlet yetkisi halka aittir. Halk demokrasisi, sosyalizmin can damarıdır ve her yönden modern bir sosyalist ülke inşa etme çabalarımızın ayrılmaz bir parçasıdır... Halkın kongreler aracılığıyla devlet gücünü kullanma hakkını destekleyecek ve güvence altına alacağız ve tüm seviyelerdeki halk kongrelerinin demokratik seçimlerle oluşturulmasını, halka karşı sorumlu olmasını ve halkın denetimine tabi olmasını sağlayacağız..." (Jinping, 2022).

Demokrasi, temel düzeyde halkın doğrudan katılımını teşvik eden bir yapı olarak Xi Jinping tarafından sunulmaktadır. Jinping, topluluk düzeyinde öz yönetim mekanizmaları ve demokratik yönetim sistemlerini, partinin belirlediği çerçevede yorumlayarak mevcut sistemin meşruiyetini yenileyen söylemlerde bulunmuş ayrıca halkın gücünün sivil alana yönelme ihtimaline karşı otoritenin kanallarına yönelimi teşvik etmiştir:

"Halkın kongreler aracılığıyla devlet gücünü kullanma hakkını destekleyecek ve güvence altına alacağız ve tüm seviyelerdeki halk kongrelerinin demokratik seçimlerle oluşturulmasını, halka karşı sorumlu olmasını ve halkın denetimine tabi olmasını sağlayacağız... Temel düzeyde demokrasi, süreç halk demokrasisinin önemli bir göstergesidir. Temel düzey Parti örgütlerinin liderliğinde topluluk düzeyinde öz yönetim mekanizmasını iyileştirecek, temel düzey örgütlerin gücünü artıracak ve temel düzeyde doğrudan demokrasi için kurumsal ve çalışma sistemlerini iyileştirerek kentsel ve kırsal toplulukların

kendilerini daha etkili bir şekilde yönetmelerini, hizmet etmelerini, eğitmelerini ve denetlemelerini sağlayacağız..." (Jinping, 2022).

Xi Jinping, Çin özelliklerine sahip sosyalist hukukun üstünlüğüne yönelik söylemler ile parti ve lider meşruiyetini güçlendirme çabalarının sürdürmüştür. Jinping'in bu söylemleri, hukukun üstünlüğü kavramının Çin'in özel koşulları ve sosyalist yapısı ile uyumlu bir şekilde uygulanacağını belirtirken, hukukun üstünlüğü üzerinden meşruiyet inşa etme stratejisini ortaya koymuştur. Xi Jinping, yasaların uygulanmasına yönelik vurgusu, tarafsız adalet ve toplum genelinde hukuka uyum sağlama çabaları, partinin ve yönetici elitin meşruiyetini pekiştirme hedefi olarak görülmüştür. Bu söylemler, hukukun üstünlüğü ilkesinin partinin kontrolü altında uygulanmasını ve devletin tüm çalışmalarının hukukun üstünlüğü altında yürütülmesini sağlamayı amaçlamıştır:

"Sosyal adaleti koruma ve teşvik etme odağıyla, yasaya dayalı yönetim, yasaya dayalı devlet gücü kullanımı ve yasaya dayalı hükümet yönetiminde eşgüdümlü ilerlemeyi takip etmeli ve hukukun üstünlüğüne dayalı bir ülke, hükümet ve toplum inşa etmek için entegre adımlar atmamız... Sağlam yasama, sıkı yasa uygulama, tarafsız adalet ve toplum genelinde hukuka uyum sağlamak için her yönden çaba göstereceğiz ve devletin tüm çalışmalarının hukukun üstünlüğü altında yürütülmesini sağlayacağız." (Jinping, 2022).

Xi Jinping konuşmasının ilerleyen bölümünde, Çin'e özgü sosyalist kültürün geliştirilmesi ve bu kültüre duyulan güvenin artırılmasına yönelik söylemlerde bulunmuştur. Jinping'in bu ifadeleri, parti ve lider meşruiyetine yönelik kritiktir zira kültürel gelişim ve ideolojik yönlendirmeler ile kamusal alana yönelik önemli mesajlar yer almıştır. Bu mesajlar, halkın Parti'ye olan bağlılığını ve sosyalist değerlere olan inancını artırmaya yönelik olarak öne çıkmıştır böylece kültür ve ideoloji alanlarında partinin hegemonyasını sürdürmek ve meşruiyetinin güçlenmesi hedeflenmiştir. Gelecek nesillere yönelik vurgu ile mevcut sistemin gelecekte de var olacağı mesajı verilmiştir:

"Çin'i güçlü bir sosyalist kültüre sahip bir ülke haline getirme çabalarımızda,

Çin özelliklerine sahip sosyalizmi desteklemeye, halk desteğini toplamaya, yeni nesil gençleri yetiştirmeye, Çin kültürünü geliştirmeye ve Çin'i dünyaya daha iyi tanıtmaya odaklanacağız." (Jinping, 2022).

Çin Devlet Lideri Jinping, Marksizmin ideolojik alanda rehberlik rolünü sürdürmesi gerektiğini ifade ederek mevcut sistemin de sürdürülmesi gerektiğini vurgulamıştır. Jinping, sistemin ise kültürün halka ve sosyalizme hizmet etmesi gerektiğini belirterek meşru zeminini öne çıkartmıştır. Bu söylemler, partinin ideolojik kontrolünü pekiştirmek ve halkın sosyalist değerlerle eğitilmesini sağlama amacına işaret etmiştir zira Marksist öğretilerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, ideolojik liderlik ve meşruiyeti güçlendirme çabalarının bir parçasıdır. Xi Jinping, temel sosyalist değerlerin teşvik edilmesi ile vatanseverlik, kolektivizm ve sosyalizme bağlılık gibi değerlere vurgu yaparak partinin ideolojik hegemonyasını artırmayı hedeflemiştir:

"İdeolojik alanda Marksizmin rehberlik rolünü sağlamak için temel sistemi sürdürmeliyiz. Kültürün halka ve sosyalizme hizmet etmesini sağlayacağız... Temel sosyalist değerleri teşvik etmek için kapsamlı kamu farkındalığı faaliyetleri yürüteceğiz; vatanseverlik, kolektivizm ve sosyalizme bağlılığı artıracacağız..." (Jinping, 2022).

Xi Jinping, toplum genelinde medeni düzeyi artırma ve kamu ahlakını geliştirme hedeflerini dile getirerek sivil alanı şekillendirmeye yönelik söylemlerine ivme kazandırmıştır hatta, "Sivil ahlak kampanyaları" ile partinin her alanda meşruiyetini pekiştirme stratejisini izlemiştir. Muhafazakâr söylemlere ağırlık veren Xi, Çin kültürüne sıkı sıkıya bağlı kalınacağını ifade etmiştir:

"Sivil ahlak kampanyasına devam edeceğiz, geleneksel Çin erdemlerini sürdüreceğiz, daha güçlü aile bağları, değerleri ve gelenekleri teşvik edeceğiz ve küçüklerin entelektüel ve ahlaki standartlarını artıracacağız... Çin kültürüne sıkı sıkıya bağlı kalacağız. Çin kültürünün tanımlayıcı sembollerini ve en iyi unsurlarını toplayacak ve arıtacak ve bunları dünyaya göstereceğiz." (Jinping, 2022).

e. Halkın Refahı ve Kalkınmaya Yönelik Söylemler

Xi Jinping'in konuşmasının ilerleyen bölümünde kısa bir başlık altında çevresel sürdürülebilirlik ve yeşil kalkınma hedeflerini vurgulamıştır. Bu söylemler doğal kaynakların korunması, ekolojik dengenin sağlanması ve düşük karbonlu kalkınma modeline geçiş gibi ekonomi politikasına ilişkin konuları içermiştir. Bu söylem ile modern bir sosyalist ülke inşa etme hedefi örtüşmüş olup parti ve sistem meşruiyetini güçlendirilmiştir:

"Doğa, insan yaşamı ve gelişimi için temel koşulları sağlar. Doğaya saygı göstermek, doğaya uyum sağlamak ve doğayı korumak, her yönden modern bir sosyalist ülke inşa etmek için esastır." (Jinping, 2022).

Xi Jinping'in yeşil kalkınma modeline geçiş söylemleri sanayi yapısını, enerji karışımını ve ulaşım sektörünün bileşimini ayarlama ve iyileştirme hedeflerini öne çıkartmıştır. Ek olarak kirlilik önleme ve kontrolü ile çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak için yasal ve bilimsel yaklaşımlara yönelik vurgular yapılmıştır. Karbon emisyonlarını azaltma ve karbon nötrlüğü hedefleri Jinping tarafından dile getirilirken geçmiş konuşmanın aksine big data gibi inovatif alanlara yönelik söylemler kendine yer bulamamıştır.

f. Güvenlik Söylemleri

Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, Çin ulusal güvenlik sistemi üzerine konuşmasında kayda değer bir yer ayırmıştır. Xi Jinping, ulusal güvenliği ulusal canlanmanın temeli ve sosyal istikrarın güçlü bir Çin inşa etmek için ön koşulu olarak nitelendirmiş ve burada yaptığı söylemlerin önemine dikkat çekmiştir. Bu söylemlere göre Jinping, partinin otoritesini pekiştirirken, halkın güvenliğini nihai hedef, siyasi güvenliği temel görev ve ekonomik güvenliği temeller olarak belirtmiş ayrıca "askeri, teknolojik, kültürel ve sosyal güvenliği" önemli sütunlar olarak betimleyerek, uluslararası güvenliği bir destek olarak görerek geniş bir güvenlik çerçevesi oluşturmuştur. Bu noktada ulusal güvenliğin her alanda sağlamlaştırma hedefine işaret edilmiş ve ekonomi dahi güvenlik

hedefleri üzerine oturtulmuştur. Bu geniş güvenlik perspektifi, partinin liderliğini ve otoritesini yenilerken, halkın desteğini güçlendirme çabalarını yansıtmıştır:

"Ulusal güvenlik, ulusal canlanmanın temelidir ve sosyal istikrar, güçlü ve müreffeh bir Çin inşa etmek için ön koşuldur. Ulusal güvenliği her alanda ve her aşamada sağlama konusuna bütüncül bir yaklaşım izlemeli ve parti ile ülkenin çalışmalarında ulusal güvenliği teşvik etmeliyiz, böylece ulusal güvenliği ve sosyal istikrarı sağlarız. Halkın güvenliğini nihai hedefimiz olarak, siyasi güvenliği temel görevimiz olarak, ekonomik güvenliği temellerimiz olarak, askeri, teknolojik, kültürel ve sosyal güvenliği önemli sütunlar olarak ve uluslararası güvenliği bir destek olarak almamız. Dış ve iç güvenliği, vatan ve kamu güvenliğini, geleneksel ve gayri-geleneksel güvenliği ve kendi güvenliğimizi ve ortak güvenliği sağlamak için eşgüdümlü adımlar atacağız. Hem ulusal güvenliği savunmalı hem de bunu sağlamak için koşulları oluşturmamız. Ulusal güvenlik ve sosyal istikrar için halkın desteğini güçlendireceğiz, küresel güvenlik yönetimine katılım mekanizmalarını iyileştireceğiz ve Barışçı Çin İnisiyatifi'ni daha yüksek bir seviyeye taşıyacağız. Bu yeni güvenlik mimarisi ile Çin'in yeni kalkınma modelini daha iyi koruyabileceğiz." (Jinping, 2022).

Xi Jinping, ulusal güvenliğin sağlayıcısı olarak askeriye veya diğer kurumları göstermemiş olup "partinin merkezi liderliği altında" bir yapılanma ve koordinasyona işaret etmiştir. Bu söylem, partinin meşruiyetini pekiştirme hedefi güderken kendi liderliğine de işaret etmiştir. Ek olarak Jinping, "ekonomik, finansal, siber, biyolojik, nükleer ve diğer kilit sektörlerdeki" güvenliği güçlendirme çabalarını ifade ederek partinin kapsamlı bir güvenlik yaklaşımı benimsediğini ve ulusal güvenliği her alanda sağlama hedefini ileri sürmüştür:

"Ulusal güvenlik çalışmaları üzerinde Merkezi Komite'nin merkezi, birleşik liderliğini sürdürmeliyiz ve ulusal güvenlik için yüksek performanslı ve yetkili bir liderlik sistemi sağlamamız. Ulusal güvenlik çalışmalarını koordine etme

mekanizmaları güçlendirilecektir. Hukuki, stratejik ve politika sistemlerinde ve risk izleme ve erken uyarı sistemlerinde ve ulusal acil durum yönetim sisteminde iyileştirmeler yapılacaktır. Ayrıca, kilit sektörlerde güvenliği sağlama sistemlerinde ve büyük projeler için koordinasyon ve komuta sistemlerinde iyileştirmeler yapılacaktır. Ekonomik, büyük altyapı, finansal, siber, veri, biyolojik, kaynak, nükleer, uzay ve deniz güvenliğini sağlama çabaları güçlendirilecektir. Dış yaptırımlara, müdahalelere ve uzun kol yargı yetkisine karşı mekanizmalar güçlendirilecektir. Ulusal güvenlik kaynaklarının tahsisini iyileştireceğiz ve ulusal güvenliği tüm alanlarda korumak için koordineli, çok boyutlu ve yüksek etkili bir sistem oluşturacağız." (Jinping, 2022).

Xi Jinping, "devlet gücü, sistem ve ideoloji güvenliği" taahhüdü vermiş olup kendisinin bunun garantisi olduğuna işaret etmiştir. Ek olarak Xi'nin daha şahin tonda güvenlik mesajları verdiği görülmüş ve hem iç politikada hem de dış politikada bu güvenlikleştirme eylemlerinin güçleneceğine işaret edilmiştir. Jinping, büyük risklere karşı yüksek alarmda kalmanın önemini belirterek yeni dönemde daha dinamik bir güvenlik politikası izleneceği mesajını vermiştir: "Çin'in devlet gücü, sistemleri ve ideolojisinin güvenliğini kesin bir şekilde koruyacak ve kilit alanlarda güvenlik kapasitesini artıracaktır. Gıda, enerji ve kaynak güvenliği ile kilit sanayi ve tedarik zincirlerinin güvenliğini sağlayacaktır. Yurtdışı güvenliği sağlama kapasitemizi artıracak ve yurtdışındaki Çin vatandaşlarının ve tüzel kişiliklerin yasal haklarını ve çıkarlarını koruyacaktır. Çin'in deniz haklarını ve çıkarlarını koruyacaktır ve ülkemizin egemenliğini, güvenliğini ve kalkınma çıkarlarını kesin bir şekilde savunacaktır. Büyük riskleri önleme ve hafifletme kapasitemizi artıracak ve sistemik güvenlik risklerine karşı yüksek alarmda kalacağız. Düşmanca güçlerin sızma, sabotaj, yıkma ve ayrılıkçı faaliyetlerine karşı sert önlemler alacağız. Ulusal güvenliğin önemine ilişkin kamu iletişimlerini geniş çapta yürüteceğiz ve tüm seviyelerdeki lider yetkililerin kalkınma peşinde güvenliği sağlama konusundaki yeteneklerini artıracaktır...." (Jinping, 2022).

Çin Devlet Lideri Xi Jinping, kamu güvenliği yönetimini güçlendirme söylemi üzerinden lider ve sistem meşruiyeti inşasını sürdürmüştür. Güvenliği ön planda tutma ve önleme hedeflerini belirten Xi, kapsamlı bir güvenlik anlayışı oluşturmanın önemini belirtmiştir. Jinping, kamu güvenliği sisteminin bu denli kapalı hale gelmesini ise halkın refahını artırma söylemi ile meşruiyet bir zemine kavuşturmaya çalışmıştır. Xi bu zemin için, İş güvenliği risk kontrolleri ve gıda güvenliği denetiminin artırılması gibi hedefleri vermiştir. Ek olarak Kamu şikayetlerini ele alma ve halkın taleplerini dinleme mekanizmalarının iyileştirilmesi hedefleriyle güvenlik konusun halk için öncelikli olduğu söylemini güçlendirmiştir:

"Güvenliği önce koyma ve önleme vurgusu ilkelerini takip edeceğiz ve genel bir güvenlik ve acil durum müdahale çerçevesi oluşturacağız. Kamu güvenliği sistemi iyileştirilecek ve kamu güvenliği yönetiminde önleme modeline doğru bir kayma sağlayacağız. İş güvenliği risk kontrolleri güçlendirilecek ve kilit sektörler ve alanlarda güvenlik denetimi artırılabilecektir. Gıda ve ilaç güvenliği üzerindeki denetim artırılabilecek...Kentlerde sosyal yönetimi modernize etme ve güçlendirme çabalarını hızlandıracacağız. Hukuk ve düzeni sağlama konusunda bütüncül bir yaklaşım benimseyeceğiz, organize suçla mücadele ve kökünü kazıma çalışmalarını sürekli olarak sürdüreceğiz ve halkın büyük endişe duyduğu çeşitli yasadışı ve suç faaliyetlerine karşı yasal önlemler alacağız..." (Jinping, 2022).

Xi Jinping, güvenliğe yönelik söylemlerine "Halk Kurtuluş Ordusu'nun modernizasyonu" başlığı altında devam etmiştir. Jinping bu bölümde, ordunun dünya standartlarına yükseltilmesi hedefini modern bir sosyalist ülke inşa etmenin koşulları arasında görmüştür. Çin devlet liderinin, orduyu güçlendirme düşüncesi ve yeni dönem stratejileri, askeriye kurumuna bırakılmamış olup partinin mutlak liderliği altında hedeflenmiştir. Bu söylemler ile halkın güvenliğini ve ulusal savunma ön planda tutularak, parti ve lider meşruiyetinin pekiştirildiği görülmüştür. Xi Jinping, ordunun "partinin yeni teorileriyle silahlanma çalışmalarını sürdüreceğini" ifade ederek güçlü bir ordu kurumunun partiden bağımsız var olamayacağının altını çizmiştir:

“Halk ordularında Parti inşasını her yönüyle güçlendirecek ve her zaman Parti'nin komutası altında kalmalarını sağlayacağız. Merkezi Askeri Komisyon başkanının nihai sorumluluğunu yerine getiren sistemlerin ve mekanizmaların uygulanmasını iyileştireceğiz. Askeri personelimize Parti'nin yeni teorileriyle silahlanma çalışmalarını sürdüreceğiz ve askeri güçlendirme düşüncesini iyi kavramaları ve güçlü bir ordu inşa etme çabalarına katkıda bulunmaları için faaliyetler yürüteceğiz. Askeri personelin askeri tarih hakkında daha fazla bilgi edinmelerini teşvik edeceğiz, canlı bir askeri kültürü teşvik edeceğiz ve askeri personelin savaş ruhunu güçlendirme çabalarını iki katına çıkaracağız.” (Jinping, 2022).

Çin devlet lideri Jinping, askeri eğitim ve yeteneklerin artırılmasını Çin'in güvenlik hedefleri, kriz ve çatışmaları caydırma gibi hedeflerle ilişkilendirmiştir. Bu hedeflere yönelik söylemler ile orduyu geliştirme çabalarına ek olarak ulusal savunma ve askeri reformun kazanımlarını genişletme amacı görülmüştür:

“Yeni tür askeri personel eğitimi için güçlü bir sistem kuracak ve askeri insan kaynakları yönetimi için yeni yollar geliştireceğiz” diyen Jinping, eğitim ve personel yönetimi, askeri güçlendirme düşüncesinin önemli bir bileşenidir. Askeri üniversiteler ve kolejlerin reformu, yeni askeri personel eğitim sistemleri ve askeri insan kaynakları yönetimi ile askeri işlerin hukuka dayalı yönetimi için mekanizmalar ve stratejik planlamalar güçlendirilir... (Jinping, 2022)

“Askeri üniversite ve kolejlerin reformunu derinleştirecek, yeni tür askeri personel eğitimi için güçlü bir sistem kuracak ve askeri insan kaynakları yönetimi için yeni yollar geliştireceğiz” diyen Jinping, orduda reformist hedefleri olduğunun da altını çizmiştir. Yine bu bölümde “Halk ordularımız, parti ve halkın tam güvenine sahip kahraman bir savaş gücüdür” gibi ifadeler fazla sayıda yer alarak ordunun savunma yerine savaş gücü olduğu söylemleri sıklıkla göze çarpmıştır.

Xi Jinping, ulusal güvenliğin kapsadığı başlıkları ve orduya ilişkin hedeflerini belirtmesinin ardından Çin dış politikasında kritik bir yeri olan “Tek

“Ülke, İki Sistem” politikasını ele almıştır. Jinping bu özerk bölgelerin mevcut durumunu, Çin'in sosyalist yapısına özgü büyük bir yenilik olarak tanımlamıştır. Mevcut durumu bir başarı olarak ifade eden Jinping, bu politikaların Hong Kong ve Makao'nun anavatana dönüşünden sonra sürekli refah ve istikrarını sağlamak için en iyi kurumsal düzenleme olarak sunmuştur. Üstelik bu söylemler ile merkezi hükümetin bu iki özel idari bölge üzerindeki yargı yetkisini ve anayasal düzeni koruma çabasını güvenlikleştirme yolunu dile getirmeden meşrulaştırma söylemine işaret etmiştir. Jinping, ulusal güvenliğin korunması ve hukuka dayalı yönetim vurgusu ile de hem merkezi hükümetin otoritesini pekiştirir hem de yerel yönetimlerin vatanseverler tarafından yönetilmesi gerektiği söylemini güvenlikleştirir:

“Tek Ülke, İki Sistem politikası, Çin özelliklerine sahip sosyalizmin büyük bir yeniliğidir. Hong Kong ve Makao'nun anavatana dönüşünden sonra sürekli refah ve istikrarını sağlamak için en iyi kurumsal düzenleme olduğunu kanıtlamıştır. Bu politika uzun vadede sürdürülmelidir...Hong Kong ve Makao'nun vatanseverler tarafından yönetilmesini ve orada ulusal güvenliği koruma yasalarının ve uygulama mekanizmalarının uygulanmasını sağlayacağız.” (Jinping, 2022).

Xi Jinping, Hong Kong ve Makao'daki vatanseverliği teşvik etme söylemi ile merkezi hükümetin ulusal güvenlik ve sosyal istikrarı sağlama konusundaki kararlılığına işaret etmiştir. Bu ifadeler ile daha fazla insanı hem ülkeyi hem de kendi bölgelerini sevmeye teşvik etme hedefi esasında toplumsal birliği ve merkezi otoriteye bağlılığı artırmayı amaçlamıştır. Aynı zamanda, Çin karşıtı unsurlara karşı sert önlemler alınacağı vurgusu ile güvenlik tehditlerine karşı güçlü bir duruş sergileyerek merkezi hükümetin güç kullanmak geri durmayacağı Jinping tarafından bildirilmiştir:

“Hong Kong ve Makao'daki daha fazla insanı hem ülkeyi hem de kendi bölgelerini sevmeye, daha vatansever olmaya ve Tek Ülke, İki Sistem politikasını destekleyen daha geniş bir birleşik cephe oluşturmaya teşvik edeceğiz. Hong Kong ve Makao'da kaos yaratmaya çalışan Çin karşıtı

unsurlara karşı sert önlemler alacağız. Hong Kong ve Makao işlerine dış müdahaleyi önlemek ve durdurmak için kararlı adımlar atacağız.” (Jinping, 2022).

Tayvan sorununun çözülmesi ve Çin'in tam birleşmesinin gerçekleştirilmesi, Xi Jinping'in dış politikada da rotasını güvenlik söylemleri üzerinden inşa ettiğini göstermiştir. Jinping, Çin'in Tayvan üzerindeki hak iddiası olduğunu savunarak, bölgedeki diğer ülkelere, Tayvan'a ve Batı'ya güçlü mesajlar vermiştir. Jinping, Tayvan'ın Çin topraklarına katılmasının halk talebi olduğunu iddia ederek meşruiyet iddiasının tabandan geldiği söylemini geliştirmiştir:

"Tayvan sorununun çözülmesi ve Çin'in tam birleşmesinin gerçekleştirilmesi, Parti için tarihi bir misyon ve sarsılmaz bir taahhüttür. Aynı zamanda, tüm Çin ulusunun oğullarının ve kızlarının ortak arzusu ve Çin ulusunun yeniden canlanmasının doğal bir gereğidir. Parti'nin yeni dönemde Tayvan sorununun çözümü için genel politikasını uygulayacak, inisiyatifi elinde tutacak ve Tayvan ile ilgili ilişkilerde yönlendirme kapasitesini artıracak ve ulusal birleşme davasını kararlılıkla ileriye taşıyacağız." (Jinping, 2022).

Xi Jinping "Barışçıl birleşme" ve "Tek Ülke, İki Sistem" politikalarını sıklıkla vurgulayarak, Tayvan'ın Çin'in ayrılmaz bir parçası olduğunu ve birleşmenin hem Tayvan hem de Çin halkının çıkarlarına en iyi şekilde hizmet edeceğini belirtmesi, birleşmenin güvenlik ve istikrar sağlayacağını öne sürerek meşruiyet kazanımı hedeflemiştir. Jinping, Tayvan'daki vatanseverlere destek söylemi ve "Tayvan bağımsızlığı"na karşı kararlılıkla mücadele edilmesi mesajı ile Tayvan'ın birleşmesini Çin'in ulusal güvenliğinin bir gerekliliği olarak sunma mesajını beraberinde getirmiştir:

"Tayvan'daki vatanseverlere sıkı destek verecek ve onlarla tarihin trendlerine ayak uydurmak için el ele vereceğiz. Çin ulusunun genel çıkarlarını koruyacağız ve "Tayvan bağımsızlığı" ve birleşmeyi teşvik çabalarına karşı kararlı adımlar atacağız. Büyük ülkemiz, birleşmeyi destekleyen tüm vatanseverlerin arkasında sonsuza kadar duracaktır." (Jinping, 2022).

Xi Jinping'in Tayvan'la ilgili söylemlerinde dış güçlerin müdahalesine karşı durmayı ve gerekirse güç kullanma seçeneğini saklı tutmayı belirttiği görülmüştür. Çin'in Tayvan üzerindeki hak iddiası, uluslararası ilişkilerdeki stratejik çıkarlarıyla ilişkilendirilerek içeride meşruiyet inşasına işaret etmiştir. Üstelik bir diğer ülke üzerinde güç kullanıma mesajının açık ifade edilmesi, oldukça şahin bir dış politika söylemini ortaya koymuştur:

"Tayvan, Çin'in Tayvan'ıdır. Tayvan sorununun çözülmesi, Çinlilerin meselesidir, Çinliler tarafından çözülmesi gereken bir meseledir. Barışçıl birleşme için en büyük samimiyet ve en büyük çaba ile çalışmaya devam edeceğiz, ancak güç kullanımından vazgeçme sözü vermeyeceğiz ve gerekli tüm önlemleri alma seçeneğini saklı tutacağız. Bu, yalnızca dış güçlerin müdahalesine ve "Tayvan bağımsızlığı" arayışındaki birkaç ayrılıkçının ayrılıkçı faaliyetlerine yönelik olup, Tayvanlı kardeşlerimize kesinlikle yönelik değildir." (Jinping, 2022).

Xi, askeri müdahale, güç kullanımı ve güvenlikleştirme söylemlerinin hemen ardından, “dünya barışı, kalkınma ve uluslararası iş birliği” konularına giriş yapmıştır. Dış politika mesajlarının ardından gelen bu kısımda, Çin'in dünya barışını ve ortak kalkınmayı teşvik etme konusundaki dış politika hedeflerine her zaman bağlı olduğunu vurgulamıştır. Bu bağlamda, "hegemonik ve zorba davranışlar'ın" ciddi zararlara neden olduğunu belirtmiştir. Xi, barışçıl bir dünya düzeninin sağlanması için Çin'in uluslararası ilişkileri yöneten temel normlara ve uluslararası adaleti koruma çabalarına bağlı kaldığının altını çizmiştir. Bir önceki bölüm ile tezat görünen bu kısım, Tayvan konusunda meşruiyet zemini inşa etme ile paralel görülebilir zira Çin'in hegemonya veya yayılcı bir hedef gütmeyeceği iddiası ile yalnızca hakkı olan meşru bölgelere odaklandığını söylemini inşa etmeye çalıştığını göstermiştir. Ek olarak Jinping, uluslararası örgütleri baz aldıklarını ifade ederek meşru zemini güçlendirmiştir: “Çin asla hegemonyayı aramayacak veya genişlemeyecektir... Küresel güvenlik kurallarını belirlemede aktif rol alır, uluslararası güvenlik iş birliğini teşvik etmeye çalışır ve BM barışı koruma operasyonlarına katılım sağlar. Çin, dünya barışını ve bölgesel istikrarı korumada yapıcı bir rol oynar...” (Jinping, 2022).

Özet Tablo

20. Kongre konuşmasının söylem analizine yönelik olarak hazırlanan özet tablo, bu dönemde ele alınan ana başlıkları, bu başlıklar altında değinilen konuları ve meşruiyet ile bağlantılarına yönelik bir özet ortaya koymaktadır.

Tablo 2

Kongre konuşmasında söylem analizine yönelik özet tablosu.

Ana Başlık	Ele Alınan Mevzular	Meşruiyet ile Bağlantısı	Anahtar Kelimeler
Lider Meşruiyeti ve Güvenlik Söylemleri	Ulusal güvenlik, dış tehditler, stratejik savunma, Hong Kong, Tayvan	Güvenlik politikaları ile güç konsolidasyonu, parti liderliğinin başarısı	İstikrarlı ilerleme, uzun vadeli hedefler, ayrılıkçı faaliyetler, dış müdahale, merkezi birleşik liderlik, vatansever yöneticiler
Modernleşme ve Ekonomik Söylemler	Dijital ekonomi, teknolojik gelişmeler, ekonomi politikası	Modernleşme yolunda liderin vazgeçilmez olması ve onun çizdiği hedeflerinin yol göstermesi	Birlik, tek akıl, bağımsız, partiyi güçlendirme, ulusal savunma, sosyalist modernleşme
Ekonomi ve Kalkınma Söylemi	Sürdürülebilir kalkınma, ekonomik reformlar ve hedefler	Ekonomik başarı, halk desteği	Birleşik ulusal pazar, reform, dijital kalkınma, kalkınma güvenliği, stratejik kaynaklar, dünya standardı
Parti ve Lider Meşruiyeti	Parti disiplini, ideolojik eğitim	Parti bütünlüğü ve ideolojik uyum	Halk desteği, kültür gelişimi, ideolojik alanda Marxisizm, vatanseverlik, kolektivizm, sivil ahlak
Halkın Refahı ve Kalkınmaya Yönelik Söylemler	Sosyal refah, demografik değişim	Parti ve sisteme yönelik halk desteğini güçlendirme	Kalkınma, modern sosyalist ülke
Güvenlik Söylemleri	Ulusal güvenlik, iç güvenlik stratejileri	Güvenlik politikaları, otorite ve kontrol	Ulusal güvenlik, ulusal canlanma, sosyal istikrar, halkın güvenliği, yeni güvenlik mimarisi, ideoloji güvenliği, birleşik liderlik

4.1. Değişen Meşruiyet Zemininin Yorumlanması ve Konjonktür

Xi Jinping'in 19. ve 20. Kongre konuşmaları arasındaki en belirgin farklardan biri, dış politika ve güvenlik vurgusundaki değişimdir. 19. Kongre'de daha çok ekonomik büyüme ve kalkınma odaklı bir söylem benimsenirken, 20. Kongre'de bu söylemin yerini güvenlik ve istikrar almıştır. Xi Jinping, Çin'in uluslararası arenada karşı karşıya olduğu tehditleri daha belirgin bir şekilde vurgulamış ve ulusal güvenliği "ulusal canlanmanın temel taşı" olarak tanımlamıştır. 20. Kongre'de, güvenlik kelimesinin 91 kez kullanılması, güvenlik konusunun ne kadar önemli bir yer tuttuğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca, "askeri" (79 kez), "strateji" (60 kez) ve "mücadele" (49 kez) gibi kelimelerin de sıkça kullanılması, Çin'in dış tehditlere karşı daha hazırlıklı olmasının önemini vurgulamaktadır. Bu kapsamda "yeni güvenlik mimarisi" oluşturulması gerektiği belirtilmiştir. Bu mimarinin, Çin'in gıda, enerji ve kaynak güvenliği ile kilit sanayi ve tedarik zincirlerinin güvenliğini sağlamayı hedeflediği ifade edilmiştir.

Xi Jinping'in bu güvenlik odaklı söylemi, Çin'in ABD ve Batı ile olan ilişkilerinde daha ihtiyatlı ve stratejik bir duruş sergileyeceğinin sinyalleri olarak da görülebilir. Xi, Çin'in uluslararası arenada karşılaştığı "baskı, tecrit ve maksimum baskı" gibi tehditlere karşı koymak için daha güçlü önlemler alacağını belirtmiştir. Bu bağlamda, Çin'in ulusal güvenliğini ve stratejik çıkarlarını korumak için daha proaktif bir politika benimseyeceği anlaşılmaktadır. Xi'nin 20. kongrede ağırlık verdiği güvenlikçi yaklaşım yalnızca söylem ile kalmamıştır zira kongre kapanış töreninde eski Başkan Jintao, kameralar önünde kongre salonundan çıkarılmıştır. Görüntüler baz alındığında Jintao'nun, istemediği halde neden salondan çıkarıldığı konusunda resmi bir açıklama yapılmadı, bu olay parti güç odağının Xi'de toplanması mesajını verdiği gibi yolsuzlukla mücadele söyleminin bir parçası olarak da görülebilir zira daha önce Jintao'unun sağ kolu Ling Jihua yolsuzluk suçundan tutuklanmıştır böylece Xi'nin güç konsolidasyonunu pekiştirdiğini görülmüştür.

Xi'nin konuşmalarında "İdeolojik Hegemonya ve Askeri Güç" önemli bir yer tutmuştur. Xi Jinping, "Çin Rüyası" ve "Çin Sosyalizmi" gibi ideolojik konseptlerle kendi liderliğinin meşruiyetini pekiştirmiştir. Her iki konuşmada da parti içi eğitim ve propaganda faaliyetleriyle, kendi vizyonunu ve politikalarını ön plana almıştır. Ayrıca, Merkezi Askeri Komisyon'un başkanı olarak (Çin Komünist Partisi Genel Sekreteri) Çin'in silahlı kuvvetleri üzerindeki doğrudan kontrolünü pekiştirmiştir. Bu bağlamda, ideolojik hegemonyanın ve askeri gücün meşruiyet inşasında önemli rol oynadığı görülmüştür.

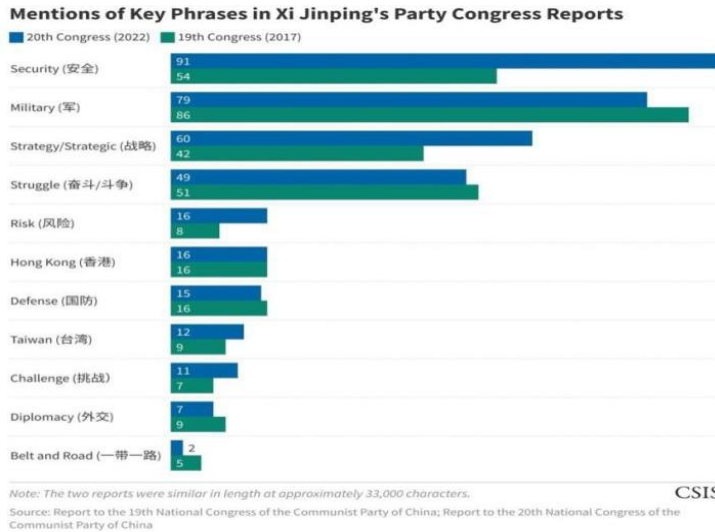
20. Kongre'de yalnızca güvenlik değil parti disiplinine ilişkin vurgular da ön planda yer almıştır. Dikkat çeken bir diğer nokta ise 19. Kongre'ye kıyasla ekonomiye verilen önemin ciddi oranda azaldığı olmuştur. Ekonomi, Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP) meşruiyeti açısından kritik bir konumda yer almaktaydı zira Mao Zedong'un ölümüyle 1970'lerin sonundan itibaren ekonomik alana yönelik bir rota değişimi kuvvetli bir kararlılıkla devam etti, ekonomik liberalizm bu tarihten beri ÇKP'nin programında yerini korumuştur. Ancak Xi Jinping'in 20. Kongre konuşmasında, ekonomik politikaların önemi azalmış ve yerine güvenlik ve istikrar konuları ön plana çıkmıştır. 19. Kongre'de ekonomik büyüme, reformlar ve inovasyon gibi konulara geniş yer verilirken, 20. Kongre'de bu konuların yerini güvenlik ve disiplin gibi konular almıştır.

19. Kongre baz alındığında Xi Jinping'in 20. Kongre'de ekonomiye dair yaptığı vurgular, Çin'in ekonomik büyüme modelinde bir değişim yaşanabileceğinin sinyallerini vermiştir. Xi, ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir olması için daha fazla iş imkanı yaratılması gerektiğini ve insanları çok çalışarak refaha ulaşmaya teşvik edecek politikaların önemini vurgulamıştır. Bu söylemler ile Xi Jinping'in ekonomik politikalarının, daha çok iç tüketime ve yerel üretime dayalı bir model üzerine inşa politikalarına işaret etmiştir.

Xi Jinping'in 20. Kongre konuşmasında ekonomiye verilen önemin gözle görülür şekilde azalmasında ise Covid-19 pandemisi ve Çin'de yaşanan emlak krizi, gibi etmenler göz ardı edilmemelidir zira bu konular ekonomik zorluklarla doğrudan ilişkilidir. Xi Jinping, meşruiyet zemini olarak ekonomi yerine güvenlik ve yolsuzlukla mücadele söylemlerini öne çıkararak halkın güvenliği ve yolsuzlukla mücadeleye daha fazla odaklandı, böylece meşruiyet inşasında farklı bir zemin imkanı buldu.

Xi Jinping'in değişim söylemine yönelik nicel verilere bakılacak olunursa 19. Kongre konuşmasında yolsuzluk terimi 22, ekonomi terimi 69 ve güvenlik terimi 43 kez geçerken, 20. Kongre konuşmasında yolsuzluk terimi 26, ekonomi terimi 23 ve güvenlik terimi 91 kez geçmiştir. Bu değişim, güvenlik ve istikrarın ekonomiye kıyasla daha fazla ön plana çıktığını ve meşruiyet inşasında önemli bir rol oynadığını göstermektedir. CSIS tarafından hazırlanan şekil 1'deki söylemlerde seçilen anahtar kelime kullanım sayısında yaşanan değişim çok daha açık biçimde ortaya konmuş ve yapılan söylem analizini doğrular nitelikte kanıtlara işaret etmiştir.

Şekil 2 Xi Jinping'in anahtar kelime kullanım sayısı

Kaynak: (Lin et al. (2023))

Söylemlerde yaşanan değişim ve evrimi anlamak için süreç içerisinde Çin’de ne türden gelişmeler olduğu göz ardı edilmemelidir. 2018 yılında Çin Ulusal Halk Kongresi, devlet başkanının iki dönemle sınırlı kalmasını öngören anayasa maddesini kaldırdı böylece Xi Jinping’in 2023’te üçüncü bir dönem için yeniden aday olabildiğinin yolu açılmıştır. Bu durum Xi’nin mesajlarını anlamak için kayda değerdir zira her iki konuşmada da Xi Jinping, partinin ve devletin kilit pozisyonlarına yönelik dizayn söylemlerini sürdürmüştür. Kadrolara yönelik bu dizayn söylemi “yolsuzluğa bulaşmama”, “liyakat” ve “vatanseverlik” gibi kıstaslar ile meşru zemine kavuşturulmaya çalışılsa da Xi’nin muhalifleri tasfiye ederek kendi müttefikleri üzerinden gücünü konsolide ettiği çıkarımına da işaret etmektedir zira Xi 19. ve 20. Kongre konuşmalarında sıklıkla birlik ve tek vücut halinde hareket etme mesajları vermiştir. Bu bağlamda, Xi’nin gücünü pekiştirmesi, meşruiyetin güvenlik ve parti disiplini üzerinden yeniden inşa etmesinin zeminini elverişli kıldı üstelik her iki konuşmada da bu bağlamda bir kayda değer bir söylem değişimi görülmemiştir.

Xi Jinping’in meşruiyetinin söylem analizinin ardından teorik boyutuna da değinmek kritik bir önemdedir. David Beetham ifade ettiği meşruiyetin üç boyutu olan; kuralların uygunluğu, inançların ve değerlerin desteklenmesi ve onaylama Xi’nin konuşmalarını belirli bir ölçekte analiz imkanı sağlar. Xi Jinping’in 20. Kongre konuşmasında güvenlik ve yolsuzluk vurgusunun artması, Beetham’ın kuralların uygunluğu ve inançların desteklenmesi boyutlarıyla uyumludur zira Jinping, güvenlik ve yolsuzlukla mücadele konularında güçlü bir duruş sergileyerek, parti kurallarının ve değerlerinin uygunluğunu ve halkın desteğini sağlamayı hedeflemektedir. Ayrıca, yolsuzlukla mücadele gibi konularda alınan sert önlemler, halkın onayını kazanmak için bir araç olarak kullanılmaktadır.

Söylemler Foucault’cu bir yaklaşım ile incelendiğinde ise meşruiyeti iktidar ve bilgi ilişkileri bağlamında ele almak yerinde olacaktır. Zira Foucault’ya göre, iktidar, bilgi ve söylem aracılığıyla meşruiyetini sağlar. Xi Jinping’in kongre konuşmalarında güvenlik ve yolsuzluk vurgusu, Foucault’nun iktidar ve söylem

kavramlarıyla uyum göstererek iktidar konumu pekiştirmekte ve halk üzerindeki kontrolünü artırma işlevi görmektedir. Foucault'nun perspektifinden bakıldığında, bu söylemler, iktidarın meşruiyetini ve otoritesini sağlamlaştırmak için kullanılan stratejik araçlar olarak değerlendirilebilir hatta bu kapsamda konuşmanın bütünü bir inşa süreci içerisinde incelenmesi yerinde olacaktır. Xi'nin sivil alanı şekillendirme söylemleri, kamu dizaynı ve parti içi düzen hedefleri kadar verdiği nicel ekonomik veriler de bilgi ve söylem aracılığıyla iktidarın meşruiyet inşasına işaret etmektedir. Öte yandan Max Weber'in teorik yaklaşımında yer alan meşruiyetin üç temel kaynağı olan: “geleneksel meşruiyet, karizmatik meşruiyet ve rasyonel-hukuki meşruiyet” Xi'nin meşruiyet inşası analizi için kısıtlı bir alan sunmaktadır. Örneğin, Xi Jinping'in 20. Kongre konuşmasında güvenlik ve yolsuzluk vurgusunun artması, Weber'in rasyonel-hukuki meşruiyet kavramıyla kısmen uyumlu görünse de tam olarak örtüşmemektedir. Weber'e göre rasyonel-hukuki meşruiyet, otoritenin hukuki normlara ve rasyonel yasalara dayandığı bir meşruiyet türüdür. Jinping'in güvenlik ve yolsuzluk vurgusu, rasyonel-hukuki bir çerçeve içinde değerlendirilebilirken, aynı zamanda merkezi otoriteyi ve parti disiplini ön plana çıkarması, Weber'in karizmatik meşruiyet kavramına da yaklaşmaktadır ancak Weber'in karizmatik liderlik kavramı, liderin kişisel karizmasına ve halk üzerindeki doğrudan etkisine dayanırken, Jinping'in söylemi daha çok parti ideolojisi ve merkezi otoriteye dayanmaktadır.

Xi Jinping'in kongre konuşmaları arasındaki farklar, Çin'in meşruiyet inşa süreçlerindeki değişimi yansıtmaktadır. Jinping'in 20. Kongre'de güvenlik ve istikrarı ön plana çıkarması, Çin'in iç ve dış politikalarında daha şahin bir yaklaşım benimseyeceğini göstermektedir. Beetham ve Foucault'un perspektifleri, bu değişimi anlamak için teorik çerçeveler sunarken, Weber'in perspektifi bu değişimi tam olarak açıklamada yetersiz kalmaktadır. Weber'in meşruiyet tipolojisi, Jinping'in söyleminde görülen “ideolojik ve merkezi otoritesini” tam olarak kapsayamazken, Habermas, Beetham ve Foucault'nun perspektifleri, meşruiyetin inşasına dair daha kapsamlı bir analiz sunmaktadır.

SONUÇ

Bu çalışma, Xi Jinping'in liderlik döneminde Çin Komünist Partisi'nin meşruiyet inşası süreçlerini ve politik söylemleri detaylı bir şekilde inceleyerek, Çin'de siyasal iktidar ve meşruiyet arasındaki ilişkiyi ele almıştır. Araştırma, siyasal iktidarın kendisine toplumsal rıza arayışını ve değişen meşruiyet söylemlerinin nasıl yapılandırıldığını detaylandırarak, bu süreçlerin Çin toplumundaki etkilerini ve uluslararası ilişkiler üzerindeki yansımalarını ortaya koymuştur. Bu genel çıkarımın ötesinde, tezin odağı olan “Xi Jinping'in üçüncü dönem Çin Devlet Başkanı olarak nasıl bir meşruiyet inşası stratejisi izlediği” sorusuna yönelik detaylı bir analiz, söylemler ve süreç içerisinde yaşanan gelişmeler ışığında cevaplanmıştır. Tez sorusuna getirilen çok yönlü cevaplardan ilki anayasal süreç bağlamında bir değişikliğe dikkat çekmektedir zira Xi Jinping'in liderliği altında, ÇKP anayasal değişiklikler gerçekleştirdi. Bu değişiklikler arasında en dikkat çekici olanı, devlet başkanının görev sürelerini sınırlayan anayasa hükmünün kaldırılmasıydı. Bu değişiklik, Xi'nin süresiz olarak iktidarda kalmasının yolunu açmıştır.

Xi'nin nasıl bir meşruiyet inşa stratejisi izlediğine yönelik bir diğer cevap ise merkezileşme ve kontrolü artıran politikalarda görülmüştür zira Xi Jinping, ÇKP'nin ve devletin yönetsel olarak lider odağında daha da merkezileştirmiştir. Bu, hem parti içi gücünü sağlamlaştırma hem de genel kamuoyu nezdinde meşruiyetini artırma stratejisinin bir parçası olarak okunmaktadır. Sonuç olarak parti içindeki muhalefeti minimize etmek ve merkezi otoriteyi pekiştirmek için yapılan bu merkezileşme, Xi'nin siyasi istikrarı ve kontrolü elinde tutmasını sağlamıştır.

Tez sorusuna yönelik olarak bulunan diğer cevap ise medya ve kamusal söylemlere yönelik geliştirilen stratejilerde gizlidir. Makalenin söylem analizi

yönteminin de odaklandığı üzere Xi yönetimi, kamusal söylemi yönlendirerek, iç ve dış politikadaki gündemleri şekillendirme konusunda etkin bir rol oynamıştır. Böylece ÇKP'nin resmi görüşlerini destekleyen ve Xi'nin politikalarını olumlayan bir söylemin sürdürülmesine zemin oluşturulmuştur. Tüm bunlara ek olarak ulusal alanı aşan ve uluslararası meşruiyeti pekiştiren söylemler de kendisine ciddi bir yer bulmaktadır. Özellikle, Çin'in küresel sahnede daha belirgin bir rol oynaması ve "Bir Kuşak Bir Yol" gibi projelerle uluslararası ekonomik etkinliğini artırması, Xi'nin liderliğinin meşruiyetini güçlendirmiştir. Üstelik Tayvan ve Hong Kong gibi uluslararası siyasette yeri olan başlıklar Xi'nin iç siyasette konumuna yönelik önemli bir meşruiyet inşa zemini sağladı zira her iki kongre konuşmasında da bu konulara yer verildiği kaydedilmiştir. Bu stratejiler, Çin devlet başkanının, 3. döneminde de nasıl görevinde kaldığını ve konumunu nasıl daha fazla güçlendirdiğini açıklar niteliktedir. Partinin 19. ve 20. Ulusal Kongreleri sırasında öne çıkan temalar ve sağlanan nicel verilerle desteklenen tez sorusuna yönelik bu cevaplar, Xi'nin liderlik söyleminin nasıl evrildiğini ve meşruiyet inşasının nasıl derinleştirildiğini göstermektedir.

Tez sorusunun cevaplanmasına yönelik olarak ağırlık veren söylem analizi yönteminin getirdiği cevaplar kıymetli olmakla beraber yöntemin kısıtlılıkları göz ardı da edilmemiştir. Bu bakıma söylem analizinin, incelenen metinlerin bağlamına ve yorumlayıcıların kişisel yorumlarına oldukça bağımlı olduğunun altı çizilmektedir. Bu durum, araştırmacının önyargıları ve teorik eğilimlerinin analiz sürecine etki edebileceği ve bu durumun farklı yorumlayıcılar arasında sonuçların tutarlılığını zorlaştırabileceğine işaret etmektedir. Ancak tutarlığın sağlanması adına nitel bir yöntem olan söylem analizi, nicel veriler ile de desteklenerek çalışmanın tutarlığı güçlendirilmiştir. 19. Kongre ve 20. Kongre arasında değişen söylem, CSIS tarafından hazırlanan ve söylemlerde seçilen anahtar kelime kullanım sayısında yaşanan değişim ile çok daha açık biçimde ortaya koyarak, yapılan söylem analizini doğrular nitelikte kanıtlara işaret etmektedir. Bu durum neticesinde Nitel veriye dayalı olan söylem analizi

yönteminin bulgularının genellenmesinin sınırlılığının önüne geçilmesi hedeflenmiştir. Ancak Xi Jinping'in konuşmaları gibi verilere dayanan bu analizin daha geniş bir Çin toplumu veya farklı politik ve zaman dilimlerine ilişkin kesin sonuçlar üretmek için yeterli olmayabileceği göz ardı edilmemelidir.

Tez yöntem bakımından dezavantajı olan nitel yönünü nicel verilerle desteklese de söylem analizinin, metinlerde yer alan derin anlamları ve niyetleri eksiksiz bir şekilde açığa çıkarmada yetersiz kalabileceği de belirtilmiştir zira politik metinlerde yazarın asıl niyetinin ardında gizlenmesi ve metinlerin çok katmanlı olması yorumlamayı zorlaştırmaktadır.

Bu zorlukların üstesinden gelmek için yalnızca nitel yöntem değil teorik çerçeve de güçlü bir destek olarak görülmektedir. Bu bakıma Çalışmada, Xi Jinping'in meşruiyet inşası üzerine yapılan teorik analiz, David Beetham, Michel Foucault ve Max Weber'in teorileri üzerinden değerlendirilmiştir. Örneğin, Beetham'ın meşruiyetin üç boyutu; kuralların uygunluğu, inançların ve değerlerin desteklenmesi ve onaylama, Xi'nin konuşmalarını çeşitli ölçekte analiz etme imkanı sağlamıştır. Özellikle, Xi'nin 20. Kongre konuşmasında artan güvenlik ve yolsuzlukla mücadele vurgusu, Beetham'ın kuralların uygunluğu ve inançların desteklenmesi boyutlarıyla uyumlu olarak değerlendirilmiştir. Bu vurgular, güçlü bir duruş sergileyerek, parti kurallarının ve değerlerinin uygunluğunu ve halkın desteğini sağlama hedefine işaret etmektedir.

Ancak Beetham tek yönlü ve yüzeysel bir teorik perspektif sağlayacağından ötürü Foucault'nun perspektifinden, iktidarın bilgi ve söylem aracılığıyla meşruiyetini sağladığı düşüncesi, Xi'nin kongre konuşmalarında güvenlik ve yolsuzluk gibi spesifik söylemlerin analizinde kullanılmıştır. Bu söylemler ile iktidar konumunu pekiştirmekte ve halk üzerindeki kontrolü artırmakta kullanılan stratejik araçlar göz önüne alınmaktadır. Ayrıca farklı bir perspektif sunan Max Weber'in meşruiyetin üç temel kaynağı olan geleneksel, karizmatik ve rasyonel-hukuki meşruiyet üzerinden de inceleme yapılarak analizin çok

yönlülüğü ve güvenilirliği desteklenmektedir. İncelemede, Xi'nin güvenlik ve yolsuzluk vurgusunun, Weber'in rasyonel-hukuki meşruiyet kavramıyla kısmen uyumlu olduğu ancak tam olarak örtüşmediği belirtilmiştir böylece bir teorinin farklı zeminlerde tek başına bir yanıt getiremeyeceği görülmüştür zira Jinping'in liderlik tarzının, Weber'in tanımladığı karizmatik liderlik kavramından ziyade, parti ideolojisi ve merkezi otoriteye dayandığı şeklinde yorumlanmıştır.

Çalışma, Xi'nin siyasi meşruiyetini pekiştirme stratejilerinin, hem iç politika dinamiklerine hem de uluslararası alanda Çin'in konumlandırılmasına nasıl hizmet ettiğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, çalışma Çin siyaseti üzerine yapılan akademik literatüre önemli katkılar sunmakta ve Xi dönemi Çin'inin daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla çeşitli yeni araştırma yolları açmaktadır. Özellikle, Çin'in uluslararası politikadaki rolünün ve iç siyasetin dış politikaları üzerindeki etkisinin söylem analizi yöntemi ile ele alınması, bu çalışmanın sunduğu yeni araştırma alanlarındandır. Ayrıca, Çin'in diğer ülkelerle olan ilişkilerinde meşruiyet ve liderlik söylemlerinin nasıl kullanıldığının detaylı analizi, gelecekteki çalışmalar için zengin bir veri kaynağı ve teorik çerçeve sunmaktadır.

Bu çerçevenin literatüre yönelik katkısına daha yakından bakıldığında, Tez Çin'in siyasi iktidar yapısının nasıl işlediğini ve nasıl evrildiğini anlamada önemli bir kaynak olma niteliğine sahiptir zira Xi'nin anayasal değişiklikleri ve merkeziyetçi politikaları gibi önemli adımlarının Çin'in siyasi sistemi üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Ek olarak çalışmada Xi'nin meşruiyet inşası stratejilerinin öne çıkan bir diğer önemli tema olması da kayda değerdir. Meşruiyetin nasıl sosyal, politik ve ideolojik araçlarla inşa edildiğini ve bu süreçlerin Çin'in iç ve dış politikalarına nasıl yansıdığını tezde detaylı bir şekilde ortaya konmaktadır. Bu analizler, Çin'de iktidar ve otoritenin nasıl pekiştirildiğine dair literatüre zengin bir içerik sağlamaktadır.

Literatüre yönelik katkılar yukarıda yer alan maddeler ile sınırlı kalmayarak uluslararası ilişkiler ve ekonomi gibi disiplinlerin çalışmalar için de kayda

değerdir zira Xi'nin politikalarının, özellikle dış ticarete yönelik inisiyatifi gibi küresel stratejilerin, uluslararası ilişkilere etkisi üzerine yapılan incelemeler, Çin'in küresel siyasetteki rolünü daha iyi anlamak için literatüre önemli katkılarda bulunmaktadır. Bu bakıma tez çalışmasında Çin'in uluslararası arenadaki politik ve ekonomik stratejilerinin altını çizerek, bu politikaların küresel güç dinamikleri üzerindeki etkilerini aydınlatılmaktadır. Sonuç olarak bir bölge çalışması olan bu makale, Çin siyaseti ve uluslararası ilişkiler alanında yapılan literatüre derinlemesine katkılar sağlayarak, Xi Jinping'in liderlik döneminin çeşitli boyutlarını aydınlatmakta ve Çin'in siyasal ve uluslararası dinamiklerini daha geniş bir perspektiften değerlendirmek için temel sağlamaktadır.

KAYNAKÇA

Adam, N. (2018). China's military backs proposed constitutional amendments. *The Diplomat*. Retrieved March 2, 2018, from <https://www.thediplomat.com/2018/03/chinas-military-backs-proposed-constitutional-amendments/>

Arendt, H. (1958). *The human condition*. University of Chicago Press.

Bag, M. (2022). Binlerce öğrencinin öldürüldüğü Tiananmen Katliamında neler yaşandı? *Euronews*. Retrieved January 5, 2023, from <https://tr.euronews.com/2022/06/04/binlerce-ogrencinin-hayatini-kaybettigi-tiananmen-katliami-neden-yasandi-cin-komunist>

Bagshaw, E. (2021). China targets Taiwan independence in Hong Kong and Macau laws. *ABC News*. Retrieved November 5, 2021, from <https://www.abc.net.au/news/2021-11-05/china-taiwan-independence-banned-hong-kong-macau/100599500>

BBC. (n.d.). Çin lideri 'yeni çağ' doktrinini açıkladı: Modern sosyalizm. *BBC News Türkçe*. Retrieved November 11, 2022, from <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-41682521>

BBC News. (2018). Profile: China's President Xi Jinping. Retrieved April 19, 2020, from <https://www.bbc.com/news/world-asia-pacific-11551399>

BBC Türkçe. (2014). Hong Kong: On binlerin protestosu sürüyor. Retrieved March 10, 2020, from https://www.bbc.com/turkce/haberler/2014/09/140929_hong_kong_protesto.

Beetham, D. (1991). *The legitimation of power*. Macmillan Education Ltd.

Bekcan, U. (2017). Gönülsüz muhabbetten dostluğa: 1949 Çin Devrimiyle birlikte Sovyetler Birliği-Çin Komünist Partisi/Çin Halk Cumhuriyeti ilişkilerinin değişen yüzü. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (26), 371-387. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/pausbed/issue/34756/384441>.

Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In J. Richardson (Ed.), *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education* (pp. 241-258). Greenwood.

Cheek, T. (2014). Citizen intellectuals in historical perspective: Reflections on Callahan's "Citizen Ai". *The Journal of Asian Studies*, 73(4), 921-925.

Cheek, T. (2015). *The Intellectual in Modern Chinese History*. Cambridge: Cambridge University Press.

Chang, K. C. (1981). [Review of Sources of Shang History: The Oracle-Bone Inscriptions of Bronze Age China, by D. N. Keightley]. *Harvard Journal of Asiatic Studies*, 41(2), 633-640. <https://doi.org/10.2307/2719058>

Clarke, D. C. (2003). Corporate governance in China: An overview. *China Economic Review*, 14 (4), 494-507.

Congar, K. (2021, April 10). Alibaba'ya 2.75 milyar dolarla Çin tarihinin en büyük para cezası kesildi. Euronews. <https://tr.euronews.com/2021/04/10/alibaba-ya-2-75-milyar-dolarla-cin-tarihinin-en-buyuk-para-cezas-kesildi>

Çakan, V. (2017). ÜLKE TANITIMI: Geçmişten günümüze Çin. *Asya Araştırmaları Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, (1), 111-130.

Çelik, H., & Ekşi, H. (2013). Söylem analizi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 27 (27), 99-117.

Çetin, H. (2003). Siyasetin evrensel sorunu: İktidarın meşruiyeti - Meşruiyetin iktidarı. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 58(03). https://doi.org/10.1501/SBFder_0000001656

Demir, E. (2021). 1990'lerden günümüze Çin'de meşruiyet ve demokrasi tartışmaları. *Mülkiye Dergisi*, 45(4), 848-877.

Ergenç, C. (2015). Sınıflar, kalabalıklar ve devlet: Hong Kong Şemsiye Hareketi'nin düşündürdükleri. *Mülkiye Dergisi*, 39(2), 297-308.

Fairbank, J. K., & Goldman, M. (2006). *China: A new history*. Belknap Press of Harvard University Press.

Fanid, N. (2014). Siyasetin Meşruluğu Ya Da Meşruiyetin Siyaseti -Politics Legitimate or Legitimacy of Politics. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(11), 28-39. <https://doi.org/10.20875/sb.22456>

Foucault, M. (1977). *Discipline and punish: The birth of the prison*. Vintage Books.

Gan, N. (2018, August 22). Xi calls for party propagandists to 'unify minds' amid trade war. *South China Morning Post*. Retrieved January 5, 2023, from <https://www.scmp.com/news/china/policies-politics/article/2160904/unify-minds-president-xi-jinping-makes-ideological>

Garrick, J., Bennett, Y., & Chang, Y. (2016). *China's socialist rule of law reforms under Xi Jinping*. Routledge.

Habermas, J. (1991). *The structural transformation of the public sphere: An inquiry into a category of bourgeois society*. MIT Press.

Heywood, A. (2017). *Political theory: An introduction*. Red Globe Press.

Jinping, X. (2014). *The governance of China*. Foreign Languages Press.

Jinping, X. (2017, November 4). Full text of Xi Jinping's report at 19th CPC National Congress. *China Daily*. Retrieved from https://www.chinadaily.com.cn/china/19thcpcnationalcongress/2017-11/04/content_34115212.html

Jinping, X. (2022). Transcript: President Xi Jinping's report to China's 2022 party congress. *Nikkei Asia*. Retrieved from <https://asia.nikkei.com/Politics/China-s-party-congress/Transcript-President-Xi-Jinping-s-report-to-China-s-2022-party-congress>

Kayaoglu, A. (2016, May 16). Çin kültür devrimi: Toplu cinayetlerin 50. yıl dönümü. *Euronews*. Retrieved January 5, 2023, from <https://tr.euronews.com/2016/05/16/cin-kultur-devrimi-toplu-cinayetlerin-50-yil-donumu>

Klimesš, O., & Marinelli, M. (2018). Introduction: Ideology, propaganda, and political discourse in the Xi Jinping era. *Journal of Chinese Political Science*, 23, 313-322.

Krugman, P. (2020, February). Paul Krugman: Everything is political. *JSTOR Daily*. Retrieved January 4, 2023, from <https://daily.jstor.org/paul-krugman-everything-is-political/>

Jinshuang, L., & Rong, L. (2020). A positive discourse analysis of diplomatic speech of President Xi in Covid-19. *IETI Transactions on Social Sciences and Humanities*, 8(1952), 24-31.

Lawrence, S. V., & Martin, M. F. (2013). Understanding China's political system. *Reports, Congressional Research Service (Federation of American Scientists)*, 41p.

Lewis, M. E. (2009). *China's Cosmopolitan Empire: The Tang Dynasty*. Harvard University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctvjnrtgk>

Lin, B., Hart, B., Funairole, M. P., & Lu, S. (2020). China's 20th Party congress report: Doubling down in the face of external threats. *CSIS*. <https://www.csis.org/analysis/chinas-20th-party-congress-report-doubling-down-face-external-threats>

Lukes, S. (2005). *Power: A radical view* (2nd ed.). Macmillan.

Nathan, A. J. (2016, May 12). Who is Xi? *The New York Review*. Retrieved June 20, 2020, from <https://www.nybooks.com/articles/2016/05/12/who-is-xi/>

OSW Raporu. (2020). The Chinese Communist Party and its control over state structures. *OSW Studies*.

Özkömür, C. (2022, October 23). Xi üçüncü kez ÇKP'nin lideri seçildi. Retrieved January 8, 2023, from [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/738192/EPRS_BRI\(2022\)](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/738192/EPRS_BRI(2022))

Pankaj, E. (2017). Xi Jinping thought on socialism with Chinese characteristics for a new era. *Institute for Security and Development Policy*. Retrieved from <https://isdpl.eu/publication/xi-jinping-thought-on-socialism/>

Pettit, P. (1997). Republican theory and criminal punishment. *Utilitas*, 9(1), 59-79.

Robert, D. (1964). *Modern political analysis*. Yale University Press.

Saravanakumar, A. R. (2019). Power and politics. In *Organisational Behaviour* (p. 10). Alagappa University SIM Mode Book.

Schram, S. (1989). Mao Tse-tung's thought from 1949 to 1976. In *The Thought of Mao Tse-Tung* (pp. 95–194). chapter, Cambridge: Cambridge University Press.

Sezen, S. (2021). Çin Halk Cumhuriyeti'nin Siyasal Sistemi: Sürekliliği Koruyarak Değişmek. In A. Merthan Dünder & G. Kirilen (Eds.), *APAM Çin Çalışmaları I: Tarih, Edebiyat, Ekonomi, Uluslararası İlişkiler* (pp. 1-30). APAM.

Tan, C., Li, G., & Kawase, K. (2023, August 29). China in charts: Missing economic boom points to slowing post-covid growth. *Nikkei Asia*. <https://asia.nikkei.com/Spotlight/The-Big-Story/China-in-charts-Missing-economic-boom-points-to-slowing-post-COVID-growth>

Teiwes, F. C. (2000). The Chinese state during the Maoist era. In D. Shambaugh (Ed.), *The Modern Chinese State* (pp. 105-160). Cambridge University Press.

Türk Dil Kurumu: Sözlük. (n.d.). *Türk Dil Kurumu Sözlükleri*. Retrieved January 4, 2023, from <https://sozluk.gov.tr/>

Varlı, İ. (2022, October 25). Çin'de Kazanan Prensler. *Birgün*. Retrieved November 11, 2022, from <https://www.birgun.net/haber/cin-de-kazanan-prensler-407529>

Vogel, E. F. (2011). *Deng Xiaoping and the Transformation of China*. Belknap Press of Harvard University Press.

Watson, W. (1961). *Ancient Peoples and Places: China Before the Han Dynasty*. Needham Research Institute.

Weber, M. (1978). *Economy and society: An outline of interpretive sociology*. G. Roth & C. Wittich (Eds.). University of California Press.

Xi Jinping. (2014). *The governance of China*. Foreign Languages Press.

Xi Jinping. (2017, November 4). Full text of Xi Jinping's report at 19th CPC National Congress. *China Daily*. Retrieved from https://www.chinadaily.com.cn/china/19thcpcnationalcongress/2017-11/04/content_34115212.htm

Xi Jinping. (2022). Transcript: President Xi Jinping's report to China's 2022 party congress. *Nikkei Asia*. Retrieved from <https://asia.nikkei.com/Politics/China-s-party-congress/Transcript-President-Xi-Jinping-s-report-to-China-s-2022-party-congress>

Yu, G. T. (1966). *Party politics in Republican China*. University of California Press. Retrieved January 5, 2023, from <https://www.ucpress.edu/book/9780520330139/party-politics-in-republican-china>

Zang, X. (2016). *Understanding Chinese society* (2nd ed.). Routledge.

Zhang, H. (2020). *Governance and policy making in China*. Oxford University Press.

